

Taket inte högt nog

Nu siktar Gasellen på miljarden

ENTREPRENÖR 20-21

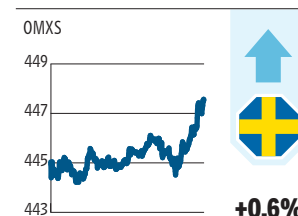
Gasellturnén fick flygande start i Falun

19

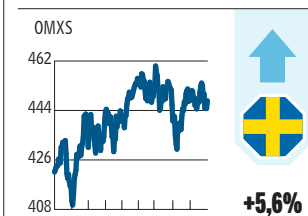

Dagens industri

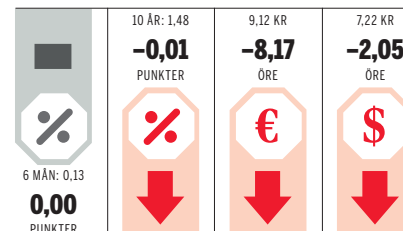
BÖRSEN I GÅR

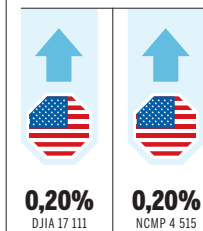
BÖRSEN I ÅR

RÄNTOR OCH VALUTOR

USA KL 19

ÄRGÅNG 39 · NUMMER 219 · PRIS 30 KRONOR · VECKA 40 · 2014

LEDARE 2 · DEBATT 4 · NYHETER 6-21 · VÄRLDEN 22-23 · ANALYS 25-37 · PS 42-43

DI AVSLÖJAR: S OCH MP:S STRATEGI FÖR FÖRETAGEN

JOBBLANEN

- Ny innovationspolitik
- Underlätta för forskning
- Lägre sjuklönekostnader
- Omgjord arbetsförmedling
- Enklare regler för företag
- Nya upphandlingsregler
- Fler utbildningsplatser
- Flerårsplan för klimatet

NYHETER 6-7

”Lamporna blinkar rött”

Mängden signaler som indikerar att börsen dyker inom kort är för många för att ignorera, skriver Di:s expert Henrik Mitelman.

ANALYS 26-27

SÄKRASTE AKTIEKORTEN I HÖSTMÖRKRET

25

Protester får globalt stöd

Demonstrationerna i Hongkong får officiell uppbackning från USA och Storbritannien.

LEDARE 2 · VÄRLDEN 22-23

Därför överger Nasdaq OMX

I ett led att göra sitt varumärke mer internationellt byter Stockholmsbörsen namn.

NYHETER 13

Politisk redaktör: PM Nilsson 08-573 650 98 Ledarskribenter: Ronald Fagerfjäll, Torun Nilsson, Bo Pettersson, Tobias Wikström, Johan Östberg, E-post ledare@di.se

KRAV MED SPRÅNGKRAFT. Hongkongborna störde partyt för kommunistpartiet som i dag firar att det är 65 år sedan Folkrepubliken Kinas grundades. Redan i helgen bröt massprotester ut sedan Peking svikit löften om fria val av territoriets högsta makthavare.

FOTO: VINCENT YU

Hongkong slår mot Kinas ömmaste punkt

Di Ledare onsdag 1/10

■ I dag är det 65 år sedan Mao Zedong utropade Folkrepubliken Kinas grundande från Himmelska fridens torg.

Som en jubileumpresent från Världsbanken kom nya beräkningar som visar att Kina redan i måndags ska ha passerat USA som världens största ekonomi, omräknat i lokal köpkraft.

Detta ovanpå att Alibaba i New York häromveckan genomförde världens största börsnotering, som värderade bolaget till mer än Amazon och Ebay tillsammans – och fick statsmedierna att prångla ut historier om att Kina är på väg att överta teknikvärldens ledartröja.

Men demokratitörstande Hongkongbor förstörde partystämningen när protesterna som planerats till nationaldagen bröt ut redan under helgen. Detta som svar på Kinas vägran att leva upp till löftena om att folket fritt ska få välja sin högsta ledare 2017. Åtagandet ingick i den grundlag som antogs efter att den brittiska kronkolonin återgick till Kina 1997, med speciell status under 50 år.

Arrogansen verkar överlagd. Peking är berett att riskera både lokal konfrontation och internationella protester för att inte skapa ännu ett farligt exempel för 1,3 miljarder medborgare som lever under ofrihet och korrupt partistyre. Taiwan och Singapore (trots en del skönhetsfläckar) har ju redan slagit hål på myten att demokrati och rättsstat är något okinesiskt.

I botten finns också en krass kalkyl

att Hongkong blivit alltmer beroende av fastlands-Kina, samtidigt som dess relativa betydelse, som logistiskt nav och finanscentrum, för Kina har minskat.

Hanteringen av Hongkong, liksom kväsandet av de etniska protesterna i Xinjiang (nyligen dömdes en moderat uigurisk intellektuell till livstids fängelse) sätter en dyster ton för de återstående åtta åren med Xi Jinping vid makten.

Medan de ekonomiska reformplanerna har lovande inslag, som när marknadsmekanismer hyllas och statsföretagens makt beskärs, har han gjort klart att det hierarkiska partiets grepp om staten är fundamental. Inom de ramarna för han nu förvisso en nitisk och populär kamp mot korruption – och verkar också vilja minska lite av de gamla ledarnas kejserliga upphöjdhed.

Men skulle han hysa kätterska idéer om att låta all makt över "folkrepubliken" utgå från folket går han nu en slingrig omväg över en personkult som i vissa avseenden liknar Maotidens, inklusive återanvändning av partiliturgi som "masslinjen" och "självkritik". Precis som då kanske utrensningar och kampanjer också syftar till att kämpa ned politiska motståndare.

Men i frånvaro av öppna åsiktsbrytningar och fria medier är det egentligen fåfängt att spekulera alltför mycket om vart Xi och de sex kollegerna i politbyråns verkställande utskott syftar, och vilka inbördes styrkeförhållanden olika intressegrupper har.

Partidiktaturens inre liv är något av

"Peking är berett att riskera konfrontation för att inte skapa ett farligt exempel för 1,3 miljarder medborgare som lever under ofrihet och korrupt partistyre."

en svart låda, som i mindre skala också återfinns hos Alibaba och alla andra kinesiska bolag.

Det är inte heller givet att succén i världskapitalismens mecka bidrar till att blåsa upp kinesernas självförtroende så mycket. Blotta faktumet att det är till Wall Street man söker sig, och inte till Shanghai, säger något om de grundläggande bristerna i Kinas skyddade kapitalmarknad.

Och även om det kanske går att uppbunga stolthet över att leva i den statistiskt sett största ekonomin är japaner, koreaner, amerikaner och västeuropéer flera gånger rikare, mycket mer jämlika och har renare luft och vatten.

Också Hongkong, Singapore och Taiwan överglänser Kina i alla rankinglistor, det må gälla korruption, konkurrenskraft eller livskvalitet. Ofriheten och partidiktaturen tycks stå i vägen både för en balanserad utveckling och för den innovations- och attraktionskraft som behövs för att svinga sig upp i den globala eliten.

BO PETERSSON

bo.pettersson@di.se

08-573 653 52

Bildt bidrog till att Sverige reagerade sent

Di Rakt på sak

■ För åtta år sedan tecknade den nya utrikesministern Carl Bildt en mycket ljus bild av världen och särskilt Sveriges del av världen, Europa, när han linjetalade på Utrikespolitiska institutet. I måndags gav han sitt avskedstal i samma sal och hans världsbild var nu betydligt mörkare, särskilt av vår del av världen.

Det är tveklöst en av de mest skickliga och internationellt inflytelserika utrikesministrarna i EU-kretsen som nu lämnar sin post. Carl Bildt har personligen kompenenserat för Sveriges utanförskap i förhållande till EU:s kärna och Nato och han har aldrig dagtingat med Sveriges självklara plats bland de västliga demokratierna. Han har fört en välvägd utrikespolitik och sällan orsakat annat än mer eller mindre uttalat stöd från S. Och hans förtjusning i offentlighetens olika kanaler har varit ett åtta år långt och nästan alltid intressant utrikespolitiskt seminarium.

Men i ett avseende väcker hans år eftertanke. Sverige hade svårt att se och förstå konsekvenserna av Rysslands nya aggressiva roll. Många bedömare varnade för den ryska upprustningen och för den ryska regimens repression mot medier, oppositionella, minoriteter och grannländer, men den svenska regeringen höll i allt väsentligt fast vid den gamla ljusa bilden av Ryssland.

Så sent som i februari 2013, alltså långt efter Georgien, förringade Carl Bildt i SVT:s Agenda både den ryska upprustningen och de nya ryska övningsmönstren och den bedömningen ekade överallt i den svenska statsförvaltningen och i politiska institutioner som försvarsberedningen.

Man ska inte överdriva Carl Bildts roll för andras tänkande, men att ha en så dominant, direktsänd och självständig utrikesminister lägger lätt ett lock över andra och har möjligen minskat UD:s förmåga att förstå sin omvärld. I alla fall tycks diplomaternas analyser ha fått ge vika för en mer ideologisk tro på att globaliseringen och den internationella ekonomin ska integrera Ryssland.

PM NILSSON

Dagens industri

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
Peter Fellman

Tel, växel:
08-573 650 00

Tel, kundtjänst:
08-573 651 00

Fax 08-573 652 20
E-post red@di.se

Postadress 113 90
Stockholm
Adress: Torsgatan 21

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare:
Lotta Edling

Nyhetschef, inrikes:
08-573 650 31

Göteborgsredaktionen:
Västra Hamngatan 9,
411 17 Göteborg.

Tel: 031-701 51 50.
E-post:
gerhard.larsson@di.se

Malmöredaktionen:
Stora Nygatan 24
211 37 Malmö,
Tel: 040-791 45
E-post: lars.tulin@di.se

Textarkiv: All redaktionell text lagras elektroniskt. Externa skribenter måste meddela eventuellt förbehåll mot elektronisk lagring. I princip

publiceras ej artiklar med sådant förbehåll.
Sök lagrad text: di.se

Utgivare:
Dagens industri AB
Tryck: BOLD/DNEX,
Tryckeri AB, Akalla.
V-TAB, Landvetter.
Daily Print Umeå
2014.

ISSN: 0346-640X

Vd: Henrik Stangel
ANNONSER
Chef annons:
Andreas Sandin

Bokning och prisfrågor:
(textsida)
Telefon: 08-573 650 00
Fax: 08-573 652 20
E-post: annons@di.se
Postadress:
113 90 Stockholm

Jobb & Karriär,
Företagsinformation,
Rapporter, meddelanden och emissioner:
Annonssäljarna
Tel: 08-21 28 50
E-post:
di@annonssaljarna.se

Övriga rubriker:
Newsfactory
Tel: 08-505 738 05
E-post:
di@newsfactory.se

UPPLAGA
Chef upplaga:
Cecilia Göthlin
KUNDTJÄNST /SUPPORT
E-post: pren@di.se
Tel: 08-573 651 00
Fax: 08-573 652 20

Öppettider:
mån–fre 6–18, lör 7–12.
Prenumerationspriser:
di.se/tidningen

Bankgiro: 575-8222
Plusgiro: 94 71 01-2

UPPLAGA:
2013: 96 300

LÄSARE:
Orvesto konsument
T1 2014: 314 000

di.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
Peter Fellman.

E-post: dise@di.se

LÄSARE PÅ NÄTET:
667 837
(v 23, Nielsen Online)

Dags för en bank som finns där för dig i alla väder?

Som företagare vet du säkert att det enda som är konstant i tillvaron är förändringar. Planer och förutsättningar kan alltid ändras. Som Nordens företagsbank är vi en lika stabil som långsiktig partner. Varje företagsrådgivare har ett team av experter redo, så att våra kunder kan hantera alla typer av affärer och växa oavsett utmaningar. Vill du också ha en bank som finns där för dig i alla väder?

Läs mer på seb.se/helaforetagaren

Mats Blückert
Företagsrådgivare
Göteborg City
0771-62 53 53

S|E|B

Redaktör: Johan Östberg debatt@di.se Telefon 08-573 650 00

I veckan meddelade S och MP att byggstarten för Förbifart Stockholm skjuts fram till våren 2015. Och att beslutet ska tas på lokal nivå. En reell risk är att de bästa och mest lämpliga företagen drar öronen åt sig och inte deltar i upphandlingarna, skriver Sveriges Byggindustriers **Ola Månsson** och Byggnads **Johan Lindholm**.

VIKTIG LÄNK. Förbifarten ska jämföras med hur Öresundsbron binder samman Sverige och resten av Europa, skriver Ola Månsson och Johan Lindholm.

FOTO: VILHELM STOKSTAD

Skjut inte upp Förbifarten

Överenskommelsen om det så kallade Dennispaketet slöts 1992. Sedan dess har de olika delarna av paketet varit uppe till förhandlingar vid åtskilliga tillfällen.

Nu, 22 år senare, förhandlar politikererna igen. Samtidigt är stora delar av de trafikproblem som Dennispaketet skulle lösa mer akuta än någonsin. Det senaste budet, att Förbifart Stockholm ska skjutas fram minst åtta månader, skapar stora konsekvenser som oroar oss i byggbranschen.

Det är helt oacceptabelt av folkvalda politiker att riva upp nyligen demokratiskt fattade beslut om stora infrastrukturprojekt som dessutom redan har börjat byggas. Att sätta projekten i väntrummet innebär en stor osäkerhet för de entreprenörer som ska genomföra bygget och medför skador för hela byggprocessen. Upphandlingar är redan på gång och att delta i offentlig upphandling är alltid i sig en chansning för ett företag.

En reell risk är att de bästa och mest lämpliga företagen drar öronen åt sig och inte deltar i upphandlingarna. Resultatet kan framför allt bli dyra förseningar och att vi inte lockar till oss de bästa och mest lämpliga entreprenörerna. Stabila, långsiktiga

och hållbara spelregler ger kontinuitet, vilket är det viktigaste för näringslivet.

Förbifart Stockholm är inte en Stockholmsfråga och bör inte avgöras av lokalpolitiker. Det är en nationell angelägenhet som hela landets tillväxt och välfärd är beroende av. Går det inte att komma till och från landets huvudstad så stannar utvecklingen i hela Mälardalsregionen. Dessutom påverkas transporter till och från hela den norra delen av landet.

Förbifarten ska jämföras med hur Öresundsbron binder samman Sverige och resten av Europa. Få politiker tycker i dag att det var ett dåligt beslut eller att det är en fråga som enbart rör Malmö kommun. Att bygga Öresundsbron kostade cirka 30 miljarder kronor men de samhällsekonomiska vinsterna som bron har medfört bedöms uppgå till 70 miljarder kronor.

Man kan inte heller skjuta upp byggandet av Förbifarten i syfte att möjliggöra andra stora infrastrukturprojekt i Stockholm. En av de stora utmaningarna för regionen är att rörligheten på arbetsmarknaden ökar. För att lyckas ta sig mellan hem och arbete måste det finnas tillförlitliga vägar och kollektivtrafik, annars tappar Stockholmsregionen i konkurrenskraft. Man kan inte ställa satsningar

på kollektivtrafik mot andra infrastruktursatsningar. Vi behöver både och för att erbjuda stadens invånare olika alternativ. Vi konkurrerar inte med andra delar av Sverige utan med andra storstadsregioner i hela norra Europa.

”Förbifarten är inte en Stockholmsfråga och bör inte avgöras av lokalpolitiker.”

Under de två decennier som har passerat sedan Dennisöverenskommelsen har befolkningmängden i Stockholmsregionen ökat med runt 400 000 invånare. Om ytterligare 20 år bedöms en fjärdedel av landets befolkning bo och arbeta i Stockholmsregionen. Det är det perspektivet som vi måste ha med oss när vi pratar infrastrukturinvesteringar i huvudstadsregionen.

Vi vill varna de politiker som nu ska förhandla fram finansiering av projekten för de reella farorna med att inte

bygga. Risken finns att tillväxten bromsas upp och med det försämrats förutsättningarna för att finansiera välfärdssatsningar.

Samhället hänger ihop, det gör självklart även ekonomin och infrastrukturen. Även om det är svindlande belopp det handlar om så lönar sig alltid infrastrukturprojekt när man tittar i backspeglarna.

Vi som är verksamma i byggbranschen är därför angelägna om att finansieringen av Förbifart Stockholm snarast löses. När vi dessutom lägger till att även Västsvenska paketet gungar så har vi en enorm osäkerhet i två av landets viktigaste infrastrukturprojekt. Detta måste lösas snarast. Byggbranschen medverkar därför gärna som samtalspartner för att hjälpa till att skapa så stabila spelregler som möjligt.

Infrastruktur vi bygger i dag skapar möjligheter och förutsättningar för Sverige för flera decennier framåt. Därför har vi inte råd att låta bli att bygga.

OLA MÅNSSON
vd för Sveriges Byggindustrier
JOHAN LINDHOLM
ordförande för Byggnads

di.se

Följ
debatten
på nätet
di.se/
debatt

emirates.se

Höj ditt spel till nästa nivå

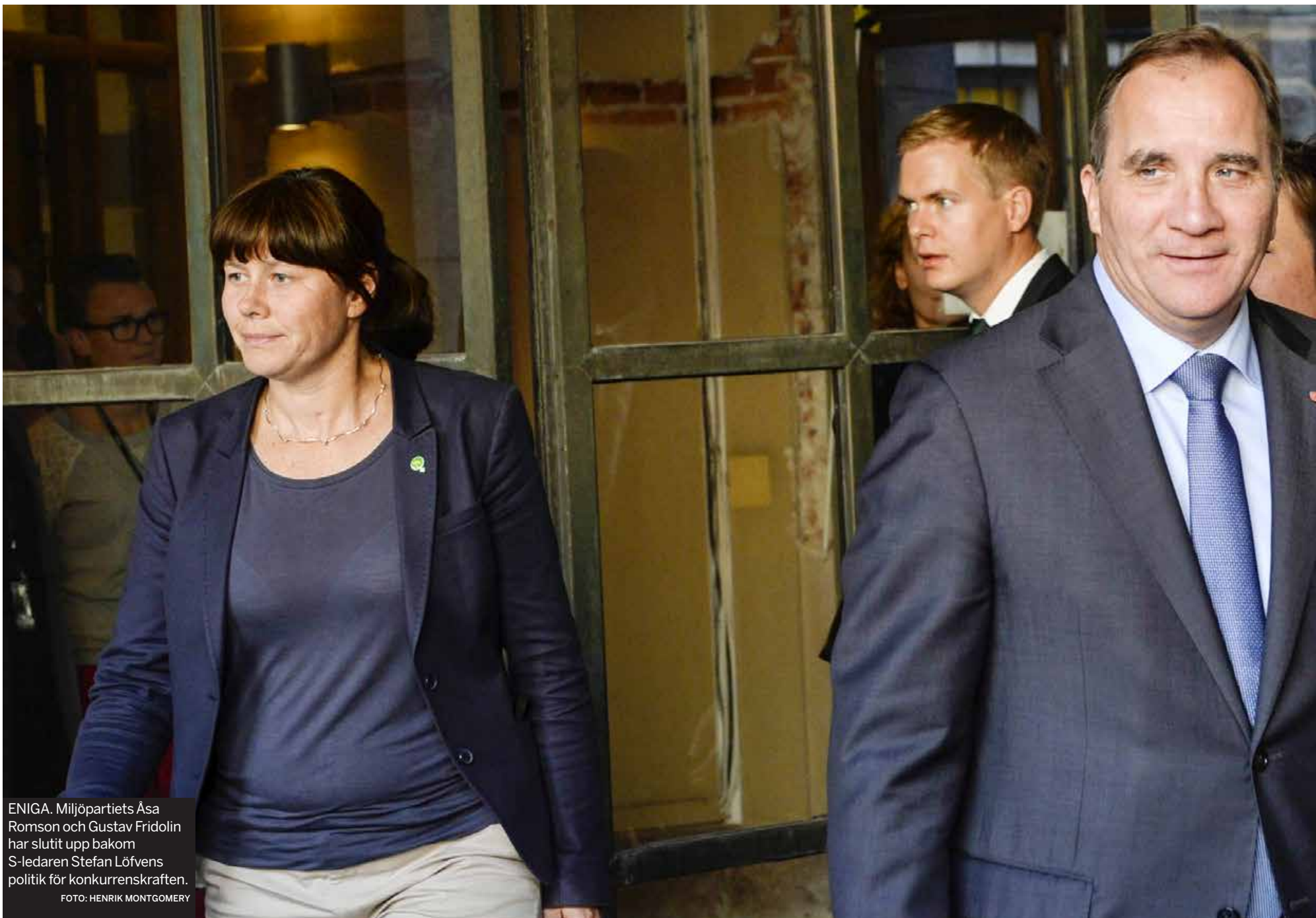
Bli skjutsad direkt från terminalen till utslagsplatsen med
vår Chauffeur-drive service. Du anländer utvilad och samlad
– redo för att ta ditt spel till nästa nivå.

Hello Tomorrow

Emirates

Koppla av i våra exklusiva flygplatslounger ♦ Chauffeur-drive service i över 55 städer

Emirates flyger dagligen från Stockholm till Dubai och vidare till mer än 140 destinationer. Kostnadsfri Chauffeur-drive service erbjuds våra First Class och Business Class resenärer. Körsträcksrestriktioner kan förekomma runt Stockholm och Köpenhamn. För resor mellan Sverige och Köpenhamn tillkommer avgift. För mer information kontakta din resebyrå, ring oss på tel. 08-502 52 111 eller besök emirates.se

ENIGA. Miljöpartiets Åsa Romson och Gustav Fridolin har slutit upp bakom S-ledaren Stefan Löfvens politik för konkurrenskraften.

FOTO: HENRIK MONTGOMERY

Så ska S och MP

Di avslöjar regeringens plan för att lyfta näringslivet

Stefan Löfven har inför valet lovat att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU till 2020 – ett mål som Miljöpartiet nu ställer sig bakom.

Di kan avslöja att de två partierna har slutit en överenskommelse om jobb- och näringspolitiken, som innebär att MP går S till mötes på en rad områden.

Sedan Stefan Löfven tog över partiledarposten i Socialdemokraterna har han knappast gjort någon hemlighet av vilken fråga som engagerar honom mest. Så fort han getts tillfälle har han pratat om behovet av en aktivare

näringspolitik.

Efter sitt tillträdande satte han också genast i gång en arbetsgrupp ledd av partiets gruppleddare Mikael Damberg för att ta fram en palett av nya jobbåtgärder, där en närmare dialog mellan näringslivet och

politiken har varit huvudingrediensen. Partiet slog också fast ett offensivt jobb-mål: att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU till 2020, alltså om bara drygt fem år.

Efter valet har Socialdemokraterna och Miljöpartiet slutit överenskommelser i en rad knäckfrågor. Nu har man även enats om jobb- och näringspolitiken och Di har tagit del av överenskommelsen, som kommer att ingå i den regeringsförklaring som Stefan Löfven läser upp på fredag.

Löfvens hjärtefråga

Uppgåelsen är central för Stefan Löfven, inte bara för att

den rör hans egen hjärtefråga, utan för att detta är ett av de politikområden där partiernas olika kulturer och ideologiska hemvister visar sig allra mest.

”För att vi ska klara jobb-målet som vi nu enats kring, måste vi ha en politik för att stärka vår konkurrenskraft”, säger den tillträdande statsministern Stefan Löfven till Di.

”Påverkar hela politiken”

Att Miljöpartiet nu ställt sig bakom det omdebatterade jobb-målet som Socialdemokraterna gick till val på innebär att alla regeringens förslag

nu ska vägas utifrån dess jobbskapande effekt.

”Det är ett bra mål som påverkar hela politiken”, säger MP-språkröret Gustav Fridolin.

Förutom jobb-målet ställer sig Miljöpartiet även bakom S-förslaget att en ny strategi ska tas fram för en nyindustrialisering i Sverige. En del formuleringar och förslag i överenskommelsen, som att regelverket för upphandlingar i offentlig sektor ska göras om så det blir mer miljömässigt hållbara kan härledas till Miljöpartiet. Men i övrigt är det mest S-märkt politik. Det handlar bland annat om det

innovationsråd som ska ledas av Stefan Löfven själv och där företrädare för näringslivet, facket och även forskare ska sitta med.

”Det här handlar inte om att man ska sitta i tre-fyra möten undre något år. Det här ska bli en hela tiden pågående dialog”, säger Stefan Löfven.

Dessutom ska samverkansprogram enligt samma tanke startas för bland annat klimatfrågan och livsvetenskap (så kallad life science) och där har S sedan tidigare utlovat att staten ska skjuta till 3,25 miljarder kronor under mandatperioden.

Andra satsningar som

fixa jobben

känns igen är minskade sjuklönekostnader för företagen, men exakt hur förslaget är utformat eller när det ska genomföras är oklart. En rad åtgärder handlar också om att stänga det så kallade rekryteringsgapet, som innebär att företagen inte hittar den arbetskraft de söker trots en hög arbetslöshet. De ska ske genom ett kunskapslyft och fler platser på yrkeshögskolan.

Reformer för studier

Även antalet högskoleplatser ska den nya regeringen utöka. Utifrån ett samråd som S hade inför valet med en rad företag ska även Arbetsförmedlingen genomgå en omfattande reformering.

”Arbetsförmedlingen ska

utgå mer från företagens och arbetsgivarnas behov och inte vara omgärdad av detaljerad styrning som i dag”, säger Stefan Löfven.

”Jobba tillsammans”

Ett stort frågetecken med uppgörelsen är vilka kostnadsökningar och regelskärpningar som väntar industrin som en följd av den mer offensiva klimatpolitik som också utlovas. Partierna skriver i överenskommelsen att industrins ska ges långsiktiga spelregler för att delta i klimatarbetet och att system för energieffektivisering ska utvecklas.

”Vi kommer i budgeten att återkomma till vilka olika styrmedel vi använder. Här är inriktningen att vi ska jobba

tillsammans med industrin, att se till så att industrin vet vilka regler som gäller”, säger Gustav Fridolin, men antyder samtidigt att det kommer förslag som industrin inte lär uppskatta.

”Det alltid så att ibland går man i takt och ibland tar man olika fajter mot varandra. Det är politikens villkor.”

”Göra industrin grön”

Mycket pekar också på att spänningen mellan en offensiv klimatpolitik och en näringspolitik som ger nya jobb i industrin blir tuff att hantera för den nya regeringen. Men Socialdemokrater som Di talat med säger samtidigt att uppgörelsen är ett bevis på att de tillväxtmotstånd som finns inom delar av

Di Fakta

Konkurrenskraften ska stärkas

■ **Målet är att Sverige** ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020.

► **Ett innovationsråd** som leds av statsministern ska inrättas. Rådet ska bestå av ansvariga ministrar i regeringen och företrädare från branscher, akademi och fackliga organisationer.

► **En innovationsstrategi** ska tas fram och hela innovationspolitiken ska genomlysas.

► **Företagens villkor** ska stärkas genom enklare regler och minskade sjuklönekostnader, vilket särskilt gynnar små företag.

► **Företag och industri** ska ges långsiktiga spelregler för att delta i klimatarbetet.

► **Möjligheterna till sociala och miljömässiga upphandlingar** ska förbättras i hela den offentliga sektorn.

► **Kompetensen ska** stärkas och matchningen på arbetsmarknaden förbättras.

► **Rekryteringsgapet** ska stängas genom fler utbildningsplatser och en reformerad arbetsförmedling.

► **Ett stort kunskapslyft** ska genomföras med bland annat nya platser i yrkeshögskolan och vuxenutbildningen och ett permanent yrkesvux.

► **Antalet högskoleplatser** ska öka i hela landet.

► **Forskningen ska ha** ett tioårigt perspektiv. Unga forskare ska få bättre villkor. Jämställdheten inom forskningen ska stärkas.

”Det finns skäl att vara orolig”

Bygg större skyddsvallar mot finanskriser och värna konsumenterna.

Den passningen lämnar den avgående finansmarknadsministern Peter Norman till Stefan Löfvens nya regering.

Ledigt klädd i röd tröja och chinos invigningstalade finansmarknadsminister Peter Norman på pensionsbranschens ”Livdagen” i Stockholm på tisdagen.

”Med största sannolikhet avgår jag torsdag kväll. Vad som händer sedan får jag återkomma till”, säger Peter Norman som passade på att ge sin syn på landets ekonomi.

”Det finns anledning att vara orolig över vår ekonomi, en svag omvärld drabbar den öppna svenska ekonomin”, säger han.

”Sverige står dock starkare än de flesta andra länder. Vi har klarat tiden efter finanskrisen väl. Antalet sysselsatta har ökat med 340 000 personer och vår ekonomi har vuxit, det är en utveckling som få andra europeiska länder kan visa upp”, säger han.

Önskar skyddsvallar

Sverige bör förstärka sina krockkuddar och sikta mot att nå ett överskottsmål i statsfinanserna i stället för att redan nu låna till investeringar enligt Peter Norman.

”Vi behöver bygga skyddsvallar mot framtida kriser, särskilt eftersom vi inte kommer att få någon draghjälp av övriga Europa. Historien visar att länder med stora statsskulder tvingas skära ned i stället

för att investera när kriser slår till.”

Fördubblade resurser

Som finansmarknadsminister var huvuduppgiften att värna den finansiella stabiliteten. Det gjorde Peter Norman till en nyckelspelare när det gäller att ställa krav på bankerna.

”Sverige har en väldigt stor banksektor i förhållande till vår ekonomi, om den får problem drabbas Sverige hårt. Vi har på flera områden förbättrat krockkuddarna i det avseendet, till exempel genom att höja kraven på kärnprimärkapital, höja amorteringskrav på bolån och införa bolånetaket”, säger Peter Norman som också poängterar att Finansinspektionen har fått sina resurser fördubblade under mandatperioden.

”Roligt nästan varje dag”

När det gäller hushållens skulder är den avgående finansmarknadsministern inte så bekymrad längre.

”Hushållen har en fantastisk fin balansräkning även om den är uppblåst”, säger han.

På frågan om fri flytträtt av pensioner gav Peter Norman sig själv bakläxa.

”Jag hade gärna kommit längre, det gick lite långsamt på departementet”, säger Peter Norman som är glad över att Göran Persson fick fel när han över en lunch siade om att finansmarknadsministern skulle ångra sitt yrkesval.

”Det var roligt nästan varanda dag.”

HANS BOLANDER

hans.bolander@di.se
08-573 651 19

SER FRAMÅT. Avgående finansmarknadsminister Peter Norman anser att Sverige ska sikta på ett överskottsmål för att klara sig i en internationell lågkonjunktur.

FOTO: JESSICA GOW

TOMAS NORDENSKIÖLD

tomas.nordenskiold@di.se

08-573 651 53

MP-profiler dömer ut uppgörelser

Först Förbifart Stockholm, sedan försvaret.

Det går inte att ta miste på besvikelsen i Miljöpartiet efter de första beskederna från förhandlingarna med Socialdemokraterna.

Kritiken är skoningslös från det tidigare språkröret Birger Schlaug.

”Jaha, så visar det sig då att man lagt ner en stor del av sitt liv på ett parti som kommer att administrera och legitimera beslut om såväl nya Jasplan som miljömonstret Förbifart Stockholm”, skriver han i ett blogginlägg och döper raskt om MP till Meningslösa Partiet.

Besviken på Miljöpartiet

Partiets grundare och tidigare språkrör Per Gahrton är besviken på att Miljöpartiet har lämnat walk over om förbifarten.

”Jag är pessimist. Socialdemokraterna har varit fullständigt benhårda, så jag är inte förvånad över att det gick som det gick”, säger han.

Han tror inte att Miljöpartiet får igenom kravet att stänga Bromma flygplats heller.

”Jag tror att man får börja med att lägga ordentliga kostnader på flyget så att man dämpar flygandet över huvud taget innan man kan börja lägga ned flygplatser”, säger han.

Grön ungdoms språkrör Magdalena Rasmusson anser dock att förhandlingarna har gått bra. Hon tar särskilt fasta på att S ansluter sig till migrationsuppgörelsen och de skärpta reglerna för vapenexporten.

När det gäller Förbifart Stockholm hoppas hon att tidsfristen gör att bygget stoppas.

”Jag tror det finns stora förhoppningar om att fler ska inse att vi ska bygga ett klimatsmart i stället för ett bilberoende Stockholm”, säger hon.

”Alla måste vara ödmjuka”

Också Peter Eriksson, tidigare språkrör och numera EU-parlamentariker, tycker att förhandlingarna går bra.

”I det här parlamentariska läget måste alla vara ganska ödmjuka. Då är det inte säkert att den smartaste strategin är att försöka vinna varje förhandling”, säger han.

Per Gahrton anser att Miljöpartiet snabbt behöver tydliga politiska segrar för att väga upp förlusterna i de inledande förhandlingarna.

”Det måste förhandlaren Löfven också begripa. Man måste se till att den andra parten får något väldigt tydligt att visa upp för sitt folk”, säger han.

Som exempel nämner han ett större klimatpaket med en rejäl grön skatteväxling och en stängning av flera kärnkraftsreaktorer.

”Det skulle uppfattas som ett stort framsteg för Miljöpartiet och lugna gröna väljare och gröna medlemmar ganska mycket”, säger han.

LINDA ÖHRN
FREDRIK ÖJEMAR
red@di.se
08-573 650 00

Magdalena Rasmusson.

Brittiska välfärden får både ris och ros

Den tillträdande regeringen bör förbättra villkoren för att SVB-bolag ska kunna verka i välfärdsbranschen. Statliga lån skulle kunna vara ett alternativ.

Det anser Karl Palmås, Chalmersdocent som även är knuten till Miljöpartiet.

Den politiska låsningen kring vinst i välfärden kvarstår. Vänsterpartiet, som vill förbjuda vinster i välfärden, är inte överens med Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

En möjlig kompromiss, som Di skrev om på ledarplats i måndagens tidning, är att göra företag med särskild vinstutdelningsbegränsning, så kallade SVB-bolag, mer attraktiva. Det är den enda bolagsform i välfärden som Vänsterpartiet kan tänka sig.

Modellen är inspirerad av Storbritannien, där icke vinstdrivande organisationer i såväl skol- som vårdsektorn är mer vanligt förekommande.

SVB-bolag bör få chans

Karl Palmås, docent på Chalmers och som forskar inom entreprenörskap och samhällsförändring, anser att man bör ge SVB-bolag en seriös chans.

”Man måste komma ihåg att SVB-bolag kom till i anslutning till stopplagen, som förbjöd landsting att överlåta driften av sjukhus på privata vinstdrivande vårdbolag. Men stopplagen försvann när alliansregeringen tillträdde. SVB-formen infördes alltså till i glappet mellan två regeringar och har aldrig fyllt ett syfte”, säger Karl Palmås.

”Nu diskuteras bolagsformen på nytt. Men för att den ska kunna blomma ut, bör staten bistå med långivning, eftersom traditionella långgivare som banker antagligen

inte är villiga att ge attraktiva krediter till dessa bolag”, fortsätter han.

Karl Palmås anser att Sverige, i likhet med Storbritanniens fond Futurebuilders, borde upprätta en fond som ger lån till SVB-bolag i välfärdssektorn.

Akademiskolorna sämst

Men Peje Emilsson, Kunskapsskolans grundare och ägare och som står Moderaterna nära, är kritisk till den brittiska modellen. Kunskapsskolan driver fem icke vinstdrivande skolor i Storbritannien, så kallade akademiskolor.

Akademiskolorna är ursprungligen de 200 sämst presterande statliga skolorna som den brittiska staten vill få bukt med.

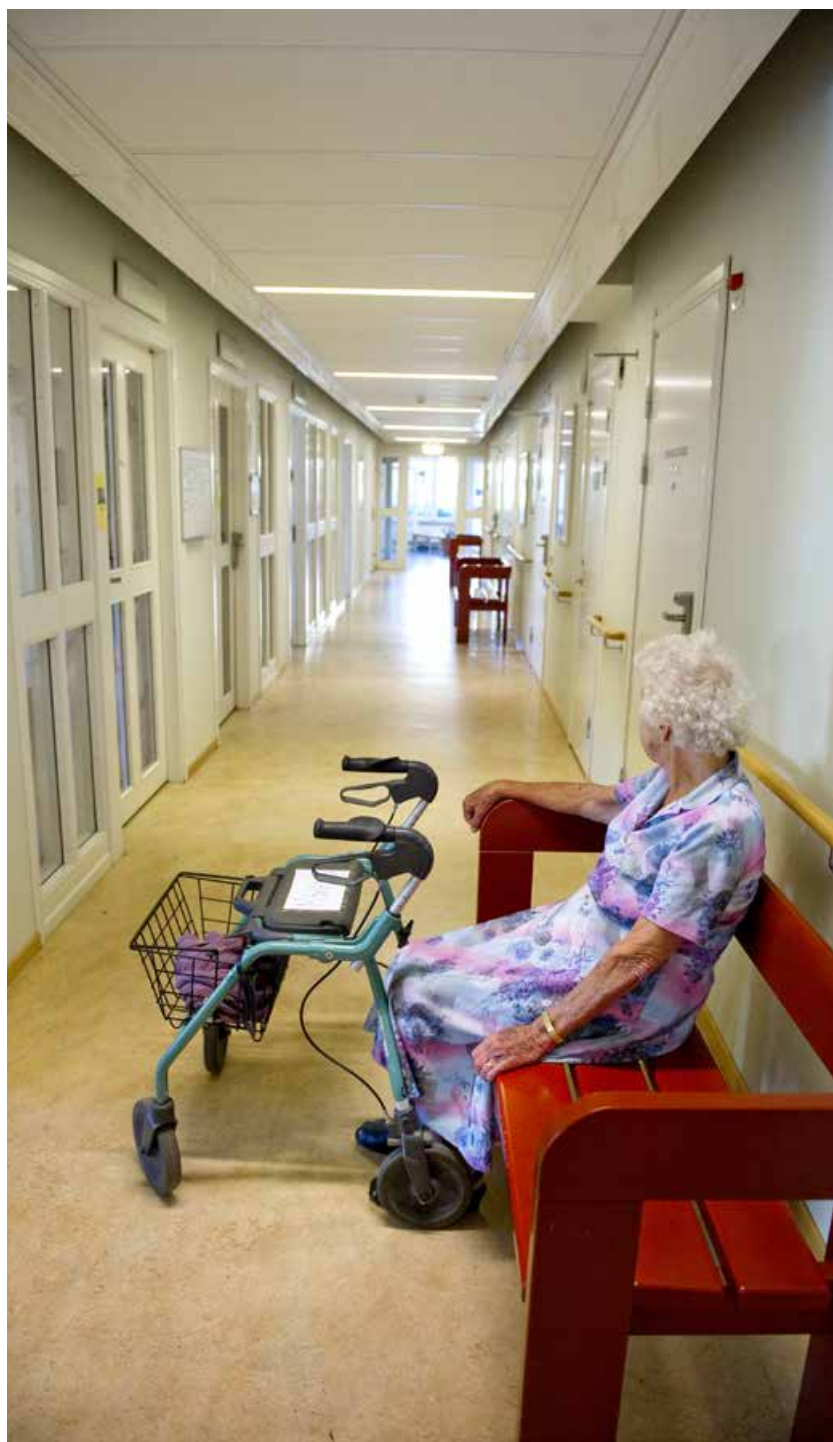
”Det är väl bra om man ökar möjligheten till riskvilligt kapital till välfärdsentreprenörer. Men jag tycker inte Storbritannien ska vara en förebild för Sverige. Sju procent av eleverna går i dyra privatskolor”, säger han.

”Och välgörenhetsfinansiering med skatteavdrag riskerar att bygga upp ett system som utgår från donationer, vilket inte är bra”, fortsätter han.

Vänsterpartiet är inte heller berett att haussa det brittiska systemet.

KARIN GRUNDBERG
WOLODARSKI

karin.grundberg@di.se
08-573 651 09

KNÄCKFRÅGA. Statliga lån anses kunna göra det mer attraktivt att driva företag med vinstbegränsning inom välfärdssektorn.

FOTO: JESSICA GOW

Fridolin: Kvotering senast 2016

De stora svenska börsbolagen måste senast 2016 ha minst 40 procent kvinnor i styrelserna, annars väntar lagstiftning.

Det förklarade Miljöpartiets språkrör Gustav Fridolin i en intervju med SVT efter riksdagens öppnande.

Enligt Gustav Fridolin är det angeläget att snabbt skicka en signal till bolagens valberedningar som nu arbetar med sina förslag. Om inte kravet är

uppfyllt 2016 kommer den nya regeringen, som Gustav Fridolin i intervjun kallade landets första feministiska, att lägga en proposition samma år.

Norge en förebild

Lagstiftningen i Norge blir en förebild för en eventuell svensk lag.

”Jag hoppas att det finns partier inom Alliansen som ser att det är väldigt viktigt att vi bryter löneskillnader och ojämlikheter på arbetsmark-

Miljöpartiets språkrör Gustav Fridolin.

naden. Då är det här ett steg i den riktningen”, säger MP-språkröret.

Börsbolagen får nu ett år på sig att öka kvinnorepresentationen i sina styrelser.

”Vi ger bolagen möjlighet att göra lite självvrannskan och komma i gång med sitt arbete. Det har man tyvärr inte gjort hittills. Vi ger dem en ny chans, men klarar de inte det är vi beredda att gå in med lagstiftning som andra länder redan har gjort”, säger MP:s ekonomisk-poli-

tiska talesperson Per Bolund.

”Det är viktigt att ta tillvara den kompetens som finns hos alla kvinnor, också att den tas tillvara i bolagsstyrelserna”, säger Magdalena Andersson, Socialdemokraternas ekonomiskpolitiska talesperson.

Ekot avslöjade på tisdagen att Socialdemokraterna och Miljöpartiet också är överens om att införa ytterligare en öronmärkt pappamånad i föräldraförsäkringen samt att avskaffa vårdnadsbidraget. (TT/Di)

VINNARE. Håkan Buskhe, vd för Saab, vid ett JAS 39 Gripen.

FOTO: BO HÅKANSSON

Saab säker segrare

Svensk försvarsindustri – närmare bestämt Saab – kommer ut som vinnare ur regeringsförhandlingarna. Försvarsberedningens linje gäller. Det innebär ytterligare tio Gripenplan och totalt fem ubåtar. Nedläggningen av Förvarsexportmyndigheten (FXM) är en symbolisk seger för Miljöpartiet, men med ringa betydelse för industrin.

De anställda på Saab har haft två ovissa veckor efter valet. När det nu står klart att Socialdemokraterna och Miljöpartiet är överens om försvaret och röken börjar lägga sig, så framstår förhållandena som begränsade. Utfallet kunde ha varit långt värre.

Förvisso lyfter MP fram att reglerna för vapenexporten ska skärpas, men det är lite som att slå in en öppen dörr. Exportkontrollmyndigheten ISP har sedan två år blivit mer restriktiv och i praktiken är det i dag stopp för nya affärer med Gulfstaterna.

Krigsmaterielexportutredningen (Kex), som alla i industrin spämt avvaktar, ser över

Kommentar

GUSTAF TAPPER

gustaf.tapper@di.se

08-573 652 53

”Vilka pengar blir över för att bemanna, öva med och beväpna planen och ubåtarna, samt andra materielbehov?”

frågan om ett demokratikriterium på exporten. Om detta säger S och MP inget. I praktiken öppnar det för ett scenario där försvarsindustrin tillåts göra affärer på Arabiska halvön, men inte sälja vad som helst. Radarsystem som

Erieye, Arthur, stridslednings-system och ubåtar skulle då få okej medan understödsvapen för fotsoldater – som pansarskottet AT4 – får nej.

Att MP lyckas stänga FXM är symbolpolitik. Någon måste även fortsättningsvis sköta förhandlingar med länder som vill låna äldre Gripenplan från svenska staten, och annat militärt överskott. Konsekvensen blir att frågorna åter samlas under ett tak på Försvarets Materielverk (FMV) som kontrollerar hårdvaran och är en part i alla statliga exportdiskussioner med Saab.

Exporten lär inte påverkas. Det är knappast FXM som tar hem exportkontrakten åt Saab, BAE Bofors eller Hägglunds – det är företagets säljare, marknadschefer, partner och agenter som under kanske tio år uppvaktar en kund.

FMV finns kvar som svensk partner och dagens dubbelkommando med FXM/FMV har stundtals skapat koordineringsproblem. Paradoxalt nog kan MP:s framgång vara till fördel för industrin, medan förlorarna i slutändan är FXM:s 48 anställda.

FXM skapades av Sten Tolgfors som en symbolisk gest till svensk försvarsindustri när regeringen samtidigt strök eller bantade en rad tunga materielinköp, vilket i sin tur sänkte flera exportaffärer. Exempelvis valde Finland i sista stund bort luftvärnssystemet Bamse efter de första beskederna att Bamse inte skulle förbandsättas i Sverige.

För Saab innebär överenskommelsen mellan S och MP att försvarsberedningens förslag från i maj ser ut att bli verklighet. Det innebär 70 nya Gripen i stället för 60 och fem ubåtar i stället för fyra. I pengar handlar det om extra intäkter på 3,5–5 miljarder på flygsidan, och 1,5–2,5 miljarder kronor på ubåtssidan.

Samtidigt är risken uppenbar att försvarets organisation glöms bort. Vilka pengar blir över för att bemanna, öva med och beväpna planen och ubåtarna, samt andra materielbehov? S vill höja försvarsanslaget med 2 miljarder kronor om året medan försvarsexperten Stefan Ring bedömer att 4 miljarder kronor är ett minimum.

MED OSS FÅR DU LITE MER

Boka via din resebyrå eller gå in på flygtaxi.se

FLYGTAXI

www.big-gruppen.com

BIG
BYGG- & INDUSTRI

Think BIG!

BIG-GRUPPEN är Nordens ledande fristående bygg- och industriedja med över 40 yrkesbutiker och lokala lager i Norge och i Sverige.

BIG-gruppen ger dig alla de stordriftsfördelar som bara en större kedja kan erbjuda med bland annat import och volyminköp utan fördyrande mellanled direkt från ledande tillverkare i världen, rationella och kostnadsbesparande IT-lösningar samt resurser för tecknande av både svenska och nordiska storkundsavtal.

Samtidigt har du tillgång till alla fördelar hos starka lokala-företag med unik kompetens, flexibilitet, stort engagemang, lokal närvaro med lager, butik och kundunika lösningar.

Det bästa från två affärsmodeller helt enkelt.

Think BIG! 100.000-tals företagskunder kan inte ha fel. Kontakta oss gärna för mer information.

TYROLIT

Hos oss hittar du Tyrolit's världsledande produkter för allt inom kap och slip.

Sverige Eskilstuna IP Industripartner Gislaved Emil P Gävle Maskin & Verktyg Göteborg/Hisingen Backa Prex Göteborg/Sisjön Prex Göteborg Movab Halmstad IMAB Helsingborg IMAB Jönköping Sohlbergs Kalmar Lundgrens Järn Ljungby Sohlbergs Malmö Prex Markaryd Markaryds Järn Skene Skene Järn Skövde Bygg & Industripartner Skaraborg Stockholm/Bromma Flins Järn Stockholm/Globen Flins Järn Stockholm/Hornsberg Flins Järn Stockholm/Solna Lundqvist Maskin & Verktyg/Svetsmaskinservice Stockholm/Sätra Flins Järn Stockholm/Täby Täby Järn Stockholm/Upplands Väsby Lundqvist Maskin & Verktyg/Svetsmaskinservice Stockholm/Vällingby Toolcom Stockholm/Västberga Lundqvist Maskin & Verktyg/Svetsmaskinservice Uppsala Maskin & Verktyg Vimmerby Albins Västerås Maskin & Verktyg Växjö Stål & Verktyg Örebro Skydd & Verktyg i Örebro

Norge Kyvik Industrivarehuset - Lunna - OH Bee & Sonner - Tingstad

ADVENTURE IS AN ATTITUDE

Jeep, med

jeep.se

Välutrustade Jeep® Cherokee Longitude 4Business för 7,5 basbelopp. **Built free.**

- 2.0 Mjet II 170 hk Diesel
- 9-stegad automatlåda
- Fyrhjulsdrift
- Farthållare
- Bi-Xenon
- Eluppvärmd ratt
- Parkeringsensorer bak
- Bluetooth
- Trådlös laddare för smartphone
- Högsta säkerhet och bästa dragkapacitet i sin klass

Pris: 333.000 kr*

Förmånsvärde: 2.383 kr**

Jeep

* Gäller Jeep® Cherokee Longitude 4Business 2.0 Multijet Diesel 170 hk Automat 4WD, en nettoprissatt modell (inkluderar Siktpaket) och kan ej kombineras med ramavtalsrabatt. Bränsleförbrukning blandad körning: 5,8 l/100 km, CO₂-utsläpp 154 g/km. ** Beräknat förmånsvärde netto är baserat på 50% marginalskatt. Bilen på bilden är extrautrustad. Erbjudandet gäller endast juridiska personer. Erbjudandet gäller t.o.m. 31 december 2014.

Rival sågar Ericsson

CHICAGO

Oro för spionage kan komma emellan telekomjätten Ericsson och en miljardorder i USA.

En rival argumenterar för att frågan är för känslig för att hanteras av icke-amerikaner.

Uppdraget i fråga värderas till 446 miljoner dollar, eller 3,2 miljarder kronor och handlar om så kallad nummerportabilitet, alltså att hålla reda på vilka nummer som hör till olika operatörer.

Jobbet i fråga har sedan 1990-talet skötts av ett företag i delstaten Virginia, men en färsk utredning pekar i stället ut svenska Ericssons amerikanska dotterbolag Telcordia som kandidat.

Ericsson inte amerikanskt

Kontraktet ifråga sköts alltså av privata företag, även om den offentliga övervakningen är betydande.

Ändå höjs nu röster mot att Ericsson ska få uppdraget med hänvisning till att bolaget inte är amerikanskt, rapporterar New York Times.

Lobbyisterna som framför denna oro agerar på uppdrag av bolaget Neustar, den nuvarande kontraktssnehavaren. Bland argumenten finns säkerhetsfrågor samt att Ericsson inte skulle kunna agera på ett oberoende sätt, eftersom bolaget redan har så många affärsmissiga kopplingar till amerikansk telekomsektor.

GABRIEL MELLQVIST

gabriel.mellqvist@di.se, +1 203 434 50 68

Bättre drag i Göteborg

GÖTEBORG

Göteborgsregionen växer och det ger effekter på arbetsmarknaden. Arbetslösheten minskar i snabbare takt än i de andra storstadsregionerna.

Det visar en konjunktursammanställning från Business Region Göteborg.

Rapporten understryker visserligen de makroekonomiska frågetecken som påverkar konjunkturen just nu, men lyfter fram flera punkter där Göteborg har utvecklats starkt.

"Om det finns tveksamheter för konjunkturutvecklingen på nationell nivå, visar Göteborgsregionen upp en stark tillväxt", står det till exempel i rapporten.

Som exempel lyfter Business Region Göteborg fram löneutvecklingen i Göteborgsområdet. Den totala lönesumman i regionen växte under andra kvartalet med 5,3 procent på årsbasis.

Totalt i Sverige ökade lönesumman med 4,2 procent under samma period.

Färre arbetslösa

Enligt rapporten krymper arbetslösheten i Göteborgsregionen snabbare än i de båda andra storstadsregionerna. Stockholmsregionen är visserligen fortfarande bäst i klassen med sina 6,6 procent arbetslösa, men gapet mellan Stockholm och Göteborg är mindre än på länge.

I Göteborgsregionen har antalet arbetslösa minskat med 3 000 personer under det senaste året och arbetslös-

heten i Göteborgsregionen ligger nu på 6,9 procent.

Antalet konkurser i regionen har under sommaren legat på normala nivåer, men antalet anställda som berörs av konkurser ligger lägre än normalt.

Höga födslokal

En ökande befolkning är en förklaring till siffrorna. Under andra kvartalet ökade antalet boende i regionen med 3 500. Både inflyttning och höga födslokal ligger bakom den ovanligt stora befolkningsökningen.

Även besöksnäringen utvecklas positivt. Under maj till och med juli låg månadsnittet på 455 000 gästnätter, vilket ger en ökning med 9 procent på ett års sikt. Det kan jämföras med 7 procent i riket i stort.

CATHRINE HOFBAUER

cathrine.hofbauer@di.se

08-573 650 33

STORSTAD. Göteborg växer så det knakar. Arbetslösheten sjunker och födslokalen ökar.

FOTO: BJÖRN LARSSON ROSVALL

SE DET OFÖRUTSEDDA SOM EN MÖJLIGHET
**UPPLEV RIKTIG
TRADING**

CFD-handel kan resultera i förluster som överskrider din initiala kapitalinsats.

IG.com

AKTIER | VALUTA | INDEX | RÅVAROR | BINÄRA OPTIONER

Livboj för PA Resources

Torbjörn Törnqvist behöver säkerheten i oljebolaget

PA Resources vänder sig knappast till tingsrätten för finansiell rekonstruktion, enligt uppgifter till Di.

Bolaget vill inte förlora de oljefält som är säkerhet för huvudägaren Gunvor Groups miljardlån till bolaget.

I gårdagens Di sa PA Resources finanschef Tomas Hedström att oljebolaget måste vända sig till tingsrätten för att begära finansiell rekonstruktion om obligationsägarna nobbar för slaget om att ge anstånd med räntebetalningar på cirka 150 miljoner kronor till april nästa år.

Enligt Di-källor är sannolikheten stor för att finanschefens uttalande är tomma ord.

”Om obligationsägarna säger nej är det tveksamt om bolaget kan materialisera hotet om rekonstruktion. Torbjörn Törnqvist ser till att PA Resources på något sätt betalar räntorna ändå”, säger en person med god insyn i turerna kring PA Resources.

Torbjörn Törnqvist måste undvika en rekonstruktion eftersom hans Gunvor Group vid en sådan riskerar förlora säkerheterna för sina lån till PA Resources, som troligen uppgår till närmare en miljard kronor. Säkerheterna för lånen består av PA Resources oljetillgångar, oljefälten i Ekvatorialguinea är värda i särklass mest.

”Licenserna i fara”

”Om PA Resources gör en rekonstruktion är alla bolagets tillgångar i spel och bolaget kan förlora alla sina licenser”, menar en initierad källa.

En annan av Di:s uppgiftslämnare hänvisar till att PA Resources tidigare vd Bo Askvik sagt att Gunvors säker-

heter riskerar att bli värdelösa vid en rekonstruktion.

”Presidenten i Ekvatorialguinea kan mycket väl ta över fälten”, säger uppgiftslämnaren.

Stöd från Gunvor Group

Men även om risken för rekonstruktion är begränsad är det tveksamt om det är en bra strategi för PA Resources obligationsägare att nobba förslaget att skjuta upp räntebetalningarna.

”Frågan är om det är värt risken att ta ett Chicken race med Gunvor. Det handlar trots allt inte om en nedskrivning av obligationslånen”, säger en bedömare.

Vid det senaste årsskiftet hade Gunvor Group ett lån till PA Resources på cirka 600 Mkr och i mars fick oljebolaget en rörelsekreditfacilitet på 50 miljoner dollar, motsvarande 350 Mkr.

ANDERS HÄGERSTRAND
anders.hagerstrand@di.se
08-573 654 91

SÖKER LÖSNINGAR. Torbjörn Törnqvist måste undvika en rekonstruktion av PA Resources.

FOTO: CLES-GÖRAN FLINCK

Enklare

arbetsdag

med

Nyhet!

Säg hejdå till röstbrevlådan.

Vi vet att du under en arbetsdag får väldigt många röstmeddelanden - en blandning av affärskritiska samtal från kunder, meddelanden från medarbetare och hälsningar från nära och kära. Vår nya tjänst 3Svar Smart gör det möjligt att se och lyssna av röstmeddelanden direkt i din iPhone - utan att behöva ringa upp mobilsvar. Du kan enkelt välja i vilken ordning du vill lyssna av och radera meddelanden. Tjänsten ingår i våra fastprisabonnemang. Läs mer om hur 3Svar Smart förenklar för dig på tre.se/foretag

tre.se/foretag

020-33 33 33

3 Butikerna

Företag

Kcells agerande granskas

Telias dotterbolag Kcell i Kazakstan utreder en rad brott mot bolagets eget regelverk.

”Att göra fel en gång är okej. Men när det som i det här fallet är flera fall där man har gjort fel så måste vi konstatera att det inte är gångbart”, säger Erik Hallberg, chef för Eurasien i Telia Sonera och styrelseledamot i Kcell.

Telia-veteranen Erik Hallberg är sedan nio månader tillbaka chef för regionen Eurasia. Både hans företrädare, Tero Kivisari och Veysel Aral, har blivit utkastade från jobbet efter att ha förknippats med korruptionsaffärer.

”En av de stora skillnaderna är att jag säkrar en närvaro i länderna. Om man ska jobba med en hållbar kultur gäller det att vara på plats fysiskt”, säger han.

”Gå på djupet”

I måndags tvingades Telia Soneras dotterbolag Kcell meddela att en extern utredning tillsatts för att titta på en rad felaktigheter kring ingångna leverantörskontrakt.

”Styrelsen i Kcell agerar på det här. I och med att det är ett börsnoterat bolag är det viktigt med en extern undersökning som kan gå på djupet”, säger han.

Problem i Uzbekistan

Även i Uzbekistan har Telia Sonera problem. Där hindras bolaget från att föra ut vinster ur landet.

”Om vi på sikt inte hittar en hållbar lösning blir det svårt för oss att stanna kvar”, säger Telia Soneras finanschef Christian Luiga.

Dessutom är frågan om Telia Soneras delägarskap i den ryska operatören Megafon aktuell.

”Ryssland är en oförutsägbart marknad. Men vi ser inga tecken på att lagstiftningen ska involvera telekomsektorn i dagsläget”, sa Telias vd Johan Dannelind på bolagets kapitalmarknadsdag.

VIKTOR STRÖM
viktorsstrom@di.se
08-573 654 92

PRESSAS. Telia Sonera, med vd:n Johan Dannelind, tvingas konstatera att bolaget tappar marknadsandelar på kärnmarknaderna.

FOTO: LARS-ÅKE JOHANSSON

Investeringar tär på Telia Sonera

Telia Sonera gjorde marknaden besviken på gårdagens kapitalmarknadsdag.

Ökade investeringar och ett förändrat utdelningsmål fick aktien att falla. Men vd:n Johan Dannelind ser ljuset i tunneln.

”Vi har förhoppningsvis det värsta bakom oss”, säger han till Di.

Telia Sonera ägs till 37,3 procent av svenska staten och har nu alltså en röd-grön huvudägare. Det var dock ingen fråga som uppmärksammades när bolaget höll kapitalmarknadsdag i Stockholm under tisdagen. I fokus stod istället bolagets investeringsplan de kommande åren. 2 miljarder kronor ska investeras i besparingar inom exempelvis it som från och med 2018 ska sänka kostnaderna med lika mycket.

”Om marknaden tror att vi

klarar det här så är det ett väldigt bra case. Vi investerar 2 miljarder nu för att löpande spara två miljarder per år”, säger Johan Dannelind, vd för Telia Sonera.

Fibernäten byggs ut

Utöver de två besparingsmiljarderna ska 4–5 miljarder kronor användas till tillväxtinvesteringar de kommande två åren. I fokus ligger en snabbare utbyggnad av fibernäten i Sverige.

”Det som kostar är kabel

i marken och de sista metrarna in i hus och källare och lägenheter. Vi märker att vi inte kan leverera på den efterfrågan som finns i dag så det här är också ett sätt för oss att framtidssäkra Telia Sonera och intäkterna i Sverige”, säger Johan Dannelind.

Telia Sonera har de senaste åren tappat marknadsandelar och intäkterna faller. Om de nya investeringarna leder bolaget tillbaka till tillväxt kunde Johan Dannelind inte svara på.

”Vi gillar inte att tappa marknadsandelar på våra kärnmarknader, men vi har gjort det. Ambitionen är att komma tillbaka till intäktstillväxt”, säger han.

De kommande två årens extrainvesteringar på 6–7 miljarder kronor får också följden att Telia Sonera justerar sin utdelningspolicy. Från att tidi-

gare ha varit minst 50 procent av nettoresultatet är policyn nu minst 3 kronor per aktie. Det tolkade marknaden som att utdelningen blir lägre än tidigare förväntat.

”Minst 3 kronor per aktie är ett förtydligande jämfört med tidigare. Rent krasst tar det här bort en stor nedsida i policyn. Men det är en riktig tolkning så till vida att det finns en press på kassaflödet de kommande två åren när vi ska investera 6–7 miljarder kronor extra”, säger Johan Dannelind.

”Det tuffaste arbetsåret”

Telia Sonera dras med en vikande tillväxt, åldrande it-system och dessutom fortsätter trovärdighetsproblemen när nya skandaler briserar i Centralasien. Johan Dannelind konstaterar att hans

första år som vd inte varit någon dans på rosor.

Har det varit ett tufft år?

”Ja, det kan man nog lugnt säga. Det har varit det tuffaste arbetsåret i min karriär, minst sagt. Om jag ser till förväntningarna jag hade för ett år sedan så har nog snittet legat där men extremerna har varit både mycket roligare och mycket jobbigare än vad jag förväntat mig”, säger han och tillägger:

”Nu har vi förhoppningsvis det värsta bakom oss även om vi har mycket jobb kvar. Det är i alla fall stabiliserat och vi har en tydlig plan.”

Aktien föll i går med 0,5 procent på Stockholmsbörsen, som i sin helhet steg med 0,6 procent.

VIKTOR STRÖM
viktorsstrom@di.se
08-573 654 92

**Nordic
Safety
Expo**

Parallella mässor 14–16 oktober 2014

Stockholmsmässan

**För fri
entré**
– registrera dig på
nordicsafetyexpo.se
eller skydd.net

SKYDD !
Säkerhet / Brand & Räddning

**MÄSSAN MED FULLT FOKUS
PÅ PERSONLIGT SKYDD!**

NORDENS STÖRSTA SÄKERHETSMÄSSA!

Nasdaq skrotar OMX

Stockholmsbörsen skrotar namnet OMX.

Börsen kommer i försättningen att gå under namnet Nasdaq Stockholm.

”Det tycker jag naturligtvis är lite tråkigt”, säger Olof Stenhammar, upphovsmannen till bokstäverna OM.

”Nasdaq OMX har under de senaste åren blivit mer globalt och har en mer diversifierad affär som täcker 60 länder med 10 000 företagskunder. Då blir det naturligt att gå över till Nasdaq som varumärke”, säger Stockholmsbörsens vd Magnus Billing.

”Lite tråkigt”

Samtidigt som Nasdaq OMX stryker de tre bokstäverna ur koncernens namn skrotar Stockholmsbörsen namnet OMX och ska i fortsättningen bara heta Nasdaq Stockholm.

”Det tycker jag naturligtvis är lite tråkigt, men det är väl storindustritänkande bakom. Jag tror att man kan vinna på att visa en lokal anknytning och där tror jag OMX har viss betydelse. Den stora omsättningen på OMX är lokala aktier”, säger entreprenören och finansmannen Olof Stenhammar.

Det var han som i mitten på 1980-talet introducerade optionshandel i Sverige genom starten av OM, som senare utvecklades till börsägaren OMX. Olof Stenhammar är i dag hedersordförande för börsen, men har inte blivit informerad om att börsen nu stryker OMX ur namnet.

”Nej, jag får reda på detta nu av dig. Magnus Billing ringde mig i fredags, men jag glömde

Fakta

OMX

■ **Olof Stenhammar (bilden)** startar genom handelsplatsen OM derivathandel i Stockholm 1985.

■ **1998 slås** OM och Stockholmsbörsen, grundad 1863, samman i OM Stockholmsbörsen AB.

■ **X:et kom** in i bilden 2003 när OM-gruppen slås samman med de finska och baltiska börserna i HEX-gruppen.

■ **OMHEX blev** snart OMX för att under 2005 slås samman med Köpenhamnsbörsen.

■ **Två år senare** köper amerikanska Nasdaq det nordiska OMX efter en rafflande budstrid och Nasdaq OMX Group bildas när affären är avklarad i februari 2008.

att ringa tillbaka. Det var kanske det här han skulle säga”, säger Olof Stenhammar.

Det är inte första namnändringen för börsen. Bokstavskombinationen OMX har drygt tio år på nacken efter att OM slogs samman med HEX-gruppen. OMX blev i sin tur Nasdaq OMX efter att den sammanslagningen blev klar i början av 2008.

”Stockholmsbörsen är ett kännetecken som kommer att bestå. Vår teknikverksamhet utgår från Stockholm, vi levererar teknik till 80 börser. Stockholm är en viktig del, men det här gör vi för att visa att vi är ett globalt företag. Nasdaq är väletablerat och känt över hela världen”, säger Magnus Billing.

Behåller storbolsindex

Han tror att Olof Stenhammars ande kommer att finnas kvar även efter namnbytet.

”Olof Stenhammar står väldigt mycket för kulturen som finns i bolaget, med innovation, entreprenörskap och teknikutveckling”, säger han.

På indexfronten blir det inga förändringar. Storbolsindexet OMXS30 ska även i fortsättningen heta just detta, lovar Magnus Billing. Även bolagsnamnet för den legala enhet som driver börsen blir fortsättningsvis Nasdaq OMX Stockholm.

RICHARD BRÅSE

richard.brase@di.se

031-701 51 54

NY KOSTYM. Stockholmsbörsens namnbyte till att heta enbart Nasdaq hänger ihop med att verksamheten är allt mer global, säger vd:n Magnus Billing.

FOTO: FILIP ERLIND

NEW DAILY. STRONG BY NATURE.

PRIS FR.
249 000 kr
—
LEASING/MÅNAD FR.
2 199 kr

Van of the year i Europa 2015 – Premiärkampanj

En helt ny skåpbil • Körkomfort i toppklass • Starkaste motorn (205 hk)

MODELL: 35S13V STORLEK: 10,8M³ HK: 126 HK MÅTT: 3141/1900/1800 HJULBAS: 3520

IVECO
WWW.IVECO.SE

TA KONTAKT MED DIN LOKALA ÅTERFÖRSÄLJARE FÖR OFFERT OCH PROVKÖRNING: **ALVESTA** Alvesta Bilservice 0472 - 131 10 **BORÅS** Sörman Bil 033 - 24 87 80 **GÖTEBORG** Iveco Göteborg 031 - 57 83 00 **HELSINGBORG** Iveco Helsingborg 042 - 20 27 64 **JÖNKÖPING** Sörman Bil 036 - 12 02 02 **KARLSTAD** Malte Månson 054 - 55 57 61 **KRISTIANSTAD** Tofta Bil 044 - 21 52 75 **LULEÅ** Bilkompagniet 0920 - 23 66 28 **MALMÖ** Iveco Malmö 040 - 53 53 60 **NORRKÖPING** TB Bil 011 - 31 17 70 **STOCKHOLM, NORR** Kihlströms Transport & Lastbilscenter 08 - 19 56 26 **STOCKHOLM, SYD** Kihlströms Transport & Lastbilscenter 08 - 19 56 26 **SUNDSVALL** Bilhallen 060 - 14 71 89 **TROLLHÄTTAN ANA** Motorcentrum AB 0520 - 47 27 59 **VISKA** Bilhallen 0691 - 123 00 **VÄSTERÅS** Malte Månson 021 - 81 03 10.

Leasingpriset på 2 199 kr/månad är baserat på: 36 månader; Kontantinsats 74 700:- (30%). Restvärde: 112 050:-; Ränta: 3,95%. Kan ej kombineras med andra rabatter och avtal. Alla priser exklusive moms. Bilarna på bilderna kan vara extrautrustade. Lokala avvikelser kan förekomma på våra erbjudanden. Iveco reserverar sig för eventuella prishöjningar. Förbehåll för kreditgodkännande. Erbjudandet gäller till och med den 31 december 2014.

Byggnader lockar fler investerare

Fastighetsmarknaden är fortfarande glödhet, med försäljningar på 23 miljarder kronor under det tredje kvartalet.

Kontor och bostäder handlades mest under perioden.

”Allt pekar på att vi når det starkaste försäljningsåret sedan 2008”, säger Tomas Nyström, analyschef på fastighetsvärderingsbolaget Nordier Property Advisors.

Under årets tredje kvartal summerades fastighetsaffärerna till 23 miljarder kronor, vilket är 8 procent över genomsnittet för perioden under de tre senaste åren.

”Med 84 miljarder i fastighetsförsäljningar under året ligger vi 20 procent högre än fjolåret, vilket talar för ett rekordår”, säger Tomas Nyström.

Lönbacken köpte för 3 miljarder
Exempel på storaffärer under hösten är att fastighetsbolaget Lönbacken köpte 34 fastigheter i bolaget Roxanne för 3 miljarder kronor. Lönbacken ägs bland annat av Kåpan Pensioner, tjänstepensionsbolaget Alecta och Kyrkans Pensionskassa.

En annan affär i september var Skanskas försäljning av ett kontorsprojekt på Kungsholmen i Stockholm till Alecta för 1,7 miljarder.

Kontor och bostäder var de fastighetstyper som handlades mest under det tredje kvartalet.

Intresse från pensionsbolag

”Räntorna är historiskt låga, så alla institutioner, pensionsbolag och pensionstiftelser är oerhört intresserade av fastigheter som ger en stabil avkastning långt över vad räntemarknaden kan ge. Genom att ta lite mer risk får de en avkastning på 2–3 procentenheter över vad obligationer ger”, säger Tomas Nyström.

”Prisnivåerna på fastigheter har börjat stiga och vi har en hög efterfrågan. När det gäller finansiering är bankerna på offensiven och vill i dag låna ut, åtminstone på tillväxtorter”, säger han.

Vilka fastighetstyper är särskilt efterfrågade?

”Livsmedelsfastigheter har stigit i pris, de går att sälja även på mindre orter eftersom det är en konjunktur-ökanslig verksamhet. Annars är det samhällsfastigheter, till exempel vårdfastigheter, som varit superheta under tre års tid”, säger Tomas Nyström.

Håller köparnas intresse i sig?

”Med största sannolikhet kommer trycket på fastighetsmarknaden att fortsätta att vara högt. När det gäller centralt belägna fastigheter i våra tre storstäder är dock frågan om priserna kan stiga ytterligare.”

HANS BOLANDER

hans.bolander@di.se
08-573 651 19

TUNG AFFÄR. Skanska Fastigheter Stockholm, med vd:n Caroline Arehult, gjorde en affär i miljardklassen i september.

FOTO: OSKAR OMNE

Klimatvåg växer

Kampanj för renare investeringar sprider sig

BRÄNNANDE KLIMATFRÅGA. Scen från förra helgens klimatdemonstrationer i samband med toppmötet i New York.

FOTO: TT

Di Fakta

Studenternas krav till universiteten

■ **Upphör med** nya placeringar i fossil energi.

■ **Avveckla** all befintlig placering (inklusive ägande, förvaltning och utlå-

ning) i fossil energi inom fem år.

■ **Redovisa** regelbundet och transparent universitetets väg mot målen.

■ **Uppmana** de anställdas pensionsförvaltare, i första hand AP-fonderna, att sälja sina tillgångar.

Nu har den så kallade divest-kampanjen nått Sverige.

Örebro stad säljer sina investeringar i fossil energi.

Samtidigt pressar studenter universiteten att sälja sina kol- och oljeinvesteringar.

Vid förra helgens klimatdemonstrationer i New York flög begreppet ”divest-invest” över världen. Inte minst skapade familjen Rockefeller stor uppmärksamhet genom beskedet att man lämnar olje- och kolindustrin.

Nu uppmanar svenska studenter sina universitet att hoppa på tåget. Nätverket Go Fossil Free, som finns på flera stora universitet, har samlat över 3 000 namnunderskrifter för budskapet som bland annat innebär ett stopp för investeringar i fossil energi.

”Om vi ska ha minsta chans att nå det tvågradersmål som världens politiska ledare förbundit sig till måste vi lämna 80 procent av de redan funna oljetillgångarna under marken. Den som tror på det målet måste se de resurserna som strandade tillgångar. Då är det inte ekonomiskt klokt att investera i fossila bränslen”, säger Olivia Linander, samordnare för Fossilfritt Sverige.

”Borde vara självklart”

”Att inte placera i fossil energi borde därför vara en lika självklar norm som att inte investera i vapen, tobak eller porr, som är de typiska normerna för etiska investeringar i dag. Syftet är att få ett surr som förändrar normen även för de institutioner som investerar stora summor, som AP-fonderna.”

Vid Uppsala universitet har nätverket tagit fram uppgifter på vilka investeringar universitetet har i fossila bränslen. Det rör sig enligt gruppen om bland annat nära 10,5 miljoner kronor i aktier i Chesapeake Energy och om företags-

obligationer i Shell värda 1,5 Mkr.

För ett par veckor sedan blev Lunds universitet första lärosätet att reagera på kampanjen. Universitetsstyrelsen, ledd av ordförande Margot Wallström, beslutade att anpassa placeringsreglerna till universitetets mål att bidra till en mer hållbar utveckling.

Universitetet beslutade även att sälja sitt innehav i SEB:s utlandsfond sedan studenttidningen Lundagård uppmärksammat att fonden investerat i ryska Gazprom.

Kampanjen ”Go Fossil Free” är världsomspännande. På hemsidan listas 13 utbildningssäten som förbundit sig att sluta satsa sina pengar i fossil energi. Även en lång rad städer och religiösa institutioner har lovat att göra sig av med sina fossilinvesteringar.

Sålde fossila placeringar

I början av september beslöt Örebro att helt sälja sina placeringar i fossila bränslen. Kommunen placerar 1,3 miljarder kronor i pensionsmedel och förvaltar 135 Mkr av stiftelsemedel.

Kommunens finanschef Mats Rodenfelt tror att kommunen är först i Sverige med strategin, som dock inte är en reaktion på kampanjen.

”Det hänger ihop med vår miljöpolicy. Det är klart att en sådan policy minskar mängden placeringsbara fonder, men just nu finns det inga signaler som pekar på att det är bra att investera i fossil energi.”

IDA ÖLMEDAL

ida.olmedal@di.se
08-573 650 00

Karolinska letar ny kapten

Karolinska Development byter ut vd:n Torbjörn Bjerke, tidigarelägger rapporten och kallar till kapitalmarknadsdag.

”Vi tar en ny strategisk riktning och behöver en ny kapten på båten”, säger styrelseordförande Bo Jesper Hansen.

Di har tidigare rapporterat att Karolinska Developments vd Torbjörn Bjerke är hårt pressad efter misslyckanden med att sälja tillgångar och sluta licensavtal för portföljbolagen. Aktien har rasat

kring 60 procent sedan årsskiftet.

Ska visa ny strategi

I går fick Torbjörn Bjerke sluta och styrelseledamoten Klaus Wilgenbus går in som tillfällig vd. Bolaget tidigarelägger samtidigt delårsrapporten från den 20 november till den 21 oktober då Karolinska Development bjuder in till en kapitalmarknadsdag där en ny strategi ska presenteras. Om det innebär att projekt ska läggas ned vill styrelseordföranden inte svara på.

”Vi fortsätter att analysera

Karolinska Developments grundare Bo Jesper Hansen.

portföljbolagen och ska återkomma med vår strategi på kapitalmarknadsdagen”, säger Bo Jesper Hansen.

Torbjörn Bjerke har haft det motigt.

Hittade ingen partner

Karolinska misslyckades med att hitta en partner för flaggskeppet Axelars lungcancerkandidat, vilket resulterade i en nedskrivning på 206 miljoner kronor i senaste kvartalet.

Pergamum har varit till försäljning under året utan framgång och Dilafor letade

partner ett år innan man fick ett avtal med ett kinesiskt företag som inte bjöd på någon initial betalning. De utelivna affärerna bäddar för nyemission i bolaget.

Kommer ni att behöva genomföra en nyemission?

”Det finns fler sätt att finansiera sig. Det kan vara genom licensavtal, traditionella företagsaffärer eller nyemission. Det finns många möjligheter och vi vill avvakta och se vad vi är”, säger Bo Jesper Hansen.

RICHARD BRÅSE

richard.bråse@di.se 031-701 51 54

BILDEN KLARNAR. En rejäl omorganisation har gjort Synoptik, med vd:n Roland Olsson, till en vinstmaskin.

Optiker som ser ljus på Sverige

Kedjan Synoptik har vänt till vinst

Optikkedjan Synoptik hade många år en usel utveckling på den tuffa svenska optikmarknaden, som är värd 6 miljarder kronor.

Men en gigantisk omdaning har förvandlat kedjan till en kassako för ägarna, nederländska Grandvision.

”Det känns väldigt roligt. Vi har de senaste åren satsat tungt och målmedvetet i Sverige och responsen har varit fantastisk. Vi har utklassat konkurrenterna i tillväxt och går bättre än någonsin”, säger Roland Olsson, vd för Synoptik.

Den svenska optikmarknaden har de senaste åren genomgått stora förändringar, med ökad internationell konkurrens och flera nya spelare som ritat om kartan.

Lågpriskedja förändrade
Inte minst har brittiska lågprisaktören Specsavers entré och snabba expansion skakat om branschen. En av dem som drabbades av den allt hårdare konkurrensen var Synoptik. Bolaget etablerades i Sverige 1991 när dåvarande danska Synoptik gick in och byggde en kedja genom ett antal förvärv.

”Men under många år var utvecklingen usel, för att tala klarspråk. Det fanns ingen gemensam profil och det var spretigt och vanskött på många sätt. Personalomsättningen var på rent skadliga nivåer på 30 procent och det var svårt att behålla vd:ar

längre än ett år”, säger Roland Olsson.

Bakgrund från Ikea

Han tog över som vd 2007, efter att tidigare ha jobbat på bland annat Ikea.

”Det var ingen lätt resa och vi har verkligen varit i källaren. Vi har byggt om i princip alla delar av verksamheten från grunden. En nyckel är att vi har skapat ett enhetligt och väsentligt uppfärschat butiks-koncept som sedan expanderat kraftigt med nya etableringar”, säger Roland Olsson, och uppger att över 100 Mkr satsats bara de senaste åren.

Offensiven har varit möjlig tack vara finansiella muskler från nuvarande huvudägaren, nederländska Grandvision, som är världens näst största optikkedja med drygt 5100 butiker i 41 länder.

Succésatsning

Och den svenska satsningen har blivit en succé. Synoptik har vänt från förlust till nya rekord i både försäljning och vinster flera år i rad. 2013 nådde omsättningen nya toppnivåer 711 Mkr och resultatet efter finansnetto steg till 66 Mkr.

”Faktum är att vår försäljning vuxit fyra gånger snabbare än Sveriges totala optikmarknad, så vi tar andelar i snabb takt. Och den starka utvecklingen accelererar och 2014 blir med största säkerhet vårt bästa hittills”, säger Roland Olsson.

Han uppger att svenskarna köper glasögon och linser som aldrig förr och att svenska optikmarknaden är värd runt 6 miljarder kronor årligen.

”Vi är nu trea på den svenska marknaden efter Synsam, som är störst mätt i värde, och Specsavers som ligger före i volym”, säger Roland Olsson.

Över 100 butiker

Synoptik har nu över 100 butiker och siktar på att öppna ytterligare runt 30 nya butiker de närmaste tre åren.

Framgångarna ger klirr i kassan även hos ägarna. De senaste tre åren har de kunnat plocka ut över en halv miljard kronor i vinstutdelningar.

”Utdelningen på 350 miljoner kronor under 2011 var dock i huvudsak ett led i en finansiell omstrukturering av Synoptikgruppen i Norden. Men det stämmer att vi äntligen kunnat börja ge utdelningar till ägarna, som tidigare annars fått se förluster under flera år”, säger Roland Olsson.

KIM LUNDIN

kim.lundin@di.se
031-701 51 52

Anders Wall-stipendium till Svenska Handelskammaren i Shanghai

Anders Walls Stiftelse delar varje år ut ett stipendium på 150.000 kronor till Svenska Handelskammaren i Shanghai för att utbilda en ung, kreativ affärsbegåvning inom internationell handel och industri. Tillträde för tio månaders tjänstgöring i Shanghai sker i september 2015.

Som Anders Wall-stipendiat deltar Du aktivt i handelskammarens arbete. Handelskammaren i Kina har idag ca 300 medlemsföretag, varav drygt 190 i Shanghai, och arrangerar regelbundet seminarier, workshops, frukostmöten och olika nätverksbyggande tillställningar.

Som Anders Wall-stipendiat ges Du möjlighet till erfarenhetsutbyte och kontakter med den svensk-kinesiska affärsvärlden. Arbetet innebär kontakter med medlemsföretag och praktisk planering samt genomförande av aktiviteter. Du medverkar i det dagliga arbetet och är samtidigt ansvarig för ett eller flera delprojekt inom ramen för verksamhetens service till medlemsföretagen.

Du är i 25-årsåldern och bör ha avslutat universitets- eller högskoleutbildning, gärna med inriktning mot ekonomi och marknadsföring/kommunikation. Du måste ha goda kunskaper i engelska och gärna kunskaper i kinesiska (inget krav). Du är initiativrik och har tidigare visat prov på entreprenörsanda. Du bör vara utåtriktad, kontaktskapande och engagerad. Din tid på Svenska Handelskammaren i Shanghai skall syfta till att hjälpa dig uppnå dina personliga mål, och därför är det viktigt med ett intresse för den kinesiska kulturen och en vilja att arbeta i Kina.

Savannah Alsén var stiftelsens stipendiat till Svenska Handelskammaren i Shanghai 2013.

För ytterligare upplysningar, vänligen kontakta Marianne Westerback, Shanghai Office Manager, tel. +8618501703307 eller marianne@swedishchamber.com.cn. Se även www.wallstiftelsen.se/shanghai

Ansökan skickas senast 14 november till marianne@swedishchamber.com.cn med kopia till info@wallstiftelsen.se. Ansökande som blir uttagna till intervju kontaktas senast den 21 november 2014.

ANDERS WALLS STIFTELSE

TACK

Annorlunda Catering, Bankgirot, Berns Group, Bostadsbolaget, Bring Express, Cervera, Cision, Coca Cola Drycker Sverige AB, Connecta, Deutsche Bank, DIBS, DMM, DTZ, Edge HR, Ernst Rosén, eWork, ExperBuy, Friskvårdschecken, Fritidsresor, Företagslitteratur, Gaia Ledership, GE Healthcare, Henkel Norden, Keolis, King, KPMG, K2 Search AB, Lantmännen, Linklaters, Lärarnas Riksförbund, Max Hamburgerrestauranger, MTR Stockholm, Red Bull, Rikshem, SAP, SAS Eurobonus, SAS Institute, SATS, Scholz & Friends, Skanska Sverige, STCC, Svensk Bilprovning, Svenska Lärarförsäkringar, Teracom Boxer, The Royal Bank of Scotland, Thomas Cook, Villeroy & Boch, Wise Group, VRE Education, Zurich Insurance.

För att ni fattar grejen.

Tack vare er får ungdomar en extra vuxen i sina liv. Någon som lyssnar utan att döma och svarar utan att gräla.

Sugen på att hjälpa till? Gå in på www.mentor.se

Mentor

Villaägarna: Skatteverket värderar småhus fel

Varje småhus är felvärderat med i snitt 306 000 kronor eller 21 procent, enligt en stickprovsundersökning som Villaägarnas Riksförbund gjort av Skatteverkets senaste fastighetstaxering.

”Ingen hade accepterat att inkomstskatt eller bolags-skatt beräknades genom

massvärdering och gissningar, men så fungerar det för småhus”, skriver Daniel Liljeberg, chefsekonom på Villaägarna, i ett pressmeddelande.

Därmed betalar många för hög fastighetsavgift, men med ett avgiftstak på 7262 kronor så lär eventuel-

la felvärden inte spela någon roll för flertalet småhusägare.

Undersökningen bygger på en prisjämförelse av 184 000 försäljningar och det taxeringsvärde som de berörda husen nu kommer att få.

(TT)

FÖRBUDNA STEG? Om dina kunder får för sig att ta en svängom är det säkrast att du har tillstånd, annars kan det stå dig dyrt. Det vill Näringslivets regelnämnd ändra på.

FOTO: FREDRIK PERSSON

VIKTIG FRÅGA. Den som säljer blommor på torget ska fråga kunden om kvitto önskas. En skylt borde räcka, tycker regelnämnden.

FOTO: HENRIK MONTGOMERY

NEDSMUTSNING. Verksamheter som förstör miljön måste omgärdas av tydligare regler, tycker nämnden.

FOTO: JOHAN NILSSON

Regelverket i otakt

Företag vill avskaffa danstillstånd och annat krångel

Bort med personalliggaren och kravet på danstillstånd.

Det är två förslag på regelförbättringar från Näringslivets regelnämnd.

Näringslivets regelnämnd, NNR, bildades 1982 och är en oberoende, politiskt obunden, ideell förening.

Bland medlemmarna finns 18 svenska näringslivsorganisationer och branschförbund som tillsammans representerar drygt 300 000 företag.

”Regeringen har gjort för

lite, eller fokuserat på områden som inte är de viktigaste för företagen. Vi lyfter vi fram de förslag som företag och näringsliv prioriterar för ökad tillväxt och som skulle ge märkbar förändring i deras vardag”, säger Andrea Femrell, sakkunnig och rapportförfattare på NNR.

Ett förslag är att ta bort kravet på danstillstånd som krögare måste ansöka om hos polisen.

Om en gäst påträffas röra sig i takt till musiken och ett sådant tillstånd saknas riskerar näringsidkaren böter och fängelse, står det i rapporten.

”Ett förlegat tillstånd”

”Det känns som ett förlegat tillstånd. Genom alkohollagen finns redan krav på ordning, vilket är syftet med det

här tillståndet också”, säger Stefan Lundin, chefsjurist på besöksnäringens organisation Visita.

Företagare har fått svara på vad som är deras största hinder för tillväxt. Som nummer ett anges skatte- och momsreglerna.

”Tvåa är specifika branschregler och trea är arbetsrätten.

Även miljöregler, plan- och byggregler och arbetsmiljöregler ses som stora hinder för företagens tillväxt.

I rapporten går det också

att läsa att Sverige i till exempel miljösammanhang ställer högre krav än övriga Europa. Detta påverkar konkurrenskraften och medför att svenska företag får högre kostnader och därmed blir mindre lönsamma, skriver NNR.

Är det inte motiverat med höga miljökrav?

”Har vi ett gemensamt regelverk så är det viktigt att vi tillämpar det lika”, säger Andrea Femrell.

Hur ser ni på valresultatet?

”Detta är viktiga och intres-

santa förslag vad som än hade hänt. Oavsett regering så är man intresserad av att Sverige får god tillväxt och ekonomisk utveckling.”

Andrea Femrell ser förslagen som rimliga.

”Vissa är väldigt enkla till sin karaktär. Andra kräver mer eftertanke men är fullt realiserbara utan att de påverkar statsfinanserna negativt.”

MALIN EIREFELT

malin.eirefelt@di.se

08-573 650 00

Di Fakta

Exempel på förändringsförslag i rapporten

- **Sänkt** kapitalskatt.
- **Slopad** 4-procentsspärr i 3:12 reglerna.
- **Effektivare** regelverk beträffande sanering av verk-

samheter som orsakar miljöskador.

- **Avskaffa kravet** på danstillstånd i ordningslagen.
- **Avskaffa skatten** på

försäkringar för bussar i yrkesmässig trafik.

- **Förändrade turordningsregler** så att kompetens ges en mer framträdande roll.

- **Slopad revisionsplikt** i enlighet med EU-lagstiftningen.
- **Inför total befrielse** från miljöskatter för bussar som

drivs med elektricitet.

- **Höjd beloppssgräns** för när kassaregister ska krävas.
- **Inför möjligheten** till skriftligt anslag om kvitto

i stället för att den som säljer ska behöva fråga om kunden vill ha kvitto.

- **Avskaffa kravet** på personalliggare.

Företagaren: Las ett hinder för jämställdheten

Maud Spencer är vd för ett företag inom verkstadsindustrin.

Hon har varit med och tagit fram rapporten och har egna förslag på regelförbättringar.

I Öjebyn utanför Piteå tillverkar Svalson elektroniska skjutluckor. Bolaget är marknadsledande, enligt Maud Spencer.

Svalson är ett familjeföretag. Sedan tio år är hon vd och företaget har 40 anställda och omsätter cirka 50 miljoner kronor.

Den siffran hade kunnat vara högre. Det finns regler

som Maud Spencer ser som onödiga hinder för tillväxt.

Det ena handlar om Las och innebär att sist in inte ska behöva vara först ut.

”Jag har jobbat aktivt med att få in kvinnor på industrigolvet i flera år. Jag har även investerat i nya maskiner som de yngre med en helt annan datorkunskap behärskar. Bli det sämre tider förlorar jag väldigt viktig kompetens. Det hämmar vår tillväxt”, säger Maud Spencer.

Hon önskar att företag i vissa fall fick könskvotera kvar kvinnorna.

”Jag har 40 anställda varav

DRABBAD. Maud Spencer, vd för Svalson, vill reformera Las-reglerna.

två är kvinnor, och de skulle få gå om det skulle hända något. De kom sist in.”

Varför vill du könskvotera kvinnorna på industrigolvet?

”Kvinnor tänker annorlunda och de behöver komma in i industrin. Vissa pratar om tunga lyft, men det som inte en kvinna kan lyfta kan inte heller en man lyfta. Skillnaden är att han gör det ändå, tills han skadar ryggen.”

3:12 ett ständigt spöke

En annan fråga är de så kallade 3:12-reglerna. För att få ta ut sin aktieutdelning till kapitalskatt i stället för den högre

inkomstskatten, måste man först ta ut en viss lön.

Maud Spencer äger aktier tillsammans med sin bror och kusin.

Hon är ensamstående och stannar därmed hemma när barnen är sjuka.

Ersättningen från Försäkringskassan gör att summan på lönekontot blir ungefär densamma – men pengarna från Försäkringskassan räknas inte som uttagen lön.

Är inte din bror och kusin hemma med sina barn?

”Nej. Visst vill man ändra verkligheten. Men det är så det ser ut nu.”

Hennes manliga kolleger kan därmed ta ut utdelningen till kapitalskatt. Maud Spencer måste däremot betala inkomstskatt på sin utdelning.

Vill räkna på nytt sätt

Hon vill att ersättningen från Försäkringskassan ska räknas till den lön som man måste ta ut för att få ta ut sin aktieutdelning till kapitalskatt.

”Men helst ser jag naturligtvis att aktieutdelningen från det egna företaget skattas på samma sätt som om jag hade fått aktieutdelning i ett annat företag.”

MALIN EIREFELT

Snåltider hos gruvjätten

Det pressade gruvbolaget LKAB har dragit åt svångremmen för att anpassa sig till det kraftigt fallande priset på järnmalm.

Tjänsteresor, personalfester och externa konferenser ställs in, liksom rekryteringsmöten i Trollhättan och Stockholm.

LKAB har, som Di tidigare har rapporterat, föresatt sig att minska kostnaderna med 1 miljard kronor per år.

”Vi drar ned på rekryteringen sedan priset på järnmalm har fortsatt att sjunka. Våra kostnader måste sänkas och vi rekryterar mer internt till de nya gruvorna”, säger Tage Lundin, inköpschef för LKAB i Malmfälten.

Ragningsresor inställda

Han har tvingats ställa in planerade rekryteringsrundor i Trollhättan och Stockholm.

Företaget försöker nu klara sin investering på 30 miljarder kronor utan de planerade nyanställningarna.

Anställda i Kiruna uppmanas att söka arbete i Svappavaara.

Det är koncernledningen, med vd:n Lars-Eric Aaro i spetsen, som har dragit i bromsen, och han sa nyligen

till Di att det nu är anställningsstopp.

Men andra chefer talar om att både bromsa och gasa.

Nya gruvor kräver folk

Även om det vidtas tuffa åtgärder för att kunna frigöra egen personal till de tre nya gruvorna i Svappavaara (Gruvberget, Mertainen och Leveäniemi) kan det bli svårt att bara rekrytera internt.

De tre nya gruvorna som LKAB planerar kräver 500 anställda.

”Vi räknar med att kunna ta 200 anställda ur den nuvarande produktionen, efter effektiviseringar. Men resterande 300 personer måste nog anställas externt”, säger Anders Lindberg, informationschef på LKAB.

Han betonar att produktionskapaciteten, räknat på personalstyrkan, nu är 28 miljoner ton per år medan LKAB

bara producerar 26,5 miljoner ton.

”Det finns alltså en del övertalig personal”, säger han.

Att dra ned på de stora investeringarna är inte ett alternativ. Större volymer är det bästa sättet att minska kostnaderna per producerad enhet. Konkurrenskraften ska stärkas genom ytterligare effektiviseringar.

Press på leverantörer

Rekryteringen av nya underleverantörer är också ett sätt att öka konkurrensen mellan leverantörerna och att få sänkta priser från LKAB:s 3 000 leverantörer.

Ett annat sätt att sänka kostnaderna är den nya inköpsavdelningen i Kina som köper krossar och borrar direkt från Kina i stället för att köpa av Sandvik eller Atlas Copco.

”Det blir billigare för LKAB”, säger Anders Lindberg.

GERHARD
LARSSON

gl@di.se

031-60 72 31

OPERATION ÖVERTALNING. Lars-Eric Aaro, vd för LKAB, drar åt svångremmen. För att få i gång tre nya gruvor måste han få anställda i Kiruna att börja jobba i Svappavaara. FOTO: HENRIK MONTGOMERY

Flytta på dig

Nytt boende? Våra tjänster gör det enkelt för dig att sälja. Och sedan hjälper vi dig hitta nytt. Börja på **HittaHem.se**

HittaHem.se

i samarbete med

DN. Di SYDSVENSKAN

15 ÅR MED DI GASELL

Träffa segrarna i Linköping.

PÅ SCENEN FÅR DU LYSSNA TILL BLAND ANDRA:

Magnus Helgesson
grundare, Harrys Pubar

Shori Zand
grundare, Avesina Group

Peter Fellman
chefredaktör,
Dagens industri

Lotta Edling
redaktionschef,
Dagens industri

21 oktober, Arenabolaget,
Konsistoriegatan 7, Linköping.

I Linköping utser vi vinnarna i
Östergötlands, Södermanlands och
Gotlands län.

Anmäl dig i dag! www.di.se/gasell
Följ oss på Instagram och twitter
@digasell #digasell

HUVUDSPONSORER

SPONSOR

INFORMATIONSLIVERANTÖR

FICK EN UTMANING. Lars-Johan Jarnheimer, styrelseordförande för Ingka Holding, Eniro och Cdon, intervjuas av Dagens industris redaktionschef Lotta Edling inför en stor Gasellpublik i Falun.

FOTO: OSKAR OMNE

Di Fakta

Gasellfest i Falun

- **Plats:** Falu gruva.
- **Publik:** 200 personer.
- **Talare:** Ayad Al Saffar, grundare av Axcen of Scandinavia, Helena Casserlöv-Kvist, vd för och grundare av Meritmind, Lars-Johan Jarnheimer, ordförande för Ingka Holding, Eniro och Cdon.
- **Moderatorer:** Peter Fellman och Lotta Edling, chefredaktör respektive redaktionschef på Di.

Di Fakta

De fick pris

- **Dalarnas län:** Rustabo, Borlänge.
- **Gävleborgs län:** Walldén Markbetong, Skärplinge.
- **Värmlands län:** Klimat och VVS-teknik i Värmland, Hammarö.
- **Digital Gasell:** Lyko Hair, Vansbro.

▶ Nästa uppslag

Alla Gasellföretag i Dalarnas län

”Behåll kundrelationen”

Lars-Johan Jarnheimer gav ett gott råd till Gasellpubliken

Företagande och tillväxt hyllades pampigt i Falun i går när årets Gaseller för Dalarna, Gävleborg och Värmland tillkännagavs.

Talade gjorde bland andra Eniro-ordföranden Lars-Johan Jarnheimer.

Bara några meter från det stora dagbrottet vid världsarvet Falu Gruva samlades i går 200 gäster för att fira och hylla lyckat företagande.

Ayad Al Saffar, grundare av bland annat Ur & Penn, berättade för gästerna hur han

lärde sig att tjäna pengar.

Han köpte en container med allt från träningsoveraller till väskor som han tänkte sälja. Dessutom fick han några klockor gratis från en vän.

Klockorna sålde han sedan

till en butiksägare i Falun.

”De var kanske värda 40 kronor, men jag sålde dem för 500 kronor. Det var då jag lärde mig marginaler”, sa Ayad Al Saffar.

Syrgasmetoden

Helena Casserlöv-Kvist, från konsultföretaget Meritmind, berättade från den Gasellpyntade scenen om sin metod, syrgasmetoden, för att klara av sitt ledarskap. Blir det tryckfall på ett plan ska man som bekant sätta på sin egen

syrgasmask först, innan man hjälper andra.

”För att man ska orka hjälpa andra måste man ta hand om sig själv, kanske träna”, sa Helena Casserlöv-Kvist.

Den företagsledare som fick de största applåderna var smälänningen Lars-Johan Jarnheimer som självklart fick frågor om skandalen i Eniro, där han är ordförande.

”När jag tog det uppdraget sa min fru: vad skönt med en utmaning”, sa han och möttes av en skrattsalva.

Nu har han gått ned 3,5 kilo, men lät ändå positiv.

”Jag älskar sådana här uppdrag. Gud vad roligt att få vända på detta”, sa han, men verkade ändå tacksam när moderatören, Di:s redaktionschef Lotta Edling, bytte ämne.

Tappa inte kontakten

Han fick också frågan om det bästa tipset till Gasellföretagarna.

”Tappa inte kontakten med kunderna. När man blir större

finns risk att det försvinner. Men det är viktigt att stå i butiken, eller som i Tele2, sitta i kundtjänst. Behåll den nära kundrelationen. Då kommer det att fungera”, sa Lars-Johan Jarnheimer.

Kundfokus var något som även Gasellvinnarna pratade om. En nöjd kund i taget, upp till miljarden, var till exempel dalavinnaren Rustabos mål-bild.

MALIN EIREFELTmalin.eirefelt@di.se
08-573 650 00

Di Hur blåser vindarna i din bransch?

Anja Lunnerfjord, produktionsledare, och Allan Lundefjord, vd, Primeblade Sweden.

”Det är storm, kan man väl säga. Det är vi som gör stormen på marknaden. Vi är nya och tar andelar från de etablerade bolagen. Vi säljer produkter till tryckeriindustrin och det har inte kommit några nya aktörer på tjugo år. Men nu rör det om lite.”

Erika Lyko, personalchef, och Rickard Lyko, vd, Lyko Hair, Gasellföretag.

”Det växer. Samtidigt börjar väl e-handelsmarknaden mogna något. Det gäller att fortsätta vara kreativ och utvecklas. En förändring är att mobilhandeln har tagit över. Så det är den stora utmaningen. Sedan handlar det om vad stora aktörer som Google och Apple hittar på härnäst.

Josefine Schöön, Lina Björk, Jenny Åman och Ida Söderlind, UF-inspiratörer från organisationen Ung företagsamhet.

”Det är fler och fler som driver UF-företag, så det blåser åt rätt håll. Det var så himla coolt och häftigt att starta eget. Vi kunde inte riktigt släppa det när vi var klara. Så nu peppar vi andra elever. Det gav oss så himla mycket, så vi vill att det ska ge andra lika mycket.”

PÅ TOPPEN. Mikael Puhakka är vd för och en av delägarna i Rustabo, Gasellvinnare i Dalarnas län för andra året i följd.

Takläggaren som

Fasta priser och 15 års garanti är lösningen för Rustabo

BORLÄNGE

Fasta priser ger nöjda kunder och bidrar till en vinnande strategi för takläggningsföretaget Rustabo i Borlänge.

Nu siktar Gasellvinnaren i Dalarnas län på att bli ett rikstäckande miljardföretag.

Det är andra året i rad som de tre delägarna, Mikael Puhakka, Veli-Matti Heikinen och Hans Johansson kammar hem Gasellvinsten i Dalarnas län. Tillväxten under åren 2010–2013 var 645 procent. I fjol var de 45 anställda, i dag är de 70.

Nytt för i år är att Rustabo sedan förra Gasellvinsten har tagit klivet in på Stockholmsmarknaden med en etablering i Bromma.

”Nu finns vi på fyra ställen: Borlänge, Örebro, Eskilstuna och Stockholm. Och alla orter växer”, säger vd:n Mikael Puhakka.

Rustabos framgång bygger på fasta priser och kompletta takbyggnader.

”Kunden ska veta vad det kostar när allting är klart”, säger Mikael Puhakka.

För att hamna rätt med priset är Rustabo noga med förarbetet.

Mikael Puhakka.

”Vi måste se huset och mäta taket. Vi kryper på vinden och vi lyfter på takpannorna. Finns det skador så måste vi ta hänsyn till dem för att kunna räkna fram rätt avtal”, säger Mikael Puhakka.

”Och så vill vi träffa kunden för att diskutera rännor och tillbehör som ska ingå. Sedan kan vi lämna ett pris där allt ingår, även byggnadsställningar och plåtarbete.”

Har en egen prismodell

Hembesök jobbar även andra takläggare med, men Rustabo har utvecklat en egen prismodell, egna material och egna program.

Säljarna kan räkna och ge besked

direkt på plats på både pris och tidpunkt för jobben.

”Så har vi gjort från början, konceptet är detsamma nu som då”, säger Mikael Puhakka.

Även om konceptet i grunden är lika så fortsätter företaget att utveckla produkten till kunden. En pinfärs nyhet är den garanti på 15 år som Rustabo införde för bara några veckor sedan.

”Normalt är tre år och sedan en produktgaranti om det skulle vara fel på olika material. Konsumenttjänstlagens reklamationsrätt säger tio år. Nu sticker vi ut hakan och ger en totalgaranti på arbete och material på femton år”, säger Mikael Puhakka.

FOTO: JACK MIKRUT

Di Årets Gaseller i Dalarnas län

PLACERING	FÖRETAG, ORT	BRANSCH	ANTAL ANST. 2013	OMS. 2013, MKR	TILLVÄXT, PROCENT 2010-2013
1	Rustabo, Borlänge	Byggföretag	42	45,2	645
2	Lyko Hair, Vansbro	Handelsföretag	51	130	412
3	Dalarnas Ungdomscenter, Borlänge	Vård och omsorg	29	33,5	300
4	Myckelby Infrateknik, Dala-Husby	Konsultföretag	13	13,8	268
5	Tyllingstrands Konsult, Falun	Byggföretag	11	11,1	253
6	Invent i Falun, Falun	Konsultföretag	13	30,1	231
7	Tängerby Kakel & Bygg, Falun	Byggföretag	10	11,6	214
8	Viati Konsult, Borlänge	It-företag	15	133,1	200
9	Arne Jensen Industriservice, Mora	Maskinreparationer	15	13,5	196
10	GB Tank, Falun	Tillverkningsindustri	17	53,4	172
11	Per Risvall Industrimontage, Vikmanshyttan	Tillverkningsindustri	30	75,6	169
12	Nordschakt i Hedemora, Hedemora	Byggföretag	24	57,6	165
13	Mektekniik i Smedjebacken, Smedjebacken	Maskinreparationer	21	15,5	156
14	Hydrostandard i Borlänge, Borlänge	Mätarreparationer	35	43,8	152
15	Jensen-Buss i Särna-Malung, Malung	Transportföretag	12	10,5	120
16	Mjöberg Bygg, Mora	Byggföretag	14	20,3	108
17	Assre Service, Mora	Vård och omsorg	187	74,1	105

Di Fakta

Rustabo

- **Ort:** Borlänge.
- **Ägare:** Mikael Puhakka, Veli-Matti Heikkinen och Hans Johansson.
- **Omsättning:** 45,2 Mkr (2013).
- **Prognos 2014:** Omsättning första halvåret 36,7 Mkr, vilket betyder en rejäl ökning även 2014.
- **Antal anställda:** 70.
- **Verksamhet:** Takläggning nischat mot konsumenter (villaägare och i viss mån även bostadsrättsföreningar).

Mikael Puhakka

■ **Vad gjorde du för 15 år sedan?**
"Jag jobbade som elektriker till att börja med. Sedan blev jag arbetslös i lågkonjunkturen och jobbade som murare i Stockholm. Men det var nog i den skarven jag blev delägare i min brors inglasningsföretag. Det var den vägen erbjudandet kom om att vara med och köpa Assa Säkra Hem som sedan blev Rustabo. Livet är en slump."

Di Fakta

Här blir det Gasellfest

- **Jönköping, 6 oktober.** Jönköping, Kalmar, Kronoberg
- **Umeå, 15 oktober.** Jämtland, Norrbotten, Västerbotten, Väster-norrland
- **Linköping, 21 oktober.** Södermanland, Östergötland
- **Malmö, 5 november.**
- Blekinge, Skåne
- **Örebro, 11 november.** Västmanland, Örebro
- **Göteborg, 25 november.** Halland, Västra Götaland
- **Stockholm, 1 december.** Stockholm, Uppsala, Supergasell, Maraton-gasell

Gasellföretagen har

- **En omsättning** som överstiger 10 Mkr.
- **Minst tio** anställda.
- **Minst fördubblat** sin omsättning från 2010 till 2013.
- **Ökat** sin omsättning varje år de senaste tre åren.
- **Ett samlat** rörelseresultat för de fyra räkenskapsåren som är positivt.
- **I allt väsentligt** vuxit organiskt, inte genom förvärv eller fusioner.
- **Sunda** finanser.

sitter säkert

Garantin är ett samarbete med viktiga leverantörer. Tillsammans har de gått igenom och finlipat hur arbetena ska utföras för att garantin ska gälla.

Vd:n Mikael Puhakka är den enda av de tre ägarna som är operativ i företaget. Veli-Matti Heikkinen och Hans Johansson utövar sitt ägande i styrelsearbetet.

Barndomskamraten Veli-Matti Heikkinen startade fönsterbytarföretaget Mockfjärds och drev upp det till en omsättning på cirka 600 miljoner kronor innan han klev av.

Växa sakta men säkert

Hans Johansson har bland annat varit vice vd i Assa Abloy och drivit företag i 4-miljardersklassen.

"Vi har vår strategi att växa sakta men säkert och att bli ett miljardföretag. Men vi säger inte när", säger han.

Att ha en tydlig vision om att företaget ska växa tycker Mikael Puhakka är viktigt:

"Vi pratar jättemycket om det. Den betyder mycket för alla i företaget och det driver oss. Det är en anledning till att personalen trivs och vill utvecklas med oss."

Växer med egna medel

Företaget har inga lån och det ska fortsätta att växa med egna medel.

"Helt ärligt tror jag att många tänker fel när de startar bolag. Man hör ofta att entreprenörerna letar miljoner först", säger Mikael Puhakka.

"Vi har bara gjort jobbet och vuxit med egna medel. Att ha nöjda kunder har också varit viktigt för tillväxten. Vi betalar våra leverantörer på i snitt 30 dagar, men oftast gör vi jobbet snabbare."

Rustabo var Gasellvinnare förra året

också. Vad har Gasellresan betytt?

"Det har varit en ny erfarenhet. Medierna har varit jätteintresserade, det har varit kul att stå på scen. Vi har varit hos många företagarföreningar och presenterar företaget. Och vår egen och närliggande kommunledningar har fått upp ögonen för att vi finns här och skapar jobb."

MARIE SUNDBERG

marie.sundberg@di.se

08-573 650 84

Di i morgon

Vinnaren i Värmlands län

Potentialen låg i lyckad e-handel

Generationsskifte och satsning på e-handel med hårvårdsprodukter fick rejäl fart på tillväxten i familjeföretaget.

Lyko Hair i Vansbro är årets digitala Gasell i regionen.

"Flera har försökt samma sak både före och efter oss. Att det har gått så bra för oss beror på tajmning och tur och stöd av väldigt bra personal", säger Rickard Lyko, vd för Lyko Hair.

Finanskrisen blev en nystart för föräldrarnas frisörfirma. Rickard Lyko, som 2008 var färdigutbildad ekonom, köpte in sig i familjeföretaget som då drev två frisörsalonger i Dala-Järna och Stockholm och en blygsam e-handel med hårvårdsprodukter.

"Jag såg potentialen i e-handeln och satsade fullt på det", säger han.

E-handeln står för 90 procent

Det har varit en lyckad satsning. Företagets omsättning har ökat från 4 miljoner kronor 2008 till 200 Mkr i år, enligt Rickard Lykos prognoser. Sortimentet i webbutiken har under samma period utökats från 400 till 27000 hårvårds-, hudvårds- och skönhetsprodukter. Företagets e-handel står i dag för 90 procent av omsättningen.

Rickard Lyko driver detta snabbväxande e-handelsföretag tillsammans med sina föräldrar Stefan och Rita Lyko och systemen Erika Lyko, som alla är frisörer.

Även hans farfar Frans Lyko var frisör. Yrket hjälpte honom att klara sig levande ur koncentrationslägret Sachsenhausen under andra världskriget.

Expanderar till Norge

Men det blir inga fler frisörsalonger. Det krävs för mycket kapital för en sådan satsning, anser Rickard Lyko. I stället är det aktuellt att expandera e-handeln geografiskt till Norge.

"E-handel har gjort att vi inte är beroende av storstaden. Vi kan driva vårt företag och expandera kraftigt även om företaget ligger på landet i lilla Vansbro", säger Richard Lyko.

CAROLINE KIEPELS

caroline.kiepels@di.se

08-573 652 96

HÄRFIN. Rickard Lyko, vd för Lyko Hair i Vansbro, har satsat på e-handel. FOTO: ANDRE IHLAR

Di Fakta

Lyko Hair

- **Ort:** Vansbro.
- **Omsättning 2013:** 130 Mkr.
- **Tillväxt 2010-2013:** 412 procent.
- **Anställda 2013:** 51.

FAST I SKULDFÄLLA. Frankrikes finansminister Michel Sapin. FOTO: TT

Franskt minus på 2 000 miljarder

Den franska statsskulden fortsätter att växa och har nu för första gången gått över den symboliska gränsen på 2 000 miljarder euro, enligt nya siffror från den franska statistikmyndigheten Insee. Det motsvarar ungefär 18 300 miljarder kronor.

Enligt Insee har skulden trots besparingsåtgärder nu vuxit till 2 023 miljarder euro under andra kvartalet, vilket motsvarar 95,1 procent av landets BNP. Enligt EU:s regelverk får skulden inte överstiga 60 procent av BNP.

Frankrike har haft nolltillväxt under det första halvåret och finansminister Michel Sapin räknar med en svag BNP-tillväxt på 0,4 procent för hela 2014. Frankrike kommer på onsdag att presentera sin årliga budget som väntas fastställa den dystra prognosen och bekräfta att landet missar sitt underskottsmål. (TT)

EU håller kvar ryska sanktioner

EU-ambassadörerna har beslutat att inte upphäva sanktionerna mot Ryssland för stödet till separatistrebeller i östra Ukraina.

”Vi håller det status quo”, sa en tjänsteman efter ett möte som tillägnades diskussioner om hur vapenvilan mellan regeringen i Kiev och separatisterna fullföljs.

Slutsatsen på mötet blev att det trots att ”uppmuntrande” steg tagits, återstår att genomföra viktiga delar av avtalet ordentligt.

”Ingen nämnde ens möjligheten att upphäva sanktionerna, givet situationen på marken”, sa en annan källa. (TT-Reuters)

Kunderna lämnar efter Gross sorti

Fondjätten Pimco förlorar kunder efter beskedet om att grundaren Bill Gross lämnar bolaget. Fonden Pimco Total Return ETF såg utflöden på motsvarande 3,2 miljarder kronor i fredags, och på 706 miljoner kronor på måndagen, rapporterar CNBC. Fonden förvaltade efter detta omkring 22,5 miljarder kronor.

Bolaget som grundades av Bill Gross 1971 har dock en betydligt större flaggskeppsfond med ett snarlikt namn. Pimco Return förvaltar hela 1 598 miljarder kronor. (Di)

■ Den danska BNP-tillväxten var 0,2 procent under det andra kvartalet i år, enligt Danmarks Statistik. Siffran är bättre än väntat, ursprungligen beräknades ett minus för perioden på 0,3 procent. Under första halvåret i år har den danska ekonomin vuxit med 0,8 procent jämfört med motsvarande period 2013. (TT)

GER SITT STÖD. USA:s regering, med president Barack Obama, har uttryckt sitt stöd för demonstranternas strävan efter mer demokrati. FOTO: SUSAN WALSH

GER INTE SITT STÖD. Asiens rikaste man Li Ka-shing har uttryckt oro för protesternas ekonomiska effekter. FOTO: KIN CHEUNG

PROTESTERNA FORTSÄTTER. Demonstrationerna mitt i centrala Hongkong fortsatte under tisdagen. Stämningen är spänd inför att Kina i dag firar nationaldag.

Kina ser rött i

Stödet för de växande demonstrationerna i Hongkong sprider sig över världen – både USA och Storbritannien har ställt sig bakom kampen för demokrati.

Men regeringen i Kina och lokala butiksägare ser rött.

”Peking väntar bara på en ursäkt att rulla in stridsvagnar på gatorna”, säger en Hongkongbo.

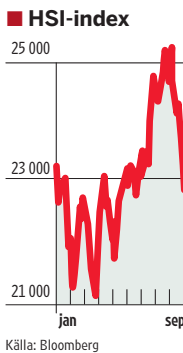
Idag firar Kina nationaldag och det har gått 65 år sedan kommunistiska Folkrepubliken Kina utropades av Mao Zedong. Men i Hongkong, som för 17 år sedan övergick i kinesiskt styre, kommer nationaldagsfirandet överkuggas av demonstrationer som väntas växa till rekordnivåer. Till och med det färgsprakande fyrverkeri som årligen brakar loss över Victoriahamnen har ställts in.

”Ledarna i Kina är extremt nervösa nu”, säger Kieran Colvert som har deltagit i demonstrationerna tre dagar i rad.

”Jag har väntat på att det här skulle hända. Att lämna över Hongkong, en fredlig region, till en totalitär regim är ohållbart. Ilskan har vuxit under många år. Striden är nu.”

Under tisdagskvällen, lokal tid, öste regnet stundtals ner och blixtrar slog över skyn.

Hongkongbörsen

Ändå fortsatte folk att strömma till och många satt hopkurade under paraplyer.

”Jag är säker på att det här kommer sprida sig till Tibet och Xinjiang”, säger en ung kvinna i blöta kläder.

Stödjer strävan

Vita Husets talesperson Josh Earnest sa att USA:s regering stödjer Hongkongbornas strävan för demokrati. Storbritanniens vice premiärminister Nick Clegg uttryckte också sitt stöd för full demokrati i den forna brittiska kolonin.

Ilskna reaktioner från Peking lät inte vänta på sig.

”Hongkong är Kinas Hongkong”, sa regeringens talesperson Hua Chunying.

”Vi hoppas att berörda länder är försiktiga i sina ord och handlingar, avstår från att blanda sig i interna ange-

lägenheter, hålla sig borta från att stödja olagliga handlingar som Occupy Central, och inte skicka ut fel signaler.”

Kallades radikala

Statskontrollerad kinesisk media kallade demonstranterna ”radikala aktivister” och fastslog att oroligheterna aldrig kommer att sprida sig till fastlandet.

”Kinas regering kommer inte att backa en meter bara för att kaos skapats av upprorska krafter”, skrev kommunistpartiets propagandamegafon Global Times.

”Occupy Central-kampanjen är högljudd, men kommer inte att strida sig utanför Hongkong.”

Samtidigt har alla internationella nyheter om Hongkong blockats på internet i Kina.

Reaktionerna bland närings-

FOTO: WONG MAYE-E

i Hongkong

livet är blandat. De flesta internationella affärsmän och bankanställda som Di har varit i kontakt med stödjer demokratiörelsen; även om det stör affärerna kortsiktigt är demokrati och yttrandefrihet att föredra än alternativet.

Bolag förbjuder protester

Många lokala företag har förbjudit sina anställda att delta i demonstrationerna. De fyra redovisningsjättarna Deloitte, PWC, EY och KPMG, alla med stora kinesiska statskontrollerade företag som kunder, har kritiserat Occupy Central. Även Asiens rikaste man, Li Ka-shing, har uttryckt oro.

Men främst kommer ilska från lokala butiksägare som ser sin försäljning skjutas i sank.

”Jag var på blomstermarknaden i dag, men det fanns knappt några blommor att köpa eftersom alla vägar var

blockerade.

Butiksägarna var helt rasande”, säger Hongkongbon Alvin Wong.

”Om inte Occupy Central upphör snart kommer stora delar av befolkningen vända sig mot den. Det kan leda till stridigheter på gatorna. Peking väntar bara på en ursäkt att rulla in stridsvagnar på gatorna”.

Di Hongkong

JOHAN
NYLANDER

red@di.se

08-573 650 00

Di Fakta

Dagens industri i går.

Leung Chun-ying.

Uppror för demokrati

■ **Demonstrationerna inleddes** i fredags och eskalerade kraftigt efter söndagens tågasattacker.

■ **Hongkongs första** fria regeringschefsval ska hållas 2017. Men Kinas regering kräver att först godkänna kandidaterna via en Pekinglojal nominerings-

kommitté. Demonstranterna kräver fri nominering.

■ **Krav ställs också** på att nuvarande regeringschef Leung Chun-ying avsätts och ersätts med en interimsledare som kan föra dialog med Peking och de prodemokratiska organisationerna.

Ebay bryter loss Paypal

CHICAGO

E-handelsjätten Ebay knoppar av. Efter påtryckningar från aktivisten Carl Icahn kommer betal-tjänsten Paypal delas ut till aktieägarna under nästa år.

Beskedet fick kursen att rusa.

Ebays vd John Donahoe länge kämpat emot. Men trots argument om att e-handel och betalningar gynnar varandra, så verkar bolagets sjätte största aktieägare tycka annorlunda. Carl Icahn, som även fört en högljudd kampanj i Apple, har drivit frågan om en avknoppning och blir nu hörsammad.

Förespråkare för en delning argumenterar bland annat att Paypal lättare kan locka nya kunder inom e-handel om bolaget inte förknippas så tydligt med deras konkurrent Ebay.

Börsnoteras 2015

Beskedet innebär att Paypal blir ett självständigt börsbolag någon gång i slutet i 2015 samt att John Donahoe själv kliver av sitt vd-uppdrag.

”En omfattande strategisk genomgång med styrelsen visar att ett sammanhållet Ebay och Paypal efter 2015 kommer att vara mindre fördelaktigt för båda verksamheternas strategi och konkurrenskraft”, säger han i en kommentar till beslutet.

Paypal grundades i slutet av 1990-talet och börsnoterades 2002. Strax därefter köpte Ebay betal-tjänsten för 1,5 miljarder dollar, motsvarande 11 miljarder kronor.

Snabbväxande resa

Sedan dess har betal-tjänsten vuxit snabbt och de två verksamheterna är i runda slängar lika stora. Men konkurrensen har ökat, och mer är att vänta eftersom Apple nyligen aviserat sitt inträde på området digitala betalningar.

Beskedet möttes ändå av ett glädjehop bland investerare, som handlade upp Ebays aktie med som mest 11 procent under förhandeln på Wall Street inför tisdagens öppning.

GABRIEL MELLQVIST

gabriel.mellqvist@di.se
+1 203 434 50 68

TAR UPP KONTROVERSIELLA FRÅGOR. Cecilia Malmström pressas av EU-parlamentet.

FOTO: JUHA ROININEN

Malmström får det motigt i EU

En tuff tid väntar sannolikt Cecilia Malmström, som efter en omröstning i princip är klar som EU:s handelskommissionär.

Flera brännande frågor ingår i hennes portfölj.

”Det är kontroversiella ämnen som blivit politiskt omdebatterade, kanske mer i andra medlemsstater än i Sverige”, säger Göran von Sydow, forskare på Svenska institutet för europapolitiska studier.

Att det röstas om en kandidats lämplighet är sällsynt, enligt experterna.

Ovanligt förlopp

”Jag kan inte slå fast att det aldrig har hänt förut, men det är mycket ovanligt”, säger

Mark Rhinard, forskare vid Utrikespolitiska institutet.

Forskarna är ense om att omröstningen kan ses som en makt demonstration från EU-parlamentet. Inte minst handlar det om att sätta press på Cecilia Malmström inför förhandlingarna om frihandelsavtalet med USA.

”Bara ett smakprov”

”Det här är bara ett smakprov på hur starkt EU-parlamentet kommer att agera i frågan om TTIP (USA-avtalet). Efter valet är parlamentet fullt av radikala partier som av olika anledningar inte gillar frihandel. De kommer att ställa till problem för henne”, säger Mark Rhinard.

(TT)

HUVUDPARTNER

Dagens
industri

Regi gör din byrå bättre

Företag har i över ett decennium vänt sig till *Regi* för att komma i bättre form med hjälp av research, analys och råd. Vi ser till att du får ut max av din kapacitet – oavsett om du är en smal specialinriktad byrå eller en tung fullservicejätte. Läs mer om *Regi* och våra utvecklingsverktyg på **regi.se**

Just nu analyserar vi
och Dagens Industri
Sveriges kommunikationsbyråer
inför Årets Byrå den 19/2

Regi®

ANALYS

Redaktör: Cecilia Schramm
cecilia.schramm@di.se, 08-573 651 98

ANALYS
**HOTEN MOT
BÖRSEN VÄXER**

26-27

ANALYS
**RÄTT LÄGE
FÖR LUNDIN**

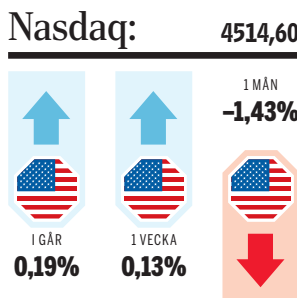
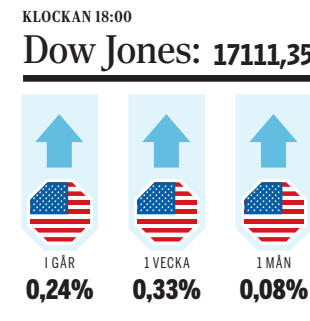
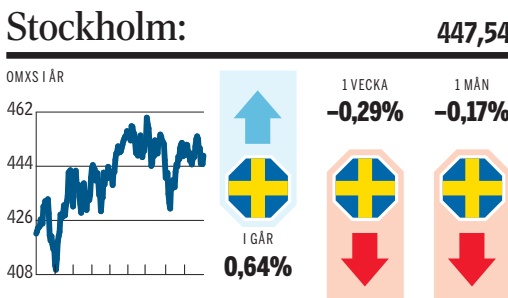
28

RÄNTOR OCH VALUTOR
**EURON FÖLL TILL
TVÅÅRSLÄGSTA**

30

STOCKHOLMSBÖRSEN
**NOTERINGAR
LYFTE KINNEVIK**

32

Avknoppning gav Ebay lyft

USA-BÖRSENA

De amerikanska aktieindexen hade på tisdagen strax efter klockan 17.30 återhämtat sig från en inledning i rött. En välfylld makroagenda bjöd bland annat på inköpschefsindex från Chicago, och på bolagsfronten riktades blickarna bland annat mot e-handelsjätten Ebay.

Dow Jones Industrial Average noterades 0,4 procent högre på indexnivån 17 144, och det breda S&P 500 var upp lika mycket till 1 985. Tekniktunga Nasdaq Composite hade klättrat 0,3 procent till 4 521.

Omsättningen uppgick till drygt 200 miljoner aktier på New York-börsen och drygt 700 miljoner aktier på Nasdaq.

”Med rapportssäsongen runt hörnet finns det inte mycket som talar för varken en uppgång eller nedgång. Vi kan befinna oss i en paus där vi väntar på nästa katalysator”, säger James Gaul, förvaltare på Boston Advisors, till Bloomberg.

S&P/Case-Shillers index visade att huspriserna i 20 storstadsområden runt om i USA steg med 6,75 procent i juli jämfört med samma månad 2013. Analytiker väntade sig att priserna skulle ha stigit 7,40 procent på årsbasis.

Index från inköpscheferna i Chicago till 60,5 i september, från 64,3 föregående månad. Här låg analytikerna förväntningar på 62,0, enligt Bloomberg News prognosenkät.

Ebays aktie lyfte drygt 7 procent sedan bolaget meddelat att det avknoppar sin betalningsverksamhet Paypal, som börsnötas nästa år.

Sämre gick det för Ford, som backade med 1,4 procent. Aktien fortsatte lägre efter att bolaget sagt att det kommer att missa sina vinstprognoser för 2014. (Direkt)

▲ S&P-100 vinnare, i går

EBAY INC.	+7,4%
ACCENTURE PLC	+1,9%
HEWLETT-PACKARD	+1,6%
UNITED PARCEL SE	+1,6%
LOCKHEED MARTIN	+1,4%
RAYTHEON COMPANY	+1,3%
NORFOLK SOUTHER	+1,3%
EMC CORP	+1,3%
VISA INC	+1,3%
APPLE INC.	+1,1%

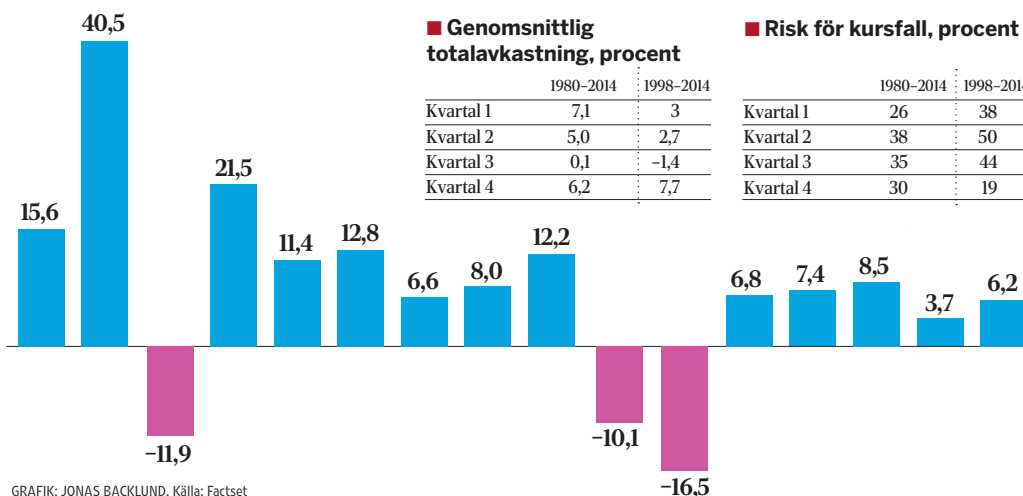
▼ S&P-100 förlorare, i går

FORD MOTOR CO. (-1,9%
ANADARKO PETROLE	-1,5%
DEVON ENERGY COR	-1,4%
CONOCOPHILLIPS	-1,2%
GENERAL MOTORS C	-1,1%
WALGREEN CO.	-1,0%
MCDONALDS CORP	-0,9%
APACHE CORP.	-0,9%
TWENTY-FIRST CEN	-0,8%
SCHLUMBERGER LTD	-0,8%

Bra avslut

Stockholmsbörsen (SIXRX) har stigit fem år i rad under fjärde kvartalet.

Totalavkastning, procent

GRAFIK: JONAS BACKLUND. Källa: Factset

Gör rätt höstval

De är börsens bästa och sämsta spurtare

Det semestertunga och trista tredje börskvartalet är över. Men vad fungerar bäst i det fjärde?

Jo, välj aktier med billiga vinster och substans, köp Assa Abloy och sälj Ericsson.

Fanns det en börspraktika skulle den säga följande: Så inför första kvartalet. Ny konjunktur- och vinstoptimism får då kurserna att växa mest. Fortsätt att köpa aktier under andra kvartalet när placerarna gödslar på med nytt kapital från erhållna utdelningar. Behåll lugnet under det intetsägande och svårbedömda tredje kvartalet. Utnyttja sedan det gynnsamma börs klimatet under årets tre sista månader, då hettan nästan når upp till den under årets första kvartal.

Historiskt har det varit kvartalet då börsen har studsat tillbaka efter kriser, det gjorde den efter Rysslandskrisen 1998, it-bubbelåren 2001 och 2002 och EU:s skuld kris 2011. I december när

också PPM-miljarderna aktiemarknaden. Placerarna kan också allt tidigare ha börjat ta ut nästa års förväntat ljusare utsikter.

Billiga storbolag vinnare

Men vilka aktier och strategier har fungerat bäst under fjärde kvartalet de senaste tio åren? De två bästa har varit investeringar i storbolagsaktier med lågt värderade vinster och billig substans. De har producerat fler börsvinnare än förlorare under sju år.

En tanke är att placerare inför styrelsernas utdelningsförslag i boksluten redan under fjärde kvartalet börjar jaga sådana aktier. Det syns inte. Att köpa aktier med den högsta direktavkastningen har varit en vinnarstrategi lika många år som den har varit en förlorare.

Aktien att äga för den som hatar kursförluster är Intrum Justitia. Inkassobolaget är den enda storbolagsaktien som har stigit tio år i följd. Jämfört med övriga aktier har det superstabila låsbolaget Assa Abloy gjort det ännu bättre och överträffat index sju år i följd och nio av de

Lars Wollung, vd för Intrum Justitia.

Sid 26-27
Hoten mot börsen växer

senaste tio åren. Fantastiskt. Samma fina tioårsserie har det snabbväxande nätverksvideobolaget Axis.

Ericsson en svag spurtare

Ericsson är aktien att se upp med. Placerare som investerade 100 kronor 2004 och sedan dess bara ägt aktien under årets sista tre månader har endast 56 kronor kvar mot 130 kronor för den som har följt index. Telekomutrustningsbolaget har under åtta av de senaste tio åren fått stryk av index.

En annan jätte som brukar spurta dåligt är H&M. Fem år i följd har modeaktien blivit avklätt av index.

Di I fokus

MIKAEL VILENIUS

mikael.vilenius@di.se

08-573 652 78

Di Håll koll på

Renodling på modet

■ **Företagsaffärerna** har tagit fart. En våg som rullar på i snabb takt är avknopplings- och renodlingsvågen. I Sverige är Gränges notering en konsekvens av att det norska konglomeratet Orkla vill renodla sig. Och i USA konfirmerar e-handlaren Ebay att de och betalningstjänsteföretaget Paypal att de går skilda vägar.

Formkoll på 65-åringen

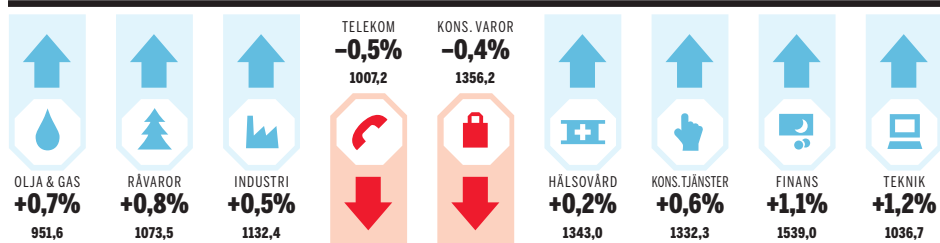
■ **Folkrepubliken Kina** fyller officiellt 65 år i dag den 1 oktober och lär fira med storslagna fyrverkerier. I Hongkong gör man det med demonstrationer för fria val. Och i vilken ekonomisk tillväxtform 65-åringen är i får vi i dag reda på från landets inköpschefer. Ungefär som tidigare, är analytikernas gissning.

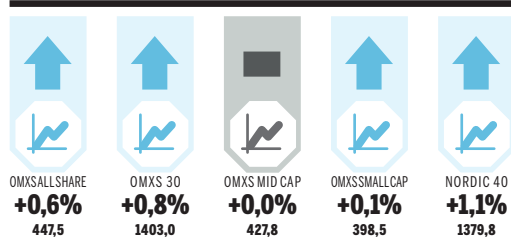
SSAB i hetluften

■ **SSAB:s kapitalmarknadsdag** i dag kan bli en av höstens mest innehållsrika. I luften hänger många stora frågor som marknaden vill ha svar på. Hur går det med besparingar och synergier efter fusionen med Rautaruukki, blir det nya finansiella mål och hur påverkar den svaga Europakonjunkturen och fallande järnmalmpriser stålbolaget?

Stockholmsbörsens branschindex, i går

Index, i går

Vinnare i går

SHELTON PETROLEU	+13,7
RÖRVIK TIMBER B	+8,3
ARCAM	+8,0
NOVOTEK B	+6,4
AFRICA OIL CORP.	+6,4

Förlorare i går

ENDOMINES	-39,9
ARCTIC PAPER	-11,4
KAROLINSKA DEVEL	-9,1
ASPIRO	-7,1
GEVEKO B	-6,7

Emission gav fritt fall i Endomines

Gruvbolaget Endomines aktie rasade till rekordlåga nivåer på Stockholmsbörsen under intensiv handel på tisdagen.

Förklaringen är den nyemission som bolaget offentliggjorde före börsens öppning.

”Jag kan inte säga något om det, marknaden reagerar som den vill. Vad jag kan säga är att vi har tillgångar i Karelska guldlinjen, som är ett mycket bra område med möjligheter till nya fyndigheter. Vi har organisation och personal som vet vad den ska göra på plats”, säger bolagets vd Markus Ekberg.

Ger upp till 96 miljoner

Endomines tillförs enligt tisdagens besked initialt upp till 96 miljoner kronor före kostnader vid full teckning av emissionen. Ytterligare högst 48 Mkr erhålls vid fullt utnyttjande av teckningsoptionerna. Teckningskursen motsvarar 0,55 kronor per aktie.

Emissionen är garanterad till 80 procent och Markus Ekberg säger sig inte vara orolig för att allt inte ska gå i lås.

Prospekteringen ska öka

När kassan väl är fylld står fortsatt prospektering högt på önskelistan. Bolaget har i besparingssyfte kraftigt minskat prospekteringen, bland annat i Korvilansuområdet.

Inför upptrappningen av prospekteringsarbetet har bolaget förstärkt organisationen med en ny prospekteringschef, som officiellt börjar i dag.

Ett led i renodlingen av bolaget är en försäljning av mer avlägset belägna prospekteringslicenser.

”Vi försöker hitta köpare till dem och några intressenter har varit på plats. Än så länge har vi dock inte realiserat någon försäljning. Det är svårt för mindre bolag att säkra finansieringen”, säger Markus Ekberg.

(Direkt)

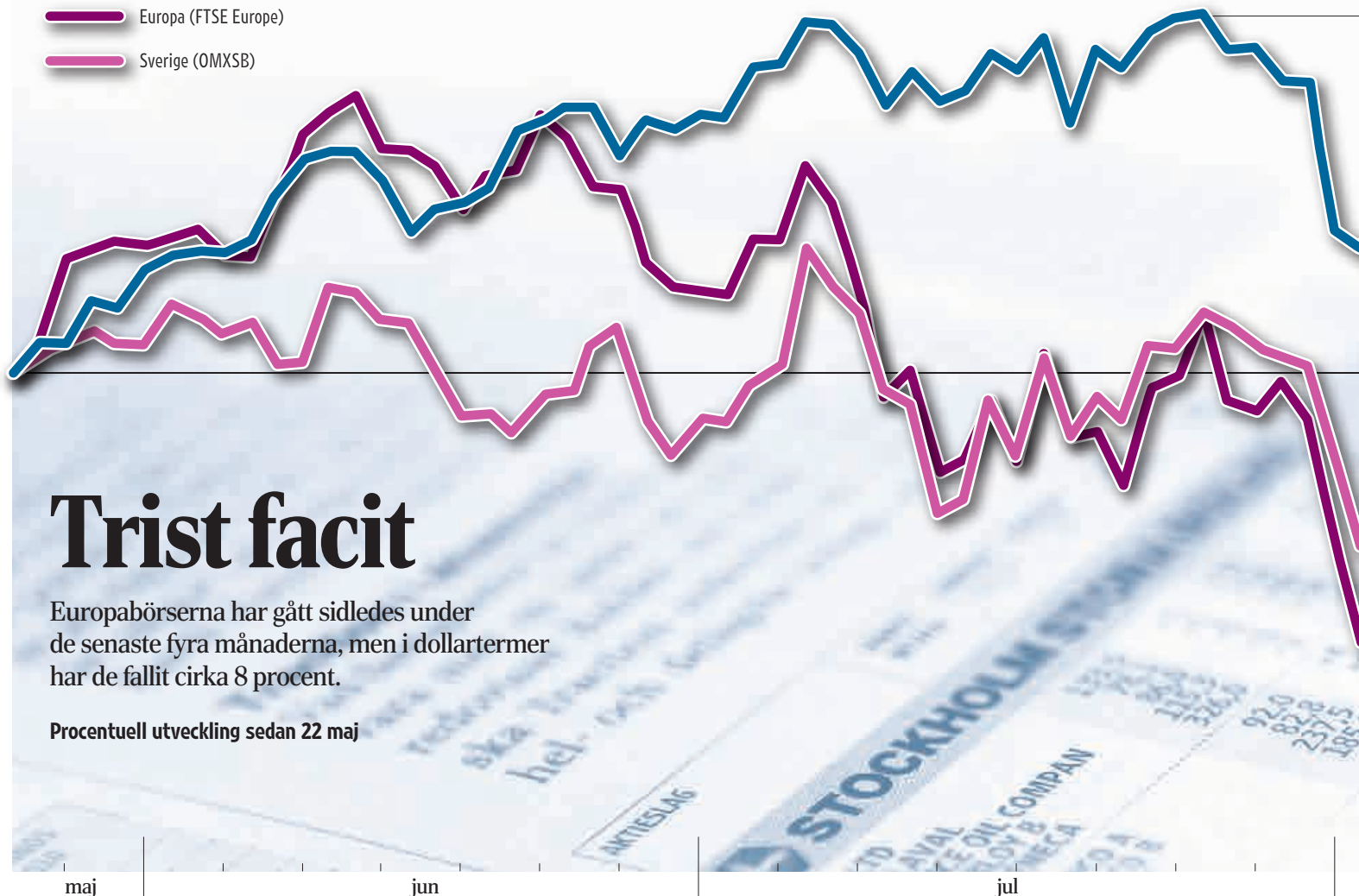
Nya regler för aktiehandeln

Från och med den 6 oktober införs nya regler på de europeiska aktiemarknaderna, inklusive Stockholmsbörsen. Reglerna innebär att betalning och leverans av aktier sker två bankdagar efter affären, i stället för tre bankdagar som i dag.

Dessutom senareläggs den dag som värdepappret handlas utan rätt till exempelvis utdelning eller rätt att delta i en emission. Nu ligger den dagen två dagar före avstämningsdagen men från och med den 6 oktober ändras den till dagen före.

(Direkt)

— USA (S&P 500)
— Europa (FTSE Europe)
— Sverige (OMXS)

Källa: Reuters Ecowin

Trist facit

Europabörserna har gått sidledes under de senaste fyra månaderna, men i dollartermer har de fallit cirka 8 procent.

Procentuell utveckling sedan 22 maj

Hoten mot

Ledande börser har gått sidledes under de senaste fyra månaderna. Det enda som rör sig är dollarn.

Med överraskande svag tillväxt och nya geopolitiska hot ökar aktierisken.

DI Analys

HENRIK MITELMAN

För fyra månader sedan varnade jag för aktiemarknadens höga värderingar och förutspådde en trist utveckling. Sedan dess har börsen svängt en hel del men slutresultatet är noll. De allra flesta index är oförändrade och den egna portföljen har mer påverkats av dollarns frammarsch än något annat. I dollartermer har alla ledande europeiska och asiatiska marknader fallit.

Ur det perspektivet har den europeiska börsen blivit billigare på sistone. Men jag tror fortfarande att det kommer bättre tillfällen att köpa aktier. För dyrt är det, vilka mått man än använder. Visserligen blev det andra kvartalets rapporter okej, men vinsterna drevs primärt av kostnadsreduceringar i form av lägre räntor, fallande råvarupriser och

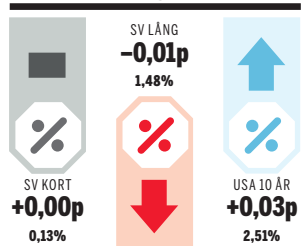
minskad personal än av faktisk försäljningstillväxt. I till exempel Tyskland överraskade merparten av bolagen med försäljningssiffror som var långt sämre än väntat. Det är oroande. Det är i just detta läge som försäljningen på allvar ska komma i gång och lyfta både vinster och aktiekurser.

Nu kunde en förlåtande marknad i stället fokusera på hur trevligt det är att många företag köper tillbaka aktier. Och visst ser nyckeltalen bättre ut när färre andelar av bolagen finns till försäljning, men med de rekordlåga finansieringskostnaderna hade man hoppats att företagen i stället kunde se möjligheterna och låna pengar för att investera, bygga fabriker och anställa folk. Men så är det inte alls. En övervägande del av de lånade pengarna går till aktie-

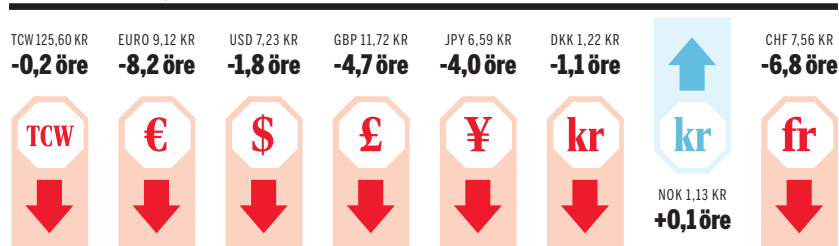
henrik.mitelman@di.se

08-573 650 00

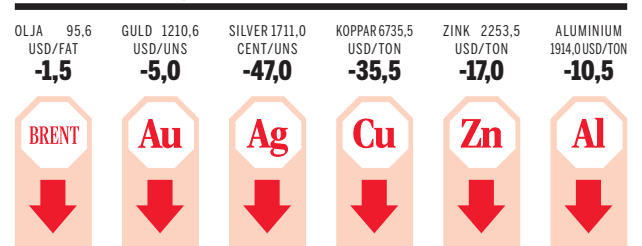
Räntor, i går

Valutor, i går

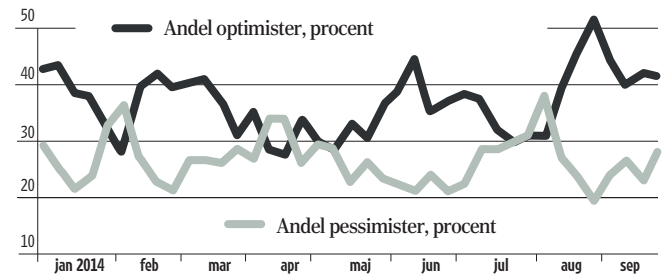

Råvaror, i går

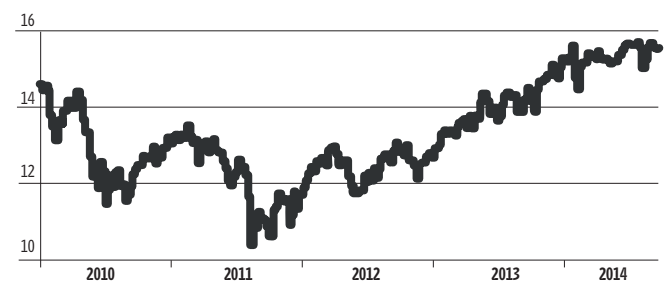
Fler optimister

■ Amerikanska hushålls syn på börsutvecklingen

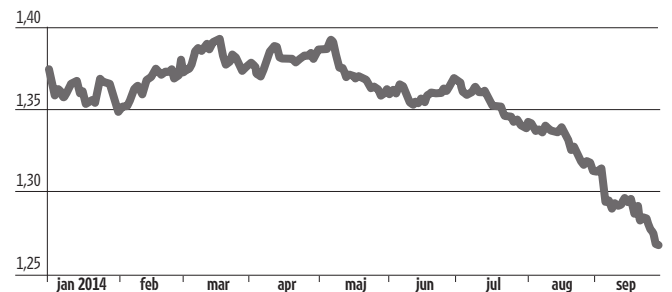
Hög värdering

■ P/e-tal, USA-börsen

Euron kollapsar

■ Dollar per euro

GRAFIK: PER ÅSTRÖM

börsen växer

återköp som får siffrorna att se bättre ut, men som också visar att företagsledare och styrelser fortfarande har en dyster syn på möjligheterna att på traditionell väg skapa aktievärde.

Dessutom har den makroekonomiska utvecklingen varit sämre än man kunde ana för fyra månader sedan. USA överraskar positivt, men ledande indikatorer i Europa har fallit på bred front och i Asien sänks tillväxtprognoserna igen. Någon större dramatik är det inte, men det är anmärkningsvärt att tillväxten redan mattas innan resursutnyttjandet på allvar börjat stiga. Och den riktige pessimisten oroar sig för att en ny konjunkturavmattning inte längre kan mildras av räntesänkningar, eftersom räntan redan är borttagen i hela västvärlden.

Som ett nytt hot kan också de geopolitiska riskerna adderas. Rysslands president Vladimir Putin hotar inte bara Ukraina utan irriterar de flesta länder i sin närhet med både flygövningar och verbala insinuationer om hur fort vissa länder kan införlivas i hans dröm om ett nytt imperium. Risken att han är mer expansiv ska inte underskattas. Dessutom kan rena policymisstag få katastrofala följder.

Med undantag för Moskvabörsen, som har fallit som en sten, har de globala finansiella marknaderna i praktiken ignorerat detta, som om det bara hand-

Di Guide

? Vad

■ Aktiemarknaden ignorerar alltför många hot.

= Varför

■ Nu ökar både de konjunkturella och geopolitiska riskerna. Snart blir det en risk för mycket.

! Slutsats

■ Med hög värdering och ny syn på riskbilden förlorar börsen sin glans.

lar om en lokal utmaning i Ryssland. Men företagare reagerar. En viktig förklaring till att 7 000 tyska företagare i Iforapporten förra veckan var mer pessimistiska är just hotet från öst.

Till detta kommer så klart Islamiska staten, IS. När president Barack Obama erkänner att USA har underskattat kraften i offensiven borde oron öka för terrordåd även långt bortom Mellanöstern. Till Di säger Magnus Ranstorp, en av världens ledande terrorforskare, att "dagens terrorhotbild är mer fragmenterad men minst lika allvarlig som 9/11 och tiden efter. Återvändande Syrienkrigare kan slå till mot väst men inte på samma strategiska nivå som 9/11". Vidare varnar han för en "mer turbulent omvärld där terrorism är centralt inslag mot turismnäringen, oljeförsörjning och som allvarligt destabiliserande faktor". När en terrorforskare på Försvarshögskolan med 25 års erfarenhet uttrycker sig på detta sätt finns det anledning att se upp.

Även i Asien har nya hot uppenbarats. Konflikten mellan Japan och Kina fortsätter, men ännu mer stabilitetshotande är så klart Pekingregimens eska-

Di den 22 maj.

lerande våld mot demokratiaktivisterna i Hongkong. Kan det visa sig vara början på något annat, ett nytt Himmelska fridens torg som skapar instabilitet i hela Kina?

Allt på finansmarknaderna handlar om relationen mellan risk och förväntad avkastning.

På lång sikt får man alltid betalt för att ta risk, vilket också gör att jag är enormt optimistisk om förutsättningarna för börsen under det kommande decenniet. Världsekonomin växer och vi blir fler. Dessutom är en framväxande medelklass i tillväxtländerna fantastiska konsumenter av våra produkter, med allt från insulin till läs och krockkuddar.

Men det säger väldigt lite om höstens börsutveckling.

I dag kommer nya indikationer om konjunkturen när inköpscheferna ska bekänna färg, en god temperaturmätare. Sannolikt får vi en bekräftelse på en svagare konjunktur redan nu. Det ökar de ekonomiska riskerna.

När de geopolitiska riskerna också stiger börjar fler varningslampor att blinka rött. Då är det bättre att stå vid sidlinjen.

Fynd lyfter oljebolaget

Efter det stora oljefyndet i Nordsjön steg Lundin Petroleum's aktie kraftigt under nästan två år. Nu behövs en nytt stort fynd för att få fart på kursen – den pågående borrhningen i Barents hav är högtintressant.

Kronor per aktie

Källa: Infront

GRAFIK: LINDA FRIES-ÅMAN. FOTO: THINKSTOCK

Rätt läge för Lundin

Lundin Petroleum avslutar snart den högtintressanta prospekteringsborrningen i Alta-prospektet i Barents hav.

Kursen är nedpressad och det finns skäl att öka exponeringen mot aktien inför att borresultatet presenteras.

Altaprospektet ligger norr om Gohta-fyndigheten i Barents hav. Vid Gohta har Lundin Petroleum gjort ett oljefynd som bedöms uppgå till mellan 111 miljoner och 232 miljoner fat olja brutto. Gohta är en framgång, men bolaget väntar fortfarande på det stora genombrottet i Barents hav som säkerställer att det är kommersiellt försvarbart att gå vidare till fältutbyggnad. För fältutbyggnad krävs förmodligen en olje-

di Kommentar

ANDERS
HÄGERSTRAND

anders.hagerstrand@di.se

08-573 654 91

fyndighet på åtminstone 300 miljoner fat, helst mer.

Prospekteringsborrningen vid Alta har förutsättningar att bli det efterlängtrade genombrottet. Borrningen startade i början av augusti och ska enligt tidsplanen vara klar endera dagen. På förhand är geologernas bedömning att volymen potentiella resurser i prospektet uppgår till 261 miljoner fat olja brutto. Lundin Petroleum har en ägarandel på 40 procent.

Bedömningen av hur mycket olja som finns i prospektet bygger på seismiska

”Det finns goda skäl att öka exponeringen inför borresultatet från Alta.”

undersökningar, men ska ändå tas med en nypa salt. Inför denna typ av prospekteringsborrning är sannolikheten säkert närmare 70–80 procent att ingen kommersiell olja hittas.

Men om borrhningen leder till ett fynd är chansen god att det visar sig vara betydligt större än vad geologerna uppskattade innan den första borrhningen. Faktum är att Lundins geologer bedömer att det kan finnas mer olja i Altaprospektet än vad de på förhand trodde att det fanns i licensen PL501 i Nordsjön. PL501 blev ett rekordstort fynd och är nu den ena delen av jättefältet Johan Sverdrup som totalt innehåller mellan 1,8 miljarder och 2,9 miljarder fat olja.

Just nu ser 2014 ut att bli ännu ett svagt mellanår för Lundin Petroleum på börsen. En bidragande orsak till det är att det fallande oljepriset gör att investerare generellt drar ned exponeringen mot oljesektorn.

En annan faktor som påverkar aktien negativt är sannolikt den försenade produktionsstarten vid Brynhildfältet i norska Nordsjön. Även om det inte finns något samband över huvud taget mellan Brynhild och utbygganden av Edvard Grieg-fältet så innebär förseningen också att oron ökar för att produktionen vid Edvard Grieg inte startar som planerat nästa år.

Ytterligare en faktor som hämmar aktien är den långa väntan på beskedet om hur stor andel Lundin Petroleum får i jättefältet Johan Sverdrup.

I nuläget bör risken för kursfall vara begränsad i Lundin Petroleum's aktie, som är fundamentalt undervärderad. Därför finns det goda skäl att öka exponeringen inför borresultatet från Alta. Historiskt har bolaget skapat aktieägarvärden genom stora oljefynd. Potentialen i aktien är avsevärt större vid ett fynd i Alta än vad nedsidan är om borrhningen är torr.

Usel start på hösten för euroområdet

Arbetslösheten biter sig fast, inflationen sjunker och konjunkturutsikterna försämrats.

Hösten har inte börjat bra för euroområdet.

Den ekonomiska statistiken från euroområdet har varit oroväckande svag den senaste tiden. Tisdagen var inget undantag.

Siffror från statistikmyndigheten Eurostat visade att arbetslösheten i augusti låg på oförändrade 11,5 procent. Samtidigt visade preliminär statistik att inflationen i september sjönk till 0,3 procent från 0,4 procent. Den så kallade

kärninflationen, där exempelvis livsmedel och energi har rensats bort, sjönk till 0,7 procent från 0,9 procent. Det är den lägsta nivån på fem år.

Den låga inflationstakten tyder på låg aktivitetsnivå i ekonomin.

”En väldig svaghet”

”Det är ett tecken på en väldig svaghet i den ekonomiska aktiviteten i euroområdet. Det ser blekt ut för tillfället och jag ser inte någon lättnad på kort sikt”, säger Christopher Matthies, analytiker på Sparkasse Südhofstein, till nyhetsbyrån Bloomberg.

Det låga inflationsutfallet fick något

DRAGHJÄLP. ECB-chefen Mario Draghi gav börserna lite bränsle.

paradoxalt börserna att ta ett kliv uppåt. Orsaken är att sannolikheten ökar för att centralbanken ECB ska inleda storskaliga stödköp av räntepapper, inklusive statsobligationer. Det skulle öka mängden likviditet i systemet, vilket är positivt för tillgångspriserna.

Få glädjeämnen

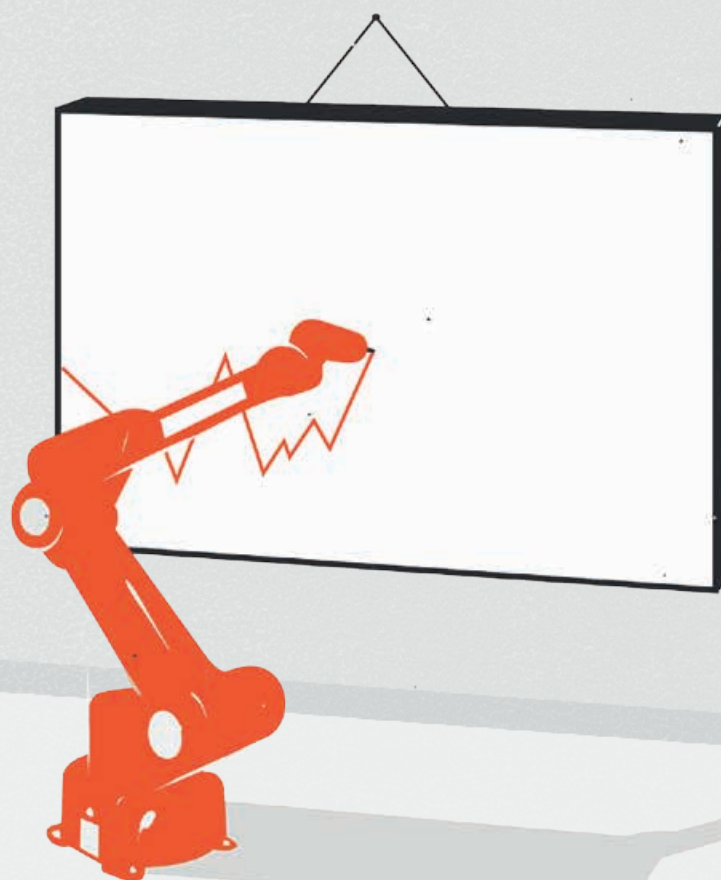
Men annars finns inte mycket att glädjas åt. Det preliminära inköpschefindexet för september visade att farten i industrin har sjunkit till den lägsta nivån i år och EU:s konjunkturbarometer sjönk i september.

Dessutom har den ekonomiska motorn Tyskland börjat hacka. Landets viktigaste

konjunkturindikator, Ifoindex, backade i september för femte månaden i följd och ligger nu på den lägsta nivån sedan april förra året.

”Ukrainakrisen, sanktionerna mot Ryssland och oro för valutaunionens allmänna ekonomiska problem tycks ha en växande påverkan på EMU-ekonomin”, sa Chris Williamson, chefsekonom på analysföretaget Markit, till Bloomberg i samband med att det preliminära inköpschefindexet publicerades.

VIKTOR MUNKHAMMAR
viktor.munkhammar@di.se
08-573 651 89

Di Konferens presenterar:

Stora industridagen

Svensk industri visar vägen. Att industriell produktion skulle minska i ett kunskaps- och tjänstesamhälle visade sig vara en förhastad slutsats – istället ser framtiden ljus ut för industrin.

Di:s konferens Stora industridagen är en unik mötesplats där företagsledare, visionärer och expertis träffas för att dela erfarenheter. Det är en sällsynt chans för dig att ligga steget före.

Nu är det dags att boka din plats.

Detlef Zuehlke
professor och vetenskaplig
ledare för den tyska
Research Center, Artificial
Intelligence

Martin Lundstedt
vd, Scania

Johan Ekesiö
styrelseordförande,
IBM Svenska AB

Olof Faxander
vd, Sandvik

Magnus Kuchler
partner, EY

Anmälan och mer information: di.se/storaindustridagen
Tid och plats: Tisdag 4 november 2014, kl. 08.30, Bonnier Conference Center

Euron på tvåårslägsta

Euron föll till tvåårslägsta nivåer mot dollarn, och tremånaderslägsta mot den svenska kronan, efter signaler om oväntat låg septemberinflation bara två dagar före ECB:s räntemöte.

Reaktionerna på euro-peiska räntemarknader blev mer marginella.

Euron föll till 1,2571 som lägst mot dollarn på tisdagen, från 1,2699 vid den svenska stängningen på måndagen. Det var den lägsta noteringen sedan mitten av september 2012, och ner från nära 1,32 i slutet av augusti. I den sena handeln vände dock euron något upp efter en rad amerikanska databesvikelser.

Eurostat rapporterade att **HIKP-inflationstakten** var 0,3 procent, ned från 0,4 procent i augusti, vilket var i linje med förväntningarna.

Kärninflationstakten, HIKP exklusive energi, livsmedel, alkohol och tobak, sjönk där- emot oväntat till 0,7 procent i september, från 0,9 procent i augusti. Enligt nyhetsbyrån Bloombergs enkät väntades 0,9 procent även i september.

Beskedet om den oväntat låga kärninflationen i euro- området kommer bara två dagar före Europeiska cen- tralbankens nästa rådsmöte.

Eurostat rapporterade samtidigt att arbetslösheten i euroområdet var oförändrad på 11,5 procent i augusti jäm-

Di Noteringar 30/9

Kronor per euro	9,12	-0,08
Kronor per dollar	7,22	-0,02
Kronindex, tcw	125,64	-0,19
Dollar per euro	1,26	-0,01
Korta räntan, 6 mån	0,13	0,00
Långa räntan, 10 år	1,48	-0,01
USA-räntan, 10 år	2,49	0,01

fört med i juli, vilket var i linje med prognos.

I **Tyskland** steg **antalet arbetslösa** oväntat med 12 000 personer i september, i stället för en väntad nedgång med 2 000. Arbetslösheten var som väntat oförändrad på 6,7 procent, men data över antalet arbetslösa fortsätter alltså att överraska negativt efter att oftast ha varit betydligt lägre än väntat fram till våren 2014.

Statistik från **Danmark** på morgonen visade dock att andra kvartalet inte var så svagt som tidigare beräk- ningar antytt. Enligt definiti- tiva data steg **BNP** med 0,2 procent jämfört med första kvartalet och med 0,3 procent jämfört med andra kvartalet 2013. Tidigare rapporterades minus 0,3 res- pektive minus 0,1 procent.

Svenska statsobligations- räntor stängde oförändrat på tisdagen, **tioårsräntan** note- rades därmed fortsatt till 1,49 procent och **räntegapet** mot den tyska motsvarigheten var oförändrat 54 punkter.

Euron försvagades med 7öre mot den svenska **kronan**, till 9,12, den lägsta nivån

sedan slutet av juni, medan **dollarn** försvagades med knappt 2 öre till 7,23. **TCW- index** sjönk 124,78 (125,62).

S&P/Case-Shillers index visade att **ökningstakten i bopriserna** i USA:s 20 största städer fortsatte att dämpas i juli, och mer än väntat, till 6,75 procent från 8,07 procent i juni.

Chicagos inköpschefs- index för industrin sjönk till 60,5 i september från oväntat höga 64,3 i augusti. Här väntades en nedgång till 62,0.

Delindexen visade att **nya order** steg i en långsammare

takt medan **sysselsättnings- index** steg i snabbare takt.

Conference Boards hus- hållsindikator föll till 86,0 i september, från uppjusterade 93,4 i augusti, betydligt lägre än väntade 92,5. Framför allt var omdömet om utsikterna betydligt sämre i september, till stor del på grund av svagare tro på arbetsmarknaden.

Vid den svenska markna- dens stängning noterades den amerikanska **tioårsräntan** till 2,49 procent, 1 punkt högre än vid samma tid på måndagen. (Direkt)

Di På agendan i dag

■ Börs

Zalando: beräknad första handelsdag i Frankfurt

SSAB: kapitalmarknadsdag

■ Makrostatistik

Inköpschefsindex industrin: Kina, Sverige, EMU och USA

SCB: fordonsstatistik sep- tember

Tyskland: VDMA maskinorder

augusti

USA: ADP privat sysselsätt- ning september, bygginve- steringar augusti

■ Centralbanker

Japan: Tankan-rapporten

■ Makro övrigt

IMF: publicerar delkapitel ur kommande Global Financial Stability Report, GFSR

Sista helgen!

Vi ses där!

2-4 okt

tickster.com

stockholmbeer.se

STOCKHOLM

BEER

AND WHISKY

FESTIVAL

ESTABLISHED 1992

Di Räntor

RIKSBANKENS STYRRÄNTOR

INLÄNING "GOLV"	-0,50
INLÄNING "TAK"	1,00
REPORÄNTAN 140910	0,25
ÖVRIGA OFFICIELLA RÄNTOR	
REFERENSRÄNTA	1,00
STATSLÄNERÄNTAN	1,37
SUBVENTIONSÄNTAN	2,97
UTLANDET	
US FED FUND 081216	0,25
US DISKONTO 100219	0,75
UK BASE RATE 090305	0,50
EUROPEISK STYRRÄNTA 140910	0,05

SWAPRÄNTOR

SEK (ÄNDR = FÖRÄNDRING I PUNKTER, KÖP, FRÅN FÖREGÅENDE DAG)									
	KÖP	SÄLJ	ÄNDR		KÖP	SÄLJ	ÄNDR		
1 ÅR	0,43	0,48	0	6 ÅR	1,20	1,25	0		
2 ÅR	0,52	0,57	0	7 ÅR	1,36	1,41	0		
3 ÅR	0,68	0,73	0	8 ÅR	1,50	1,55	0		
4 ÅR	0,85	0,90	0	9 ÅR	1,62	1,67	0		
5 ÅR	1,03	1,08	0	10 ÅR	1,72	1,77	0		

BORÄNTOR

PRODUKT	3 MÅN	1 ÅR	2 ÅR	3 ÅR	4 ÅR	5 ÅR	6 ÅR	7 ÅR	8 ÅR	9 ÅR	10 ÅR
DANSKE BANK	2,42	2,35	2,42	2,58		3,05					3,95
HANDELSBANKEN	2,42	2,39	2,50	2,65		3,10			3,88		3,97
ICA	2,42	2,38	2,42	2,60	2,86	3,05		3,42			3,82
IKANO BANK	2,42	2,38	2,42	2,60	2,86	3,05		3,42			3,82
LÄNSFÖRSÄKRINGAR	2,41	2,44	2,51	2,58	2,92	3,03		3,53			3,89
NORDEA	2,43	2,40	2,48	2,60	2,90	3,10			3,85		
SBAB	2,42	2,38	2,42	2,60	2,86	3,05		3,42			3,82
SEB	2,42	2,40	2,51	2,66		3,09					4,05
SKANDIA	2,41	2,38	2,49	2,64		3,09					
SWEDBANK	2,44	2,42	2,49	2,65	2,97	3,09	3,43	3,51	3,71	3,81	3,90
ÅLANDSBANKEN	2,45	2,45	2,50	2,65	2,95	3,15					4,00

RÄNTETERMINER

PRODUKT	SLUTMÅN	KÖP	SÄLJ	HÖGST	LÄGST
OMR 2	DEC 14	0,17	0,15	0,17	0,16
OMR 2	MAR 15	0,18	0,17	0,20	0,17
OMR 5	DEC 14	0,60	0,58	0,61	0,59
OMR 5	MAR 15	0,64	0,62	0,66	0,63
OMR 10	DEC 14	1,52	1,50	1,53	1,51
OMR 10	MAR 15	1,57	1,55	1,58	1,56
CASSIE 2	DEC 14	0,52	0,48	0,53	0,53
CASSIE 5	DEC 14	1,28	1,24	1,27	1,25

STATS- OBLIGATIONER

BÄSTA KÖP-/SÄLJRÄNTA. ÄNDR= FÖRÄNDRING, PUNKTER, FRÅN FÖREGÅENDE NOTERING AVSER KÖP.						
FÖRFALL	LAN NR	KÖP	SÄLJ	ÄNDR		
2015	1049	0,17	0,14	0		
2016	1050	0,15	0,14	-1		
2017	1051	0,31	0,28	-1		
2019	1052	0,57	0,55	0		
2020	1047	0,91	0,89	0		
2022	1054	1,16	1,14	-1		
2023	1057	1,35	1,33	-1		
2025	1058	1,50	1,48	-1		
2032	1056	1,95	1,92	-1		
2039	1053	2,11	2,06	-1		

REALOBLIGATIONER

FÖRFALL	LAN NR	KÖP	SÄLJ	ÄNDR
2015	3105	-0,52	-0,62	0
2017	3107	-0,77	-0,82	-1
2020	3102	-0,45	-0,50	-1
2022	3108	-0,30	-0,35	-1
2025	3109	-0,13	-0,18	-1
2028	3103	0,62	0,58	0
2028	3104	-0,00	-0,05	-1

INTERNATIONELLA RÄNTOR AVISTA

	DAGSLÄN	5 ÅR	10 ÅR	30 ÅR
USA	0,09	1,77	2,49	3,18
TYSKLAND	-0,06	0,09	0,90	1,87
STORBR	0,48	1,77	2,43	3,06
FRANKR	-0,06	0,33	1,28	2,35
SPANIEN	-0,06	0,90	2,14	3,48
DANMARK	-0,02	0,25	0,92	1,87
NORGE	2,21			
ITALIEN	-0,06	1,04	2,35	3,65
BELGIEN	-0,06	0,29	1,21	2,35
HOLLAND	-0,06	0,14	1,08	1,90

RÄNTEINDEX

	VÄRDE	ÄNDR %	ÄNDR I ÅR	MOD duration
SVENSKA				
Bostadsobligationer	5832,48	-0,01	3,84	2,39
Realobligationer	6134,36	0,05	8,00	7,09
Statsobligationer	6591,19	0,05	8,39	6,73
Statsskuldsväxlar	3231,59	0,00	0,44	0,21

UTLÄNDSKA

Euro Overall	179,68	0,04	3,76
Euro Corporates	178,85	0,13	5,67
GB Overall	251,56	0,36	3,73
GB Corporates	235,77	0,28	6,24

MODIFIERAD DURATION UTTRYCKER HUR MÅNGA PROCENTINDEXPORTFÖLJENS VÄRDEÖKAR (MINSKAR) NÄRRÄNTAN SJUNKER (STIGER) EN PROCENTENHET.

TERMINER

ALLA FUTURES KONTRAKT, LIFFE (LONDON FINANCIAL FUTURES AND OPTIONS EXCHANGE), UTOM EURODOLLAR SOM ÅR CME (CHICAGO MERCANTILE EXCHANGE) OCH EUR (EUREX).

LÖPTID	KONTR	KÖP	SÄLJ	ÄNDR
STORBR 90D	dec.	0,00	0,00	0,01
(SHORT STG)	mar.	0,00	0,00	0,01
	nov.	0,00	0,00	0,72
(LONG GILT)	jan.	0,00	0,00	0,77
TYSKLAND 90D	dec.	99,92	99,92	0,01
(EURIBOR)	mar.	99,93	99,94	0,01
	10 ÅR	dec.	149,76	149,77
(BUND)	mar.	150,35	150,38	0,18
USA 90D				
JAPAN (EURDOLLAR)				
	10 ÅR			
(GOV BOND)				

EUROPA- MARKNADSRÄNTOR

Alla noteringar Libor (London Interbank Offered Rates) utom DKK som är Copenhagen Interbank Offered Rates (Cibor) fixkurs kl 11.00 lokal tid och NOK som är Norway Interbank Offered Rates (Nibor) fixkurs kl 12 lokal tid. Fixkurs kl 10. GMT.

	30 D	60 D	90 D	180 D	360 D
USD	0,152	0,198	0,235	0,331	0,580
EUR	0,001	0,034	0,057	0,147	0,302
GBP	0,504	0,533	0,565	0,713	1,060
DKK	0,158	0,215	0,290	0,448	0,660
NOK	1,580	1,610	1,650	1,730	1,920
CHF	-0,003	0,006	0,006	0,059	0,166
JPY	0,081	0,107	0,116	0,168	0,318

VALUTOR

LAND	VALUTA	FÖRKORTN	KÖP	AVISTA, KR	ÄNDR, ÖRE	3 MÅN TERMN	6 MÅN TERMN	RESEVAL
EMU	1 euro	EUR	9,1090	9,1104	-8,2	9,1156	9,1199	9,1276
USA	1 dollar	USD	7,2149	7,2180	-2,1	7,2182	7,2201	7,2201
Japan	100 yen	JPY	6,5700	6,5800	-4,0	6,5776	6,5892	6,5959
Storbritannien	1 pund	GBP	11,7047	11,7147	-4,7	11,7040	11,7140	11,7130
Kanada	1 dollar	CAD	6,4486	6,4586	-3,4	6,4354	6,4468	6,4341
Schweiz	1 franc	CHF	7,5425	7,5525	-6,8	7,5510	7,5628	7,5727
Danmark	1 kronor	DKK	1,2232	1,2242	-1,1	1,2240	1,2254	1,2269
Norge	1 kronor	NOK	1,1227	1,1237	0,1	1,1191	1,1205	1,1172

LAND	VALUTA	FÖRKORTN	KÖP
Argentina	1 peso	ARS	0,8507
Australien	1 dollar	AUD	6,3121
Brasilien	1 real	BRL	2,9462
Bulgarien	1 lew	BGN	4,6506
Chile	100 peso	CLP	1,2087
Egypten	1 pund	EGP	1,0092
Hongkong	1 dollar	HKD	0,9289
IMF	1 sdr	XDR	10,7894
Indien	100 rupie	INR	11,6552
Indonesien	100 rupiah	IDR	0,0594
Island	1 kronor	ISK	0,0595
Israel	1 shekel	ILS	1,9604
Kina	1 yuan	CNY	1,1760
Lettland	1 lat	LVL	12,9768
Litauen	1 litas	LTL	2,6367
Malaysia	1 ringgit	MYR	2,1993
Mexiko	100 peso	MXN	53,7363
Nya Zeeland	1 dollar	NZD	5,6245
Polen	1 zloty	PLN	2,1781
Rumänien	1 leu	RON	2,0667

Di Råvaror

BASMETALLER LME

TERMINSKONTRAKT, 3 MÅN	KÖP	SÄLJ	SENAST	ÄNDR, 1 D	LAGER, TON
ALUMINIUM	avista 1913	1914	1914	-10,5	4626050
USD/TON	termin 2095	2105	2105	105	
KOPPAR	avista 6735	6736	6736	-35,5	154100
USD/TON	termin 6742	6744	6744	26	
TENN	avista 20530	20535	20535	85	9370
USD/TON	termin 20395	20400	20400	-150	
BLV	avista 2056	2057	2057	-18	225300
USD/TON	termin 2098	2099	2099	27	
NICKEL	avista 16505	16510	16510	-770	353340
USD/TON	termin 16675	16700	16700	-285	
ZINK	avista 2252	2254	2254	-17	752025
USD/TON	termin 2290	2290	2290	23	

ÖVRIGA (SOFTS)

	SENAST BETALT	ÄNDRING, 1 D	BÖRS
BOMULL jul	86,3	0,12	ICEUS
US CENT/LB okt	77,1	-0,54	
KAKAO dec	1850	-16	LIF
GBP/TON mar	1838	-18	
KAFFE jul	177,5	-4,45	ICEUS

Index

Procentuell förändring sedan årskiftet.

Sverige ¹ +6,6	Europa ² +10,6	Norden ³ +14,0	IT ⁴ +24,0
Världen ⁵ +17,5	USA ⁶ +22,7	Pacific ⁷ +15,8	Läkemedel ⁸ +30,0

1) MSCI Sweden (data från 29/9) 2) MSCI Europe (29/9) 3) MSCI Nordic Countries (29/9) 4) MSCI ACWI/Information Tech (29/9) 5) MSCI ACWI (29/9) 6) S&P 500 (29/9) 7) MSCI AC Pacific Ex Japan (29/9) 8) MSCI ACWI/Health Care (29/9)

Bästa fonderna/Sverige

Procentuell förändring de senaste 3 månaderna.

Avanza Fonder Avanza Zero (Index)	+1,9
Aktieinvest Fonder AB Aktiespararna Topp Sverige (index)	+1,9
Cicero Fonder Cicero Focus	+1,8
Handelsbanken Fonder AB Handelsbanken AstraZeneca Allemansfond	+1,7
SEB Investment Management AB SEB Sverigefond	+0,7

Sämsta fonderna/Sverige

Procentuell förändring de senaste 3 månaderna.

Danske Capital AB Danske Invest Sverige Fokus	-11,8
ODIN Forvaltning AS ODIN Sverige SEK	-7,8
AMF Fonder AMF Aktiefond Småbolag	-7,6
Swedbank Robur AB Swedbank Robur Småbolagsfond Sverige	-7,6
SEB Investment Management AB SEB Sverigefond Småbolag C/R	-7,5

Bäst rating/Sverige

Morningstars Total Rating.

Handelsbanken Fonder AB Handelsbanken AstraZeneca Allemansfond	★★★★★
Lannebo Fonder Lannebo Sverige 130/30	★★★★★
Aktie-Ansvar Aktie-Ansvar Sverige	★★★★★
Carnegie Fonder AB Carnegie Sverigefond	★★★★★
Didner & Gerge Fonder AB Didner & Gerge Småbolag	★★★★★

ANNONS FONDNOTERINGAR

För mer information om fondannonsering kontakta Dagens industri, Maria Bladholm, tel 08-573 650 44

FONDÖRVALTARE FOND

NAV KURS

SEN ÅNDR

ÅNDR 31/12

ÅNDR 3 ÅR

RAT 1-5

allra					
StrategiFärsiktigB, kr	117,23	-0,08	2,6	83	
StrategiLagombB, kr	133,46	-0,20	8,0		
StrategiModigB, kr	139,43	-0,23	5,7		

atlant FONDER

www.atlantfonder.se

Edge, kr	5 072,32	9,2	83		
Explora, kr	1 676,01	3,6	28		
Sharp, kr	1 568,78	-0,27	5,9	58	
Stability, kr	1 327,03	0,01	2,1	17	

BRUMMER & PARTNERS

www.brummer.se

1) Index NAV, ej köp-/säljkurser

Archipel, kr	1 158,40	-1,0	-1		
BMSEuro, €	201,81	5,2	16		
Futuris, €	368,48	3,6	-8		
Lynx, kr	235,50	-0,74	11,5	14	
Multi-S. 2xL, kr	1 534,24	1,2	25		
Multi-Str, kr	2 240,49	1,9	18		
Nektar, kr	2 361,38	-0,7	16		
Zenit, kr	59 175,29	2,8	18		

CARMIGNAC

Complete list at www.carmignac.se

Co AEURacc, €	300,12	-0,40	17,4	5	3
ED AEURacc, €	1 228,77	-0,60	18,9	41	4
Em AEURacc, €	764,04	-1,13	12,1	25	4
EP AEURacc, €	104,93	-1,31	12,5	11	2
In AEURacc, €	1 047,56	-0,66	8,0	33	3
Pa AEURacc, €	602,72	-0,76	9,9	18	4

Carnegie FONDER

www.carnegieam.se

CARNEGIE ASSET MANAGEMENT

Biotechnology, €	26,08	30,9	196	4	
Gl. Healthcare, kr	2 154,75	0,45	23,3	103	2
Medical, kr	794,39	0,15	20,5	111	3
Swedish Large Cap, kr	156,35	0,37	8,9	71	2
Swedish Small Cap, kr	180,16	0,72	11,1	83	3
Worldwide, kr	713,40	-0,04	18,8	65	3
WorldWide Asia, kr	914,91	-0,78	22,5		
Worldwide Ethical, kr	123,68	-0,44	20,8	64	4

Carnegie FONDER

www.carnegie.se/fonder

Afrika, kr	10,95	-0,49	9,8	37	3
Asia, kr	151,22	-0,31	10,5	39	
CorpBnd, kr	389,85	-0,06	4,1	25	5
Emerging Markets, kr	19,98	-1,26	6,8	18	2
Indien, kr	309,72	-0,59	49,9	35	3
Likviditet, kr	1 207,56	0,00	1,2	8	
Obligation, kr	1 121,46	0,00	6,4	10	4
Ryssland, kr	47,63	-1,40	-7,6	12	5
Småbolagsfond, kr	175,36	-0,05	20,5		
Strategi, kr	956,42	0,18	10,3	61	
Strategi, kr	3 840,03	-0,39	9,4	65	
Sv Sel, kr	22,35	8,1	84	5	
Sverige, kr	1 746,22	0,25	9,8	79	5

MORNINGSTAR

www.morningstar.se

FONDÖRVALTARE FOND

NAV KURS

SEN ÅNDR

ÅNDR 31/12

ÅNDR 3 ÅR

RAT 1-5

CB FONDER					
Aktiv Etisk Långsiktig					
EuropeanQualityA, €	83,37	-1,06	-3,3	31	3
EuropeanQualityI, €	106,95	-0,08	-1,4		
SaveEarthFundIC, €	12,31	0,07	12,6		
SaveEarthFundRC, €	12,67	-0,01	12,1	50	3

CICERO FONDER

Åvkastning, kr

Focus, kr

Sverige, kr

WA Selection, kr

World 0-50, kr

World Wide, kr

115,17	-0,01	1,7	14	5
136,48	0,18	13,7	66	4
145,95	0,13	9,8	67	2
108,18	-0,69	2,6	22	3
112,09	-0,31	1,3		
181,81	-0,68	3,3	28	3

coeli

www.coeli.se

Ekvator Absolut, kr	10,57	1,8	5		
Ekvator Glob.Mtr, kr	11,58	0,08	12,5	49	3
Ekvator Likv.Str, kr	10,77	0,00	1,8	11	4
Ekvator Total, kr	22,38	-0,14	6,6	35	3
Ekvator Trygghet, kr	13,23	0,4	0	5	
Multihedge, kr	9,63	-0,02	-1,0		
Multihedge 2xL, kr	8,22	-0,05	-3,7		
Norrskan, kr	11,50	0,23	0,2	25	
Power, kr	8,79	0,08	-2,3	-12	
SIFrontierMrtk, €	112,85	-0,23	9,5	9	5
Select Brasilien, kr	9,25	-0,98	8,5		
Select Sverige, kr	16,95	-0,57	15,0		
Spektrum, kr	11,57	-0,56	3,8	-6	

DIDNER & GERGE

www.didnergerge.se

Aktie, kr	1 873,32	0,56	10,5	101	5
Global, kr	160,63	-0,49	12,3	60	
Small&Microcap, kr	99,46	-0,14			
Småbolag, kr	419,60	0,06	10,9	110	5

EAST CAPITAL

www.eastcapital.se

Balkan, kr	13,91	-0,36	20,3	34	4
Baltikum, kr	51,16	-0,20	3,2	26	4
ChinaA, €	141,94	-1,50	8,3	42	3
ChinaEastAs, €	242,26	-1,00	10,5	43	2
Ryssland, kr	952,47	-1,06	-21,1	-9	3
Turkiet, kr	8,52	0,12	16,9	9	4
Östeuropa, kr	30,80	-0,58	-10,3	-1	4

EXCALIBUR

www.excalfond.se

Excilbur, kr

12 110,95

3,2

16

Fidelity

WORLDWIDE INVESTMENT

America A Inc, \$	8,40	0,41	24,4	99	4
ASEAN A Inc, \$	33,91	-0,37	26,3	48	4
AsiaSpSI A Inc, \$	36,61	-0,96	18,7	47	4

SEN ÅNDR = Fondens avkastning i procent, räknat i svenska kronor mot förgående dags kurs.

FONDÖRVALTARE FOND

NAV KURS

SEN ÅNDR

ÅNDR 31/12

ÅNDR 3 ÅR

RAT 1-5

CN Cnsmr AAcc, €	14,41	-1,93	8,1	59	4
EmMkts A Inc, \$	23,25	-0,83	11,9	44	4
EurAggr A Inc, €	15,24	-0,42	5,3	55	2
EurDynGrthAlnc, €	37,03	-0,12	5,6	63	4
EurGr A Inc, €	12,61	-0,17	11,1	59	3
EurHiYieASEKHdg, kr	250,50	-0,36	3,7	47	
FASTEuroEUR, €	304,97	-0,50	9,0	58	4
GIFocus A Inc, €	42,62	-0,09	15,4	62	4
IndiaFocus EUR, €	34,77	-0,49	40,9	42	3
Indone A Inc, \$	27,91	-1,01	40,4	22	3
LatAmer A Inc, \$	37,58	-1,74	12,3	9	4
Malaysia A Inc, \$	52,10	-0,11	14,8	51	3
Nordic A Inc, kr	866,70	-0,30	7,1	89	4
Pacific A Inc, \$	28,58	-0,92	17,1	71	5
Singap A Inc, \$	54,91	-0,20	19,7	46	4
Thailand A Inc, \$	52,69	-0,96	38,5	91	3
US HIYI A USD, \$	12,06	-0,26	16,2	40	4

FRANKLIN TEMPLETON INVESTMENTS

AsiaGr A Acc, \$	36,47	-0,94	26,6	33	3
BRIC A, \$	14,77	-3,23	12,7	7	2
China A Acc, \$	22,65	-1,54	10,9	17	2
EmMktBdSEKHdg, kr	12,07	-0,58	1,6	22	4
Eur SmMid Gr, €	30,54	-0,42	1,1	75	4
FrontMktsA, \$	21,14	-0,72	24,2	66	3
GIBDASEKH1, kr	13,39	-0,52	4,0	25	3
GlDPrctMetSEK, kr	3,48	-1,14	4,8	-58	
GItoRtRetSEKHdg, kr	13,00	-0,46	2,4	31	
India, \$	29,73	-0,65	49,4	40	
LaAmer A Acc, \$	66,79	-3,67	7,2	1	3
MENA A Acc\$, \$	7,94	-0,02	47,8	105	3
Mut Europe, €	22,66	-0,49	3,0	56	4
Mut Gl Disc, \$	17,87	-0,46	11,6	61	3
USOPtSEKHdg, kr	15,75	-0,25	4,6	73	

HealthInvest PARTNERS

Asia, kr	145,28	-1,34	13,7	56	1
MicroCap, kr	135,66		7,6		
Value A, kr	339,34	-0,43	24,5	101	3
Value B, kr	125,39	-0,44	24,1	99	3

HolbergFondene

www.holbergfondene.no

Global Acc, NOK	156,77	-0,41	18,8	73	4
Kreditt SEIK, kr	103,54	0,00	4,2		
Norden Acc, NOK	254,31	-0,32	10,2	48	3
Norge Acc, NOK	340,43	-0,15	9,7	35	2
Rurik, NOK	138,55	-0,46	1,6	42	5

IKC FONDER

Filippinerna Flex.A, kr	110,92	-0,56	25,8		
Global Brand, kr	149,14	-0,43	10,6	48	3
Sverige Flex., kr	138,53	-0,27	1,9	35	4

INSIDER

www.insiderfonder.se

Hedge, kr	119,75	-0,73	-5,4	25	
InsActGI, kr	137,42	-0,36	4,1		
InsAsia, kr	118,07	-1,35	14,5	25	
Inside Australia, kr	125,54	-1,75	2,2		
Inside Canada, kr	145,07	-0,04	21,2		

ÅNDR 31/12 = Fondens avkastning i procent, räknat i svenska kronor sedan senaste årsskiftet före senaste kurs.

Mobilis Aktiv, kr

Mobilis Fokus, kr

Mobilis Mix R, kr

Mobilis Potential R, kr

Mobilis Stabil R, kr

107,95	-0,28	5,8	22	3
104,00	-0,46	8,6	37	1
100,62	-0,41			
101,20	-0,23			
97,96	-0,12			

Monyx Financial Group

AktivRänta, kr	110,99	-0,01	3,0	11	
Genesis RC, kr	103,29	-0,18	2,7		
StrategiBalans, kr	132,90	-0,08	10,2	30	
StrategiNyMaMarkn, kr	101,18	-0,95	11,4	7	
StrategiOffr, kr	152,81	-0,13	13,8	49	
StrategiSv/Värld, kr	138,11	-0,17	9,1	36	
StrategiTrygghet, kr	117,21	-0,04	6,8	17	
StrategiVärlden, kr	139,29	-0,13	13,1	36	
SvenskaAktier, kr	245,12	-0,25	7,7	64	4

ODIN

Em Mkts, kr	239,12	-0,37	11,5	40	4
Europa, kr	145,13	-0,60	4,1	70	4
Fastighet I, kr	145,40	-0,84	11,7	47	
Finland, kr	6 287,84	-0,64	4,0	62	4
Global, kr	169,05	-0,22	13,4	61	3
Maritim, kr	855,97	-0,71	-8,9	23	
Norden, kr	1 786,83	-0,19	10,2	54	2
Norge, kr	2 476,94	0,38	14,4	36	1
Offshore, kr	257,64	0,26	1,7	26	3
Sverige, kr	2 582,40	0,45	1,2	88	3

Em Mkts, kr

Europa, kr

Fastighet I, kr

Finland, kr

Global, kr

Maritim, kr

Norden, kr

Norge, kr

Offshore, kr

Sverige, kr

239,12	-0,37	11,5	40	4
145,13	-0,60	4,1	70	4
145,40	-0,84	11,7	47	
6 287,84	-0,64	4,0	62	4
169,05	-0,22	13,4	61	3
855,97	-0,71	-8,9	23	
1 786,83	-0,19	10,2	54	2
2 476,94	0,38	14,4	36	1
257,64	0,26	1,7	26	3
2 582,40	0,45	1,2	88	3

ÅNDR 3 ÅR = Fondens avkastning i procent, räknat i svenska kronor sedan 3 kalenderår.

FONDÖRVALTARE FOND

NAV KURS

SEN ÅNDR

ÅNDR 31/12

ÅNDR 3 ÅR

RAT 1-5

QQM					
Equity Hedge A, kr	102,03	0,00	5,4	18	

RAM

www.ram-ai.com

SF EmgMktsEq B, \$	161,67	-1,27	14,3	51	5
SF EmMktsEq Fp, kr	1 705,06	-1,29	12,2		
SF EmMktsEq I, kr	1 712,17	-1,08	12,3		
SF EuropEq B, €	310,63	-0,30	7,6	62	4
SF EuropEq Ip, kr	3 201,49	-0,21	4,2		
SF LSEmMktEq B, \$	112,61		13,1		
SF LSEmMktEq I, kr	1 135,12		0,7		
SF NEuropEq B, €	122,04		7,9		
SF NoAmericaEq B, \$	213,25	-0,14	15,9	67	3

RHENMAN PARTNERS

www.rhepa.com

• 08-459 88 80

Healthcare ICL, €	296,82	0,00	24,8	151	5
-------------------	--------	------	------	-----	---

Mest omsatta Tio dagars vinnare/förlorare

Bolag	MKR	VINNARE		FÖRLORARE	
H&M B	1 219,7	Fingerprint Ca B	+20,5%	PA Resources	-49,6%
TeliaSonera	1 182,4	Nobia	+18,4%	Endomines	-42,9%
Volvo B	868,0	Rörvik Timber B	+16,4%	Africa Oil Corp.	-18,0%
Ericsson B	825,5	Pricer B	+16,2%	Karolinska Devel	-17,7%
Nordea Bank	824,4	Rottneros	+14,8%	Eniro	-15,4%
SEB A	700,9	Net Insight B	+14,3%	Nordic Mines	-12,1%

Så läser du tabellerna

Tabellerna avser handeln under föregående börsdag om ej annat anges.

HANDELSPLATSER: Kolumnerna för "Ändring betalkurs", "Senast betalt", "Slutkurs", "Betalt" och "Omsatta antal aktier" avser även handelsplatserna Chi-X och Burgundy.

P/E-tal : SME Direkt svarar för prognoserna för drygt 90 bolag, markerat med * i p/e-talskolumnen. För dessa är p/e-talet kurs dividerat med prognostiserad vinst per aktie för räkenskapsåret 2014, efter schablonskatt. För övriga bolag beräknas p/e-talet på vinst för de senaste 12 månaderna

enligt kvartalsrapporter. SME Direkts prognoser är ett genomsnitt av ett tjugotal fondkommissionärs- och bankanalytikers bedömning.

UTDELNING: Senaste är utdelning för 2013. Värde markerat med * avser föreslagna utdelning. Prognos 2014 är prognostiserad

utdelning för räkenskapsåret 2014.

DIREKTAVKASTNING: Prognostiserad utdelning delat med aktiekursen.

BÖRSVÄRDE: Räknat på antalet noterade och onoterade aktier, angett vid det mest omsatta aktieslaget.

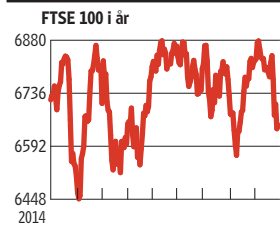
VINNARE & FÖRLORARE: Bolag som haft handel under dagen och någon av de senaste fem börsdagarna. Tio dagars vinnare och förlorare har haft handel minst två dagar under perioden.

Källa: Millistream, Bearbetning: EBI

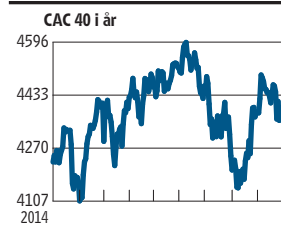
MEDELSTORA BOLAG Börsvärde mellan 150 miljoner och en miljard euro																			
66,6	10,3	-79	-46	*13	0	0	0,0	1081	ENIRO	-0,09	10,5	10,5	10,5	10,7	10,3	603725			
526	365	-18	-14	*13	48,00*		11,5	5619	ENIRO AB PREF	3,5	416,5	416,5	418,5	419	416	3309			
151,5	59,3	+95	-1	30	7,25			4823	FAGERHULT	0,25	145,8	145,8	146	146	143,2	3368			
104,5	70	+19	-7	17	3,1				FAST PARTNER	-0,75	87	87	88,5	87,5	86,2	384			
390	328	+8	-2	72	5				FAST PARTNE PREF	1	367,5	365	368	367,5	366	6601			
405	300		-6	22				4214	FENIX OUTDOOR B	-1	318	318	319	319	318	1361			
79,2	25,5	-33	-18	neg	0			2068	FINGERPRINT CA B	-1,1	36,5	36,5	36,6	37,5	35,8	708934			
43,7	33,3	-8	-11	*12	1	1,27	3,3	2799	GUNNEBO	-0,7	36,9	36,9	37	37,8	36,6	119630			
94,8	46,7	+40	-7	*27	2	2,23	2,5	3703	HALDEX	-3,5	83,8	83,5	83,8	87,2	83,5	258307			
87,2	71	+11	-1	19	1,2			3447	HEBA B	-0,25	83,5	83,5	85	83,5	83,5	200			
120	96,2		+2	15	0			7426	HEMFOSA FASTIGHE	0	113	112,5	113,2	113	112,2	77364			
41,5	34,1	-6	+1	*16	2,6	2,6	7,2	1957	HIG INTERNATIONALA	-0,3	37,1	37,1	37,5	38,1	37,1	54985			
249,5	129	+61	-12	-38	3,5				IFS A		201,5	222							
252	137	+43	-1	38	3,5			5494	IFS B	0	220	218,5	220,5	220	217,5	11163			
319,5	240	+2	-9	*18	7,05	8,11	2,7	10980	INDUTRADE	3	274,5	275,5	276	276,5	271,5	236163			
69,8	61,5		25	25				3739	INVIDO	1,5	64,5	63,8	64,5	64,8	62	1401476			
154	63,5	+44	+6	28	3			4204	ITAB SHOP CONC B	-0,75	124	123	124	124,5	120,8	28098			
43,4	34,9	+0	-1	*18	0	1,07	2,9	2844	KAPPAHL	0	37,9	37,9	38	38,4	37,7	61208			
37,2	26,8	-22	-4	9	1,5			5796	KLOVERN	0,5	34,8	34,7	34,9	34,9	34,1	121262			
173,5	145,2	+9	-6	44	10				KLOVERN PREF	0	163,5	163	163,5	165	163	120104			
52,1	39,7	+6	-4	7	1,25			7808	KUNGSLEDEN	0,8	42,9	42,6	42,9	42,9	41,5	1695306			
162	102,5	+6	-13	-17	4			2862	LAGERCRANTZ GR B	-0,75	123,5	123,5	124	124	119,2	8572			
83,7	55,6	-3	-8	*15	0	1,54	2,3	4864	LINDAB INTERNATI	0,6	61,8	61,8	62	62,2	60,3	87245			
217,5	137,5	+35	+0	*18	5	5,76	2,8	15545	LOOMIS B	-2,5	206,5	206	206,5	208,5	203	133406			
18,4	6,3	+40	-8	13	0,12			5381	LUCARA DIAMOND C	-0,3	14,3	14,2	14,3	14,7	14,2	662588			
151	77,8	+48	-1	neg	0			3908	MEDIVIR B	0	125	125	125,5	126,5	123,5	144312			
224	148	-21	-3	*16	7	7,42	4,6	5619	MEKONOMEN	-1	156,5	156,5	157	158	156	19868			
216	140,8	-17	+4	27	4			1851	NEDERMAN HOLDING	-1	158	157	158	160	158	432			
197	113	+46	+3	*32	0	3,55	2,0	7722	NET ENTERTAINM B	1,5	193,5	193	193,5	194	192,5	28161			
47,3	30,5	+0	-7	*12	1	1,26	3,4	2183	NEW WAVE B	0,6	32,9	32,9	33	33	30,5	76875			
15,5	11,4		-4	neg				229	NGEX RESOURCES	-0,2	11,8	11,7	12	12	11,7	38430			
64,5	48,4	+15	+20	*16	1	1,35	2,5	11000	NOBIA	0	62,8	62,8	63	63,5	62	488453			
175,5	105,2	+12	-4	14	8			4301	NOLATO B	1	163,5	163	163,5	165,5	162	11121			
35,9	22,6	+6	-6	21	0,85			4813	NORDNET B	-0,5	27,5	27,5	27,7	28,2	27,5	136039			
109,4	65,6	+8	-3	17	4			2027	OEM INTERNATIO B	0,5	87,5	87,5	88	88,2	87,5	598			
15	7,6	-25	-17	46	0,06			2797	OPUS GROUP	-0,1	11,1	11	11,1	11,3	11	269834			
183,5	90,8	-22	-8	neg	0			4385	OREXO	-1,25	127,8	127,8	128,2	130	127	33106			
32,5	26,5	+11	+0	8	0,6			2872	PLATZER FASTIG B	0,1	30	29,7	30	30	29,6	20892			
28,3	22	-15	-11	15	0,6			1538	PROFFICE B	0	22,4	22,3	22,7	22,7	22	25213			
129	81		+9					4556	RECIPHARM	1	122,5	121,8	123	122,8	121	90200			
47	31,1	-10	-14	24	0			5877	REZIDOR HOTEL GR	0,1	33,7	33,7	34	34	33,4	350603			
43,2	24,3	+38	+0	8	0,55				SAGAX A	-1,4	37,1	37,5	37,8	37,1	37,1	500			
42,5	21,2	+48	+2	8	0,55			5702	SAGAX B	-0,4	35,8	35,6	35,8	36	35,6	4593			
35,9	30,3	+10	-2	8	2				SAGAX PREF	0,2	34,8	34,7	34,8	34,8	34,5	173738			
94,2	62	-1	-13	18	1,95			6675	SANITEC	-1,25	66,8	66,5	67	68,2	66,5	237843			
25,5	10,9	-23	+13	*99	0	0	0,0	4284	SAS	0	12,8	12,8	12,8	12,8	12,6	159928			
540	379		+8	*99	12,5				SAS PREF	-3	420	418,5	420	424	418	9772			
54,2	44,3		-1					3186	SCANDI STANDARD	1	52,2	51,5	52,2	52,2	51	53183			
115	62,2	+23	+5	56	0			3513	SECTRA B	-1,25	94,2	94,2	95,5	95,5	92	3150			
33,9	14	+52	-19	neg				7005	SEMAFO INC.	-0,96	25,7	25,6	25,8	26,7	25,5	45389			
92,5	76	+1	-5	23	2,5			3165	SKISTAR B	0	80,2	80,2	81,2	81,5	80,2	91127			
124,5	80	+3	-2	*18	3,25	3,38	3,2		SWECO A	2,75	104,8	98,2	104,8	104,8	104,8	55			
122,5	80,5	+4	-3	*18	3,25	3,38	3,2	9450	SWECO B	-0,25	102,2	101,5	102,2	103	100,5	57802			
24	18	-6	-6	67	0,2			1286	SWEDOL B	0	20,1	19,8	20,1	20,1	19,8	4676			
136,8	95,8	-26	-7	21	3			5122	SYSTEMAIR	-1,25	98,5	98,5	99,5	100	98,5	4502			
92,5	59,2	+30	+5	13	0			3119	TETHYS OIL	-0,5	87,8	87,5	87,8	88,2	86	340537			
121,8	57	+49	-14	13	6,5			1612	TRANSMODE AB	-2,5	58	57,8	58,2	60	57	22435			
40,2	32	-2	+9	15	0,5			1800	TRIBONA	0,6	37	37	37,1	37	36,3	239659			
371	234	+25	+1	*10	12,04	14,34	4,0	10264	UNIBET GROUP	2,5	363	362	363	363	359,5	57099			
8,2	3,9	-13	-4	1	0				VICTORIA PARK A	0	6,6	6,5	6,6	6,6	6,5	17998			
7,5	5,3		-4	1				1325	VICTORIA PARK B	0	6,5	6,4	6,5	6,7	6,4	35404			
314	271,5	+5	+0	32	20,00*	20,00*	6,5		VICTORIA PA PREF	1	307,5	306	307	308	305	695			
59	40,2	-15	-12	2	0			4120	VOSTOK NAFTA SDB	-2,9	45,8	45,8	46	48,8	45,8	231513			
139	101,5	+8	-4	9	4			9530	WIBLORGS FASTIG	2	124	123,2	124	124,5	122	70300			
130,2	96,2	-2	-4	*15	6,5	3,61	3,2	8603	AF B	2	110	110	111	110,5	106,5	56191			
180,6	104,6	+33	+0	4				3557	ÖRESUND	-2	156,5	156,5	157,5	159,5	156,5	10289			

MINDRE BOLAG

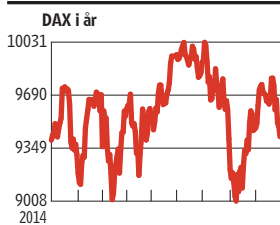
London -1,9%

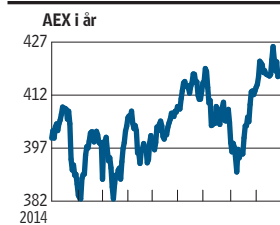
Paris +2,8%

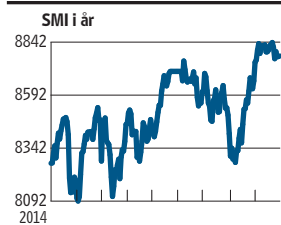
Frankfurt -0,8%

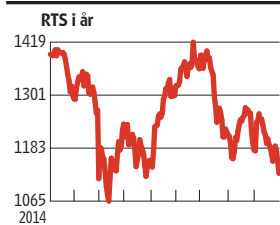
Amsterdam +4,8%

Zürich +7,6%

Moskva -21,8%

Tabellnyckel: Alla kurser i lokal valuta (euro i EMU-länder, USD i Ryssland). Alla förändringar i procent

Uppåt efter rykte om stöd från ECB

De europeiska börserna steg överlag på tisdagen. Spekulationer om utökade stimulanter från ECB fick nytt bränsle av en rapport som visade att eurozonens inflation minskade i september.

Strax före klockan 17.00 var Euro Stoxx 50 0,9 procent högre, medan det bredare Bloomberg Europe 500 hade stigit 0,6 procent.

"ECB har redan gjort mycket för att stimulera ekonomin i Europa, men vi väntar fortfarande på den stora kanoen där ECB verkligen utökar sin balansräkning", sa Teis

Knuthsen, chefinvesterare på Saxo Bank i Danmark, till Bloomberg News.

En snabbprognos från Eurostat visade att inflations-takten i euroområdet sjönk till 0,3 procent i september, vilket var i linje med förväntningarna.

Royal Bank of Scotland klättrade 1,8 procent, sedan banken meddelat att avskrivningarna kommer att bli "betydligt lägre" än den tidigare kommunicerade prognosen på 1 miljard pund.

Hennes & Mauritz-konkurrenten **Next** föll 4,7 procent. (Direkt)

NEW YORK

DOW JONES: 17111,4
ÄNDRING I ÅR: 3,2

	SENAS	ÄNDR	HITTILLS
	BETALT	1 DAG	I ÅR
S&P 500	1980,30	0,10	7,10
3M	142,77	0,40	1,80
ABBOTT LABORATORIE	41,92	0,00	9,40
ADVANCED MICRO DEV	3,48	-2,00	-10,10
AGILENT TECHNOLOGI	57,26	0,20	0,10
ALCOA	16,23	1,90	52,60
ALIBABA	90,00	1,40	
ALLSTATE CORP	61,47	0,30	12,70
AMERICAN EXPRESS	88,16	0,20	-2,80
AMERICAN INTERNATI	54,44	0,50	6,60
AT&T	35,32	0,30	0,50
AUTOLIV	92,61	-1,00	0,90
AVON PRODUCTS	12,55	-0,30	-27,10
BANK OF AMERICA	17,07	0,40	9,60
BARRICK GOLD	14,69	-2,10	-16,70
BAXTER INTERNATIONAL	71,96	0,10	3,50
BEST BUY	33,58	-0,20	-15,80
BOEING CO.	128,45	-0,20	-5,90
BOSTON SCIENTIFIC	11,87	-0,50	-1,30
BRISTOL-MYERS SQUI	51,64	-0,10	-2,80
BRUNSWICK	42,57	-0,50	-7,60
CATERPILLAR	99,81	0,00	9,90
CHEVRON	119,65	-0,70	-4,20
CITIGROUP	52,21	0,30	0,20
CLEAR CHANNEL OUTD	6,81	-1,00	-32,80
COLGA-COLA CO	42,44	0,40	2,70
COLECA-PALMOLIVE	65,52	-0,20	0,50
COMPUTER SCIENCES	60,65	1,70	8,50
CONOCOPHILLIPS	76,91	-1,20	8,90
CORNING	19,55	-1,60	9,70
DISNEY	89,47	0,70	12,10
DOW CHEMICAL	53,43	0,00	20,30
DUPONT PONT	72,15	0,10	11,10
EATON CORPORATION	64,16	-0,80	-15,70
EL PASO	28,75	-2,60	8,20
ELI LILLY	65,23	-0,20	27,90
EMC	29,20	1,30	16,10
EXXON MOBIL	94,15	-0,30	-7,00
FEDEX	163,39	0,70	13,60
FORD MOTOR CO.	14,82	-1,90	-4,00
FOREST LABORATORIE	99,00	-0,80	6,90
GAP	41,70	-0,80	6,70
GENERAL DYNAMICS	128,06	0,40	34,00
GENERAL ELECTRIC	25,61	0,80	-8,60
HALLIBURTON	65,43	-0,30	28,90
HARLEY-DAVIDSON	58,62	-1,20	-15,30
HARRIS	67,16	-0,80	-3,80
HEWLETT-PACKARD	35,54	1,60	27,00
HOME DEPOT	92,74	-0,20	12,60
HONEYWELL INTERNAT	93,50	0,00	2,30
IBM	190,53	0,50	1,60
INGERSOLL-RAND	56,81	-0,80	-7,80
INTERNATIONAL PAPE	48,26	0,80	-1,60
JOHNSON & JOHNSON	106,91	0,30	16,70
KIMBERLY-CLARK	107,80	-0,10	3,20
KROGER	52,18	0,40	32,00
LOCKHEED MARTIN	183,92	1,40	23,70
MARSH & MCLENNAN	52,64	0,30	8,90
MCDONALDS	95,37	-0,90	-1,70
MERCK & CO	59,87	0,80	19,60
MONSANTO	112,80	-0,10	-3,20
MORGAN STANLEY	34,61	0,30	10,40
NABORS INDUSTRIES	23,30	0,80	37,20
NATIONSTAR MORTGAG	34,37	0,40	-7,00
NEWMONT MINING	23,09	-1,70	0,30
NIKE	89,89	0,90	14,30
NOKIA	8,47	-0,90	4,40
NORFOLK SOUTHER	112,90	1,30	21,60
OCCIDENTAL PETROLE	96,59	-0,70	1,60
PARKER HANNIFIN	114,74	0,60	-10,80
PEPSICO	93,32	0,20	12,50
PFIZER	29,90	0,40	-2,40

	SENAS	ÄNDR	HITTILLS
	BETALT	1 DAG	I ÅR
PHILIP MORRIS	82,68	0,00	-5,10
PRAXAIR	130,28	-0,50	0,20
PRECISION CASTPART	237,99	0,30	-11,60
PROCTER & GAMBLE	84,22	-0,30	3,50
RADIOSHACK	1,01	1,60	-61,20
RAYTHEON	102,25	1,30	12,70
SCHLUMBERGER LTD	102,48	-0,80	13,70
STARWOOD HOTELS &	83,75	0,50	5,40
TAIWAN SEMICONDUCT	20,07	0,60	15,10
TIME WARNER	75,83	0,30	8,80
UNISYS	23,64	1,40	-29,60
UNITED TECHNOLOGIE	106,04	0,90	-6,80
VERIZON COMMUNICAT	50,20	0,90	2,20
WAL-MART STORES	76,39	0,40	-2,90
WELLS FARGO & CO	52,11	0,80	14,80
WEYERHAEUSER	32,09	-0,50	1,60
WHIRLPOOL	147,02	-1,20	-6,30
XEROX	13,25	0,10	8,90
ZIMMER HOLDINGS	101,54	0,10	9,00

NASDAQ

NASDAQ
ÄNDRING I ÅR: 4514,6
8,1

	SENAS	ÄNDR	HITTILLS
	BETALT	1 DAG	I ÅR
NASDAQ 100	4062,88	0,40	13,10
ADOBE SYSTEMS	69,32	0,10	15,80
AKAMAI TECHNOLOGIE	59,84	0,20	26,80
ALTERA	35,93	0,00	10,50
AMAZON.COM	322,71	0,30	-1,90
AMGEN	141,10	0,70	23,70
APOLLO EDUCATION G	25,45	0,90	-6,80
APPLE	101,25	1,10	26,30
APPLIED MATERIALS	21,76	0,00	23,10
APPLIED MICRO CIRC	7,14	-0,80	-46,60
ATMEL	8,07	-1,70	3,10
CISCO SYSTEMS	25,17	0,20	12,20
CITRIX SYSTEMS	71,52	0,70	13,10
COGNIZANT TECHNOLO	45,25	2,00	-55,20
COMPUWARE	10,63	0,00	-5,20
COSTCO WHOLESALE	125,20	-0,10	5,20
DELL	13,86	0,20	36,70
DOLLAR TREE	56,00	-0,10	-0,70
EBAY	56,55	7,40	3,10
ELECTRONIC ARTS	36,05	0,70	57,10
EXPEDITORS INTERNA	40,97	0,20	-7,40
FACEBOOK	79,42	0,50	45,30
GOOGLE C	589,76	0,30	5,20
INTEL	34,93	0,10	34,60
INTUITIVE SURGICAL	466,11	0,30	21,40
KNIGHTSBRIIDGE TANK	8,82	-1,50	-4,00
KRAFT FOODS GROUP	56,69	0,70	5,20
LINEAR TECHNOLOGY	44,49	-0,50	-2,30
MATTEL	30,25	-0,80	-36,40
MICROCHIP TECHNOLO	47,55	0,10	6,30
MICRON TECHNOLOGY	34,45	-0,20	58,40
MICROSOFT	46,35	-0,20	23,90
NETAPP	42,95	1,20	4,40
PACCAR	57,27	0,10	-3,20
QUALCOMM	27,28	-0,30	2,40
QLOGIC	9,21	-0,60	-22,10
REALNETWORKS	74,96	0,20	1,00
SANMINA	7,01	-0,40	-7,20
SIGMA-ALDRICH	21,05	-1,50	26,00
STAPLES	136,18	-0,10	44,90
STARBUCKS	12,13	-0,10	-23,60
SYNTEC	75,59	0,40	-3,60
SYMANTEC	23,64	0,90	0,20
TRIMBLE NAVIGATION	39,94	-0,20	-1,60
TEXAS INSTRUMENTS	48,01	-0,50	9,30
TRIMBLE NAVIGATION	30,48	0,10	-12,20
TWENTY-FIRST CENTU	34,15	-0,80	-2,90
WHOLE FOODS MARKET	38,60	2,80	-33,30
YAHOO!	41,01	1,20	1,40

LONDON

FTSE 100: 6622,7
ÄNDRING I ÅR: -1,9

	SENAS	ÄNDR	HITTILLS
	BETALT	1 DAG	I ÅR
FTSE AIM	750,08	0,10	-11,80
FTSE TECHMARK 100	3329,43	-0,10	4,10
FTSE 350	3596,21	-0,30	-2,10
3I GROUP PLC	383,30	-0,10	-0,50
AFREN PLC	103,50	1,50	-38,80
ALLIANCE TRUST PLC	452,30	0,10	0,50
ARM HOLDINGS PLC	906,00	-2,00	-17,60
ASTRAZENECA	4441,50	-0,10	24,30
AUTONOMY	2551,00	0,10	69,50
AVIVA PLC	523,50	-1,80	16,40
BAE SYSTEMS PLC	471,50	0,30	8,40
BARCLAYS PLC	227,45	0,60	-16,40
BG GROUP PLC	1140,00	-0,50	-12,10
BHP BILLITON PLC	1715,00	-0,30	-8,20
BP PLC	453,45	-0,60	-7,10
BRITISH AMERICAN T	3482,00	-0,60	7,50
BRITISH LAND CO PL	702,50	0,10	11,70
BRITISH SKY BROADC	882,00	-0,20	4,50
BT GROUP PLC	379,60	-0,60	0,10
CABLE & WIRELESS C	46,90	-1,30	-16,60
CAIRN ENERGY PLC	176,50	-1,20	-34,60
CARNIVAL PLC	2464,00	-0,50	-1,50
CENTAMIN PLC	61,15	5,30	37,30
CENTRICA PLC	307,80	0,30	-11,50
DIAGEO PLC	1785,00	1,30	-10,80
EASVJET PLC	1423,00	3,00	-7,40
GAZPROM OAO	7,04	1,70	-17,20
GKN PLC	319,20	-2,10	-14,50
GLAXOSMITHKLINE PL	1413,00	-0,50	-12,30
HAYS PLC	116,30	-1,70	-10,40
HIBU PLC	0,17	-22,70	-47,70
HOWDEN JOINERY GRO	339,10	-0,60	-1,70
HSBC HOLDINGS PLC	626,10	-1,40	-5,50
INCHEAPE PLC	644,00	-4,00	4,80
INVENSYS PLC	509,50	0,40	0,20
J SAINSBURY PLC	251,50	1,70	-31,10
KINGFISHER PLC	323,90	1,00	-15,80
LADBROKES PLC	129,40	0,40	-27,70
LAND SECURITIES GR	1039,00	-0,80	7,80
LEGAL & GENERAL GR	228,90	-2,10	2,80
LLOYDS BANKING GRO	76,87	0,50	-2,50
LONDON STOCK EXCHA	1868,00	-1,30	7,80
MAN GROUP PLC	118,80	-1,10	39,80
MARKS & SPENCER GR	404,60	-2,60	-6,50
MISYS PLC	349,70	0,00	50,50
NEXT PLC	6605,00	-3,80	21,20
OLD MUTUAL	181,70	-0,40	-3,90
PEARSON PLC	1240,00	1,20	-7,50
PRUDENTIAL PLC	1376,00	-2,70	2,70
PSION PLC	87,75	-1,30	100,00
RECKITT BENCKISER	5350,00	-0,30	11,60
REED ELSEVIER PLC	988,00	-0,70	9,90
RENTOKIL INITIAL P	117,80	-0,80	-1,70
REXAM PLC	491,80	-0,90	-7,30
RIO TINTO PLC	3031,50	-0,60	-11,10
ROLLS-ROYCE HOLDIN	964,50	-0,30	-24,40
ROYAL BANK OF SCOT	368,20	1,90	8,90
SHELL B	2437,00	-0,50	6,90
SHELL A	30,12	0,30	16,30
SABMILLER PLC	3428,00	0,20	10,50
SAGE GROUP PLC/THE	365,40	-1,20	-9,50
SCHROEDERS PLC	2391,00	-0,50	-8,00
SECURITIES TRUST O	138,12	0,80	-4,90
SEVERN TRENT PLC	1877,00	0,00	10,10
SMITH & NEPHEW PLC	1040,00	0,70	20,80
STANDARD CHARTERED	1140,50	-1,30	-16,10
TATE & LYLE PLC	591,50	-1,00	-26,90
TESCO PLC	186,20	-0,90	-44,30
TOTTENHAM HOTSPUR	39,25	0,00	-0,60
UNILEVER PLC	2585,00	0,90	4,10
VODAFONE GROUP PLC	204,40	-1,10	-13,80
WHLBREAD PLC	4154,00	-0,60	10,70
WHITSEY PLC	3242,00	-0,50	-5,30

ASTRAZENECA	4441,50	-0,10	24,30
AUTONOMY	2551,00	0,10	69,50
AVIVA PLC	523,50	-1,80	16,40
BAE SYSTEMS PLC	471,50	0,30	8,40
BARCLAYS PLC	227,45	0,60	-16,40
BC GROUP PLC	1140,00	-0,50	12,10

DAGENS INDUSTRI
ONSDAG 1 OKTOBER 2014

Helsingfors

+3,7%

OMXH25 i år

OMXH25
0,6%

2939,29

Köpenhamn

+23,9%

OMXC20 i år

OMXC20
-0,1%

762,65

Oslo

+11,0%

OSEBX i år

OSEBX
0,4%

609,38

Di

Tabellnyckel

Förändringar i index anges i procent. Kurser och förändringar i kurser i lokal valuta. P/E-tal, utdelning etcetera är beräknat på samma sätt som i tabellen från svenska börsen, se sista uppslaget. Utdelningsprognoser kommer från SME Direkt.

Urval: Stora bolag, därefter de mest omsatta bolagen på respektive börs.

Källa: Millistream. Bearbetning: EBI

Stora Enso vinnare i Finland

Efter en tidvis slagig handel noterades överlag uppgångar på de nordiska börserna strax före klockan 17 på tisdagen.

På Helsingforsbörsen lyfte Stora Enso över 2 procent efter en försäljning av affärsverksamheten Corenso.

OMXN40, som inte innehåller norska aktier, var upp 0,7 procent till 1.376.

Oslobörsens OBX-index stängde 0,4 procent högre, med oljeservicebolagen PGS och TGS-Nopec i topp.

PGS fick stöd av att UBS höjde rekommendationen för aktien till neutral, från tidigare sälj, och steg 5,6 procent

till 40,70 norska kronor. Rikt-kursen justerades dock ned från 45 till 41 kronor.

REC Solar, Fred Olsen Energy och Aker Solutions utvecklades svagast inom indexet; alla ned mellan 1,7 och 2,9 procent.

Danska C20 Cap höll med en uppgång på 0,1 procent inte riktigt takten med övriga nordiska storbolagsindex. Maersks A-aktie (–1,2%) återfanns i botten av indexet och agerade sänke tillsammans med Novo Nordisk (–0,8%) och ISS (–0,9%).

I motsatt riktning gick GN Store Nord, vars aktie avancerade 3,1 procent. Även Nordea och Coloplast bidrog positivt till indexet med upp-

gångar på 2,3 respektive 2,1 procent.

På Helsingforsbörsens blev Stora Enso en av dagens vinnare med en uppgång på 2,6 procent. Pappers- och massatillverkaren meddelade att det säljer sin affärsverksamhet Corenso till det finländska förpackningsbolaget Powerflute i en transaktion som värderas till cirka 90 miljoner euro.

Inom det finländska H25-indexet, som klättrade 0,6 procent, gick även Huhtamäki och UPM-Kymmene starkt med uppgångar på 2,9 respektive 1,6 procent, medan Outotec utmärkte sig i botten med en nedgång på 2,3 procent. (Direkt)

HELSINGFORS									
VINNARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, EUR				
METSÄ BOARD B					+4,8				
HUHTAMÄKI					+3,1				
FINNLINES					+2,7				
FÖRLORARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, EUR				
TALVIVAARA MININ					–22,7				
VALMET CORPORATI					–2,0				
OUTOTEC					–2,0				

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST	ÄNDRING % UNDER 12 MÅN PÅ 20 DAGAR	P/E- TAL	UTDELNING, DKK SENAST PROG 2014	DIREKT- AVKAST- NING %	BÖRS- VÄRDE DKK	AKTIESLAG	ÄNDRING BETAL- KURS, DKK	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT HÖGST LÄGST	OMSÄTTA ANTAL AKTIER
16,6	13,8	5	5	21	0,4	1886 AMER SPORTS A	-0,08	15,9	15,9	15,9	260341
34,7	24,8	-2	-4	*21	0,41	1706 CARGOTEC	0,31	26,5	26,5	26,5	175142
17,8	10,8	-27	-18	11	0,6	493 CRAMO	0,22	11,2	11,2	11,3	10,9
22,9	17,3	9	1	*14	1,3	3517 ELISA CORPORATIO	0,08	21	21	21,1	20,9
22	17,3	4	10	18	0,67	1664 FISKARS CORPORAT	-0,01	20,3	20,3	20,4	20,6
20,3	15,1	16	1	*6	1,1	17154 FORTUM CORPORATI	0,05	19,3	19,3	19,3	19,4
21,8	14,8	17	7	24	0,57	2343 HUHTAMÄKI	0,66	21,7	21,7	21,8	21
12,3	10,1	-14	-2	*15	0,53	1623 KEMIRA	0,04	10,4	10,4	10,5	10,3
32,3	23,1	3	1	16	1,4	KESKO A	0,03	27,5	27,4	27,5	27,2
33,4	21,5	6	2	16	1,4	2836 KESKO B	0,15	28,4	28,4	28,4	28,1
34,8	27,3	-3	-1	*21	1	16646 KONE CORPORATION	0,42	31,8	31,8	31,8	31,9
27,6	20,8	-18	-12	25	1,05	1348 KONECRANES	0,25	21,3	21,3	21,3	21,4
32	21,7	-9	-5	*19	1	4240 METSO CORPORATIO	0,01	28,2	28,2	28,2	28,3
17	13,1	13	9	*15	0,65	4179 NESTE OIL CORPOR	0,09	16,3	16,3	16,3	16,1
6,9	4,6	16	6	*17	0,37	25298 NOKIA CORPORATIO	0	6,8	6,8	6,8	6,7
6	5,5			*17	0,37	NOKIA CORPORATIO			6		
38,7	22,8	-32	-2	17	1,45	3187 NOKIAN RENKAAT	-0,16	23,9	23,9	23,9	24,1
11,1	8,7	6	4	*11	0,43	41674 NORDEA BANK FDR	0,24	10,3	10,3	10,3	10,1
31,1	18,3	51	4	*19	1,25	ORION A	0,23	30,8	30,8	31	31,1
31,3	18,2	52	4	*19	1,25	4379 ORION B	0,05	31	31	31	31,3
7,5	3	55	-6	neg	0	2298 OUTOKUMPU	0,06	5,5	5,5	5,5	5,6
10,2	5,9	-21	-12	12	0,2	1101 OUTOTEC	-0,12	6	6	6	5,9
17	12,1	9	0	12	0,67	5106 POHJOLA BANK A			15,8	16,1	
38,9	31,6	8	3	*13	1,65	21504 SAMPO A	-0,1	38,4	38,4	38,4	38,1
7,3	4,5	-22	-11	*7	0,1	812 SANOMA	-0,03	5	5	5	5,1
7,3	6,1		-2	neg	0	SSAB A	0,11	6,8	6,8	6,8	6,7
6,6	5,7		-5	neg	0	3246 SSAB B	0,09	5,9	5,9	5,9	5,8
12,9	8,7	-22	-10	13	0,4	STOCKMANN A	-0,03	8,7	8,7	8,8	8,7
12,7	8,5	-22	-10	13	0,4	622 STOCKMANN B	-0,08	8,6	8,6	8,7	8,7
8,3	6,1	-11	-1	*16	0,3	STORA ENSO A	0,04	6,5	6,5	6,7	6,6
8,4	6,1	-9	0	*16	0,3	5209 STORA ENSO R	0,18	6,6	6,6	6,6	6,4
0,1	0	-39	-23	neg	0	88 TALVIVAARA MININ	-0,01	0	0	0	0,1
6,2	4,9	-9	-2	14	0,34	23664 TELIASONERA	0,02	5,5	5,5	5,5	5,3
22,6	15,2	22	-3	*16	0,9	1473 TIEK	0,22	20	20	20	20
20,9	16,4	-17	-8	14	0,8	729 TIKKURILA OYJ	-0,12	16,5	16,5	16,5	16,8
13,5	10	-8	-1	*10	0,6	6019 UPM-KYMMENE	0,19	11,3	11,3	11,3	11,1
37,5	25	15	19	37	1,3	1031 VACON	0	33,7	33,7	33,8	33,7
9,2	6		-2	neg	0,15	1183 VALMET CORPORATI	-0,17	7,9	7,9	8,1	7,9
43,8	30,7	-1	-7	*18	1,05	6988 WÄRTSILÄ B	0,3	35,4	35,3	35,4	35,4
10,7	6	-40	-13	10	0,38	777 YIT CORPORATION	0,07	6,1	6,1	6,1	6,2

KÖPENHAMN									
VINNARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, DKK				
GN STORE NORD A/					+3,5				
ÖSSUR HF.					+2,7				
AMBU					+2,4				
FÖRLORARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, DKK				
ONXEO					–2,7				
SCHOUW & CO. A/S					–2,2				
ØSTASIATISKE KOM					–1,6				

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST		ÄNDRING % UNDER 12 MÅN PÅ 20 DAGAR		P/E- TAL	UTDELNING, DKK SENAST PROG 2014		DIREKT- AVKAST- NING %	BÖRS- VÄRDE DKK	AKTIESLAG	ÄNDRING BETAL- KURS, DKK	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT HÖGST LÄGST		OMSÄTTA ANTAL AKTIER	
14780	9536	22	0	*1	1400	288,14	2,2		A.P. MØLLER - A	-130	13620	13610	13620	13790	13550	8806
15390	10110	19	-1	*1	1400	288,14	2,2	61531	A.P. MØLLER - B	-110	14000	13990	14000	14190	13990	34921
33,9	19,3	40	8	31					5864 ALM. BRAND A/S	0,4	33,8	33,6	33,8	33,8	33,4	19543
322	166	65	-2	27					7816 AURIGA INDUSTR B	-2	306,5	306	307	308,5	306,5	60838
74	43,4	24	-12	neg			0	0	2462 BANG & OLUFSEN H	-0,5	57	56,5	57	58,5	57	135726
136	63,5	28	1	neg					2964 BAVARIAN NORDIC	0,5	113,5	113	113,5	114	112,5	58248
637,5	530	-11	3	*14	8	9,46	1,8		CARLSBERG A A/S	1	558	550	554	558	552	309
613,5	502,5	-13	1	*14	8	9,46	1,8	79940	CARLSBERG B A/S	2	524	523	524	527,5	517	452235
245,4	188	6	-1	32	0,49	0,46	0,2	30639	CHR. HANSEN HOLD	0,9	227,8	227,7	227,8	228,2	225,5	271285
534	307,4	38	5	*41	10	11,69	2,4	99788	COLOPLAST B A/S	11,1	494	492,9	494	494	481,2	342748
291,2	147,8	-47	-16	neg	27,03	3,42	2	6385	D/S NORDEN	0,5	151,3	151,3	151,7	152,8	150,5	186157
166	114,5	29	1	*12		5,01	3,2	161581	DANSKE BANK A/S	0,7	160,2	160,2	160,3	160,7	158,9	2017599
506	380	6	-4	20	14			6171	DFDS A/S	-5,5	464	464	465	469,5	456,5	17516
186,9	151,8	-7	-5	*20	1,5	1,74	1	29880	DSV A/S	-1,5	166	166	166,2	168,5	165,9	686664
340	260,4	-5	-7	*19	14	6,38	2,2	14452	FLSMIDTH & CO. A	-0,3	282	282	282,1	283,8	281,1	274860
25,5	20,2	3	-3	2				37285	G4S	0,25	24	24	24	24,1	23,8	308313
260	180,1	18	10	*82		0	0	14205	GENMAB A/S	-2	250	250	250,3	254,9	248,5	270677
164,1	113,5	-2	1	*24		1,16	0,9	21843	GN STORE NORD A/	4,4	130	129,7	130	130	125,2	1655285
203,1	159,3	-9	-9	*21		6,01	3,3	29670	ISS	-1,2	159,8	159,6	159,8	162,5	159,3	469631
341,1	269,9	9	3	*11		3,69	1,2	22703	JYSKE BANK	4,9	318,5	318	318,5	318,6	312,1	328405

KÖPENHAMN FORTS.															
BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST		ÄNDRING % UNDER 12 MÅN PÅ 20 DAGAR		P/E- TAL	UTDELNING, DKK SENAST PROG 2014		DIREKT- AVKAST- NING %	BÖRS- VÄRDE DKK	AKTIESLAG	ÄNDRING BETAL- KURS, DKK	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT HÖGST LÄGST		OMSÄTTA ANTAL AKTIER
3169	2664	1	-2	23	66,41				22053 KÖBENHAVNS LUFTH	-2	2810	2811 2819	2835	2810	127
173,6	111,6	-4	10	neg	2,77	0,51	0,4	25844 LUNDBECK	0,1	131,6	131,6	131,7	132	130,1	175219
163	129	-10	1	*13	8,07	5,6	5,6	5526 MATAS	0,5	135,5	135	135,5	135,5	134	79278
390,4	247,3	21	-3	*24	4,94		1,4	7777 NKT HOLDING A/S	2,1	325	325	325,1	325,4	321,7	62110
82,8	64,7	6	4	13	3,21			309416 NORDEA BANK	1,75	76,4	76,4	76,5	76,4	74,7	827729
285	179,6	42	9	*24	4,5	4,75	1,9	623943 NOVO NORDISK B B	-2	282	281,9	282	285	280,5	3206569
283,6	199,5	12	-3	*35	2,5	2,81	1	81747 NOVOZYMES B A/S	-0,9	255,7	255,7	255,8	258,9	255,3	536410
186	125		-7					4898 OW BUNKER	2,5	136	135,5	136	136,5	134	92399
467,5	224,4	57	9	*18	6,5	7,91	1,9	59202 PANDORA A/S	3,4	462,1	461,2	462,2	462,1	457,1	590628
1127	838	-11	-5	*19	10,4	12,55	1,3	ROCKWOOL INTER A	-13,5	850	850	858	866,5	847,5	590
1130	831	-11	-4	*19	10,4	12,55	1,3	18745 ROCKWOOL INTER B	1,5	853	853	853,5	858	842	15117
1033	649	33	-2	*19		26,07	3	10888 ROYAL UNIBREW A/	1	981	981	985	985	976	10072
226	155	-19	4	25	4,03			7180 SIMCORP A/S	2,5	173	172,5	173	173,5	169,5	123869
63,5	42,1	21	-2		1			3396 SAP NORD BANK A	0,5	59,5	59	60	60	59	73366
179,6	130,1	25	3	*12	4,63		3,1	13335 SYDBANK A/S	2,4	179,6	179,5	179,6	179,6	176,2	217818
57,7	40,4	-15	-8	*11	3,7	3,7	7,7	36927 TDK	-0,23	44,8	44,8	44,8	45,1	44,7	4002385
181,3	135,5	25	2	*14		0	0	20539 TOPPANMARK A/S	1	178,6	178,6	178,7	178,6	177,1	304030
623,5	480,1	17	9	*15	27	28,25	5,1	36534 TRYG A/S	0,5	612	611,5	612	614,5	609,5	107050
303	133	44	-3	neg				51627 VESTAS WIND SYST	-0,4	230,4	230,4	230,5	233,9	229,5	1506704
543,5	432,3	-14	3	*20		0	0	25617 WILLIAM DEMANT H	1,1	452,1	452,1	452,2	455,1	449,5	119499

AKTIEOPTIONER

Noterade vid Stockholmsbörsen. Endast optioner handlade under dagen.

LÖSEN	SENAST KÖP	SÄLJ	BET	SENAST HÖGST LÄGST	VOL Ack.	ÖPPEN BALANS
ABB				H:163 L:162 B:102 V:13,19		
Okt 14						
P155	0,2	0,4		0,3 0,3	0,3	195 1505
P160	1,05	1,3		1,1 1,15	1,05	200 1187
NOV 14						
C165	2,6	3		2,75 2,75	2,75	50 4106
P155	1,4	1,65		1,65 1,65	1,65	100 1461
DEC 14						
C165	3,45	3,75		3,5 4	3,5	150 295
ALFA LAVAL				H:155 L:151 B:154 V:17,36		
Okt 14						
P170	14,75	16,5		17 17	17	60 83
NOV 14						
C155	3,85	4,25		3 3	2,6	220 3712
C160	1,9	2,2		1,65 1,65	1,2	40 2533
ASSA ABLOY B				H:374 L:370 B:373 V:17,35		
Okt 14						
C380	2,25	2,55		2,35 2,5	2,05	100 100
DEC 14						
C380	9	9,75		8,15 8,15		240 70
JUN 15						
P350	15,5	16,5		16,95 16,95	1000 60	
ASTRAZENEA				H:524 L:518 B:522 V:19,52		
Okt 14						
C585	1,1	3,05		1,55 1,55	1,55	100 380
DEC 14						
C585	15,25	17,25		16,5 16,75	16,5	145 98
ATLAS COPCO A				H:207 L:205 B:207 V:19,27		
Okt 14						
P200	0,85	0,95		1,3 1,3	1,3	2700 1430
NOV 14						
C205	6,5	7,25		6,25 6,4	6	1110 343
C210	4	4,5		3,8 3,8	3,75	251 384
C215	2,25	2,65		2,05 2,05	2,05	50 2245
DEC 14						
C220	2	2,35		1,9 1,95	1,9	250 8828
JUN 15						
C250	1,15	1,85		1,3 1,3	1,3	160 0
AUTOLIV SDB				H:682 L:664 B:672 V:13,23		
Okt 14						
C660	16,5	18,5		22,5 24	22,25	90 0
C675	8,5	9,75		8,25 9,75	7	126 10
C705	1,3	1,9		1,2 1,5	1	50 180
C720	0,35	0,65		0,4 0,7	0,4	80 394
P660	6,25	7,25		8,25 9,25	4,5	314 43
NOV 14						
C660	24	25,75		27,5 27,5	27,25	70 0
C690	10	11,25		10,75 13	8,75	152 25
P660	14,75	16,5		13,5 13,5	13,5	100 266
JUN 15						
C630	59,75	63,75		66 66	66	50 310
BOLIDEN				H:117 L:115 B:117 V:22,13		
Okt 14						
C115	3,4	3,5		3,15 3,15	3	70 6040
C117,5	1,95	2		1,6 1,6	1,6	100 2822
DEC 14						
C122,5	2,4	2,65		2,1 2,1	2,1	50 30
JUN 15						
C140	1,55	2		1,65 1,65	1,65	80 50
ELECTROLUX B				H:195 L:189 B:191 V:26,04		
Okt 14						
C175	15,75	16,75		15,4 15,4	15,4	50 144
C190	3,9	4,25		4,3 4,3	4,3	500 825
C200	0,65	0,85		0,7 1,3	0,6	48 676
C205	0,15	0,45		0,3 0,5	0,3	490 1128
NOV 14						
C190	7,25	7,75		7 7	6,75	725 150
C195	5	5,5		4,75 6	4,75	75 26
C200	3,25	3,6		3,3 3,8	3,3	60 260
C210	1,25	1,45		1,7 1,7	1,7	100 647
P190	6	6,5		6,5 6,5	6,5	50 280
DEC 14						
C195	6,25	6,75		6 6	6	50 20
P150	0,15	0,6		0,6 0,6	0,55	100 2817
P190	7,25	7,75		7,75 7,75	7,75	40 1452
MAR 15						
P170	4,75	5,25		5 5	5	40 130
ERICSSON B				H:92 L:91 B:92 V:22,06		
Okt 14						
P87,5	0,1	0,3		0,25 0,25	0,25	2500 2034
NOV 14						
C92,5	2,15	2,45		2,05 2,05	2,05	50 2549
GETINGE B				H:182 L:180 B:182 V:21,99		
Okt 14						
C180	5,5	6		5,5 5,5	5,5	40 835
C185	3,1	3,6		3 3	2,75	40 703
C190	1,45	1,95		1,95 1,95	1,4	60 757
H&M B				H:300 L:295 B:300 V:17,64		
Okt 14						
C300	2,95	3,55		2,3 2,45	2,3	100 2167
C305	1,25	1,55		1,25 1,4	1	93 3208
NOV 14						
C305	3,55	4		3,05 3,15	3,05	50 1476
C310	2,1	2,55		2,3 2,3	1,85	124 2488

LÖSEN	SENAST KÖP	SÄLJ	BET	SENAST HÖGST LÄGST	VOL Ack.	ÖPPEN BALANS
P290						
DEC 14						
C295	10,25	11		9,5 9,5	9	242 90
C300	7,5	8		7 7	6,75	250 8771
C310	3,5	3,95		3,05 3,45	3	1881 2869
P250	0,5	0,65		0,5 0,5	0,5	100 6246
MAR 15						
C270	32,75	35,25		33,5 33,5	33,5	60 210
DEC 15						
C310				14,25 14,25	14,25	120 249
HANDELSBANKEN A				H:340 L:337 B:340 V:14,14		
Okt 14						
P320	0,25	0,5		0,5 0,5	0,5	50 1210
P330	1,05	1,25		1,05 1,05	1,05	50 457
DEC 14						
C330	14,25	15,75		14,25 14,25	14,25	97 80
P305,23	0,95	1,35		1,3 1,3	1,1	1300 4919
P320	2,25	2,8		2,6 2,65	2,6	110 2610
JAN 15						
C344,62	7,25	8,25		7,75 7,75	7,75	100 668
JUN 15						
P310	8,75	9,75		9,25 9,25	9,25	200 3250
HOLMEN B				H:220 L:217 B:220 V:13,78		
NOV 14						
C220	4,75	5,5		4,5 4,5	85 5	
HUSQVARNA B				H:52 L:49 B:51 V:27,57		
Okt 14						
C54	1	1,3		0,8 0,8	0,8	100 100
C54	0,15	0,3		0,2 0,2	0,2	100 9760
NOV 14						
P50	1,05	1,4		1,3 1,3	1,3	200 55
P52	2	2,35		2,45 2,45	2,45	100 175
DEC 14						
C50	2,65	2,9		2,35 2,35	2,35	200 133
MAR 15						
C58	0,65	1,05		0,9 0,9	0,9	40 50
INVESTOR B				H:256 L:254 B:255 V:14,3		
Okt 14						
C255	2,85	3,3		2,8 2,8	2,8	100 677
C260	0,95	1,2		0,9 0,9	0,9	100 1357
P250	1,05	1,5		1,25 1,3	1,2	70 466
NOV 14						
C255	5,25	5,75		5,5 5,5	5,5	50 474
DEC 14						
C265	2,7	3,05		2,7 2,7	230 124	
KINNEVIK B				H:262 L:247 B:261 V:30,69		
Okt 14						
C260	7	8,25		6,75 7	3,25	359 78
C265	4,75	6		5,5 5,5	1,8	77 141
C270	3	4,25		3,5 3,85	3,25	84 369
C295	0,1	0,35		0,2 0,2	0,2	170 275
P235	0,5	1,1		1,55 1,65	1,55	100 10
NOV 14						
C265	10	12,5		8,75 8,75	8,75	140 15
C270	8	9,25		8,75 8,75	7,5	135 123
C295	1,9	2,7		1,9 1,9	1,2	105 0
C300	1,25	2,05		1,5 1,5	1,5	110 116
DEC 14						
C270	10	12,5		8 8	8	40 2753
C285	5,25	6,5		5,5 5,5	5,5	50 331
MAR 15						
P230	7,5	8,75		10,25 10,25	10,25	500 394
LUNDIN PETROLEUM				H:123 L:121 B:122 V:16,45		
NOV 14						
C127,5	1,65	1,9		1,85 1,85	1,85	40 191
C130	0,9	1,3		1,25 1,35	1,15	180 1127
DEC 14						
C230		0,01		0,01 0,01	0,01	40 260
MEDA A				H:102 L:100 B:101 V:31,35		
NOV 14						
C102,5	2,6	3,4		2,6 2,6	2,6	40 317
MTG B				H:230 L:212 B:229 V:25,02		
Okt 14						
P215	1,75	2,05		4,25 4,25	4,25	50 0
DEC 14						
P280	51,75	54,25		68,25 68,25	100 160	
NOKIA CORPORATION				H:62 L:61 B:62 V:25,82		
Okt 14						
C62	0,9	1,1		1,1 1,1	1,1	60 175
NOV 14						
C63	1,85	2,1		2 2	2	110 7861
JAN 15						
P57,29	1,45	1,8		1,7 1,7	1,7	40 225
P66,94	6,5	7		6,75 6,75	6,75	80 40
NORDEA BANK				H:94 L:92 B:94 V:18,88		
NOV 14						
C92,5	3,15	3,5		2,8 2,8	2,75	150 1550
P90	1	1,15		1,35 1,35	1,35	415 2380
MAR 15						
P100	10,75	12,5		12,25 12,25	12,25	40 784
SANDVIK				H:82 L:81 B:81 V:15,98		
Okt 14						
C85	0,09	0,25		0,2 0,2	0,2	100 730
P80	0,6	0,75		0,65 0,65	0,6	68 364

LÖSEN	SENAST KÖP SÄLJ BET		SENAST HÖGST LÄGST		VOL Ack.	ÖPPEN BALANS
NOV 14						
C82,5	1,7	1,95	1,9	2,05	1,9	500 3236
C85	0,85	1,05	1	1	1	50 5762
P77,5	0,85	1	1	1	0,95	3133 160
P82,5	2,8	3	3,05	3,05	3	400 3087
DEC 14						
C85	1,35	1,55	1,6	1,6	1,6	40 609
P80	2,15	2,35	2,4	2,4	2,4	2000 55754
MAR 15						
P75	1,8	2,3	2	2	2	600 240
JUN 15						
P80	6	6,75	6,5	6,5	6,5	111 1258
SEP 15						
C90	2,1	3,4	2,8	2,8	2,8	160 0
P70	2,5	3,5	3,25	3,25	3,05	999 0
P80	6,75	8	7,25	7,25	7,25	541 1499
SCA B	H:172 L:170 B:172 V:16,25					
NOV 14						
P170	3,1	3,45	4	4	3,75	80 471
DEC 14						
C170	6,5	7	5,75	6	5,75	72 4373
P140	0,1	0,4	0,25	0,25	0,25	40 105
JAN 15						
C170	7,25	7,75	7,5	7,5	7,5	40 420
SEB A	H:96 L:95 B:96 V:15,8					
Okt 14						
C97,5	0,32	0,37	0,35	0,35	0,35	10000 10000
C100	0,14	0,17	0,12	0,12	0,12	20000 20000
P82,5	0,2	0,2	0,01	0,01	0,01	45 331
P92,5	0,15	0,3	0,25	0,35	0,25	694 1280
P97,5	1,7	2,05	1,9	2,1	1,9	100 100
NOV 14						
C95	2,75	3,05	2,25	2,25	2,25	200 3869
C97,5	1,4	1,7	1,4	1,4	1,4	310 600
C100	0,7	0,85	0,6	0,6	0,6	70 150
P87,5	0,15	0,35	0,25	0,3	0,25	60 700
P92,5	0,7	0,9	0,9	1,3	0,9	53 770
DEC 14						
C97,5	2	2,25	1,75	1,75	1,75	292 3740
JAN 15						
C100	1,6	1,8	1,55	1,55	1,55	40 1571
MAR 15						
C105	1,15	1,45	1,2	1,2	1,2	90 60
SECURITAS B	H:80 L:78 B:80 V:16,69					
Okt 14						
P75	0,2	0,25	0,2	0,2	0,2	254 504
NOV 14						
C80	2,25	2,4	1,7	1,75	1,7	155 681
P82,5	3,4	3,7	3,95	3,95	3,95	65 2
DEC 14						
C82,5	1,55	1,7	1,05	1,05	1,05	100 2222

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST	ÄNDR 2014 %	BÖRS- VÄRDE MKR	AKTIESLAG		ÄNDR BETALD KR	SEMAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT* HÖGST LÄGST	OMSATT* ANTAL AKTIER
NGM EQUITY									
2,30 1,25	10	33	AIK FOTBOLL COELI PRIV P2	-0,10	1,50	1,45 253,00	1,50	1,50 1,40	466
12,00 6,85	-28	211	CROWN ENERGY	-0,30	7,50	7,50	7,65	7,80 7,50	11092
4,00 2,50	-9	182	GLYCOREX TR B	-0,09	2,99	2,95	2,99	3,14 2,80	18887
18,90 8,70	-24	74	GUIDELINE GEO	0,10	9,90	9,40	9,90	10,00 9,15	3878
1,74 0,35	-28	22	LIFEASSAYS B	-0,01	0,58	0,50	0,59	0,58 5000	
148,00 111,00	-9	243	NGS GROUP	0,00	114,50	113,50	114,50	115,00 113,00	350
12,00 4,70	-1	135	OBODUCAT B	0,00	6,00	6,00	6,45	6,50 6,00	12135
1,34 0,35	-60	56	PAYNOVA	-0,04	0,38	0,38	0,40	0,42 0,38	28836
13,50 5,55	-40	116	SOTKAMO SILVE	-0,30	5,60	5,60	5,95	6,10 5,60	2642
14,94 11,76	-5	535	SVERIGES BOST	0,00	13,00	12,70	13,20	13,00 13,00	500

NGM NORDIC MTF											
1,08	0,52		57	ADVANCED MTF	0,02	0,69	0,64	0,69	0,69	0,62	212600
0,80	0,13	-20	48	BIOLIGHT	0,00	0,20	0,20	0,21	0,21	0,20	242743
4,59	0,30	-81	7	EXOTECH MTF	-0,03	0,35	0,33	0,37	0,38	0,30	96250
0,36	0,16	-31	75	FINT	0,00	0,20	0,19	0,20	0,20	0,20	13000
14,50	8,40	-48	748	FORTNOX	-0,10	12,80	12,70	12,80	12,90	12,60	12334
13,90	4,01	39	14	HYRESFASTIG B	0,50	13,90	12,90	13,00	13,90	1,90	100
16,50	2,30	-83	5	KILIMANJA MTF	-0,06	2,34	2,25	2,34	2,34	2,30	2250
82,00	50,50	11	1463	KOPPARBERG B	0,50	71,00	70,00	71,00	71,00	71,00	260
1,80	0,83	-38	14	LC-TEC	-0,05	0,83	0,75	0,83	0,83	0,83	12049
22,26	12,00	8	276	MERTIVA AB	-0,10	14,80	14,40	14,80	15,00	14,40	2200
3,28	1,50	-12	11	MVV HOLDING B							
0,97	0,29	-45	90	SCANDINAV MTF	0,00	0,32	0,31	0,32	0,33	0,31	440500
OBSERVATIONSLISTAN FÖR NGM NORDIC MTF											
0,16	0,03	-10	21	FREEMOVE MTF	0,00	0,05	0,04	0,05	0,05	0,04	37750
0,26	0,01	-82	8	METALLVÅR MTF	-0,01	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02	30016

10,00 2,62	31	184	A1M PHARMA	-0,10	6,35	6,20	6,35	6,40 6,00 71726
5,50 1,00	203	29	ABELCO					
7,23 1,06	-39	19	ACCELERATOR N	-0,03	1,15	1,15	1,17	1,19 1,10 7991
9,60 3,50		25	AHA WORLD	0,29	4,19	3,85	3,95	4,19 3,71 6250
2,00 0,71	22	78	ALPHAHELIX MO	-0,10	1,48	1,48	1,54	1,57 1,48 40400
7,90 3,63		44	ALTECO MEDICA	0,01	4,00	3,76	3,99	4,00 4,00 556
23,30 11,00		33	AMBIA TRADING	0,10	17,80	17,70	18,50	18,80 17,50 2331
45,00 20,90	59	264	AMHULT 2B	0,00	42,90	42,00	42,90	43,50 42,00 5991
5,50 2,51	13	22	ANNODE AB					
3,00 0,69	53	84	ANGLER GAMING	0,03	1,50	1,50	1,60	1,50 1,45 1463
107,00 65,00	5	1569	AG GROUP	1,25	87,00	87,00	88,00	90,00 85,00 9340
53,00 8,00	279	292	ARC AROMA P B	-3,60	39,20	38,70	39,20	42,40 38,30 8747
0,20 0,07		8	ARCHELON B	0,00	0,12	0,10	0,12	0,12 0,11 90913
11,14 4,80	-22	152	AROCCEL	0,50	6,50	6,50	6,60	6,70 6,30 34137
11,00 4,55		35	AXON KIDS	-0,35	5,50	5,35	5,50	5,80 5,50 1320
90,50 55,75	28	952	BAHNHOF B	0,50	88,50	88,00	88,50	88,75 88,00 3458
0,87 0,30	-42	73	BEOWULF M SDB	-0,01	0,34	0,32	0,35	0,35 0,31 342321
0,78 0,10	2	30	BIOTECH-IGG B	0,01	0,30	0,28	0,30	0,32 0,26 236269
1,35 0,55	-2	53	BOTNIA EXPLOR	-0,01	0,68	0,68	0,68	0,70 0,65 51116
7,70 2,70		105	BRAINCOOL	-0,05	6,10	6,00	6,10	6,75 6,00 11593
1,15 0,07	-90	4	BUSINESS CONT	-0,01	0,11	0,10	0,11	0,12 0,11 44996
3,00 1,20		9	C SECURITY SY					
0,95 0,31	43	7	CAUCASUS OY					
40,50 22,40	-1	397	CHERRY AB S B	0,10	31,00	30,70	31,00	31,00 31,00 1895
21,50 11,30	-24	228	CLINICAL LA B	0,30	13,40	13,15	13,25	13,45 13,10 9750
0,26 0,08	-40	14	COMMUNITY ENT	-0,01	0,08	0,08	0,10	0,10 0,08 56980
2,01 0,70	-48		CONPHARM A					
1,83 0,41	4	17	CONPHARM B	-0,07	0,75	0,75	0,79	0,79 0,75 9312
0,31 0,08	-41	61	CONSENSUS A B					
1,71 0,73	-27	5	CWS COMFORT W					
1,25 0,75	2	68	DEFLAMO B	0,01	1,07	1,01	1,07	1,07 1,07 15000
0,35 0,20		18	DELTA MINER B	-0,01	0,30	0,30	0,30	0,29 288938
6,40 3,46		29	DENTWARE SCAN	0,23	4,29	4,06	4,30	4,29 4,06 500
30,00 8,90		326	DEKTECH MEDIC	0,40	23,00	21,60	23,00	23,00 22,50 3300
4,34 2,68	16	183	EASYFILL B	-0,03	3,76	3,45	3,76	3,85 3,76 2664
9,25 3,62		32	ECCOLINE COMF	0,00	5,00	4,90	5,00	5,00 5,00 935
5,51 1,06	35	25	ECOMB	-0,15	2,50	2,50	2,75	2,80 2,50 8200
5,50 1,50	50	55	ECORUB B	-0,01	3,14	3,07	3,14	3,15 3,05 17639
42,70 30,00	5	237	ELMERKETT VALL					
6,40 4,50	-46	49	EMOTRA	0,00	19,00	18,00	19,20	19,40 19,00 3600
25,80 9,50	-46	265	ENZYMATICA B	-0,30	10,60	10,60	10,85	11,10 10,50 45710
7,81 3,50	-20	73	EQL PHARMA	0,42	4,47	4,25	4,47	4,49 4,40 27043
14,75 5,60	80	161	EUCRINE VACC	0,00	12,30	12,30	12,95	12,70 12,30 3159
3,75 3,11	-3	139	EUCROCON CONSU	0,05	3,35	3,25	3,35	3,35 3,30 4297
1,20 0,26	-24	3	EUROPEAN IN B					
1,87 0,34	-44	1	FX INTERNATIO					
12,45 3,00	13	54	GENESIS IT	0,05	5,65	5,60	5,65	5,65 5,65 1000
21,00 10,10		71	GREATER THAN	-0,15	11,10	11,00	11,45	11,80 11,10 3951
1,36 0,20	-77	24	GRIPEN OIL &	0,00	0,22	0,22	0,23	0,23 0,22 50966
3,25 1,75	52	18	GULLBERG & JA	0,00	3,05	2,95	3,05	3,05 3,05 10000
2,65 0,80	128	19	H1 COMMUNIC B	0,24	1,94	1,60	1,95	1,94 1,94 500
8,60 5,65	-3	118	HOMEMAID HE B	-0,10	6,60	6,60	6,70	6,60 6,60 4000
0,66 0,27	4	109	HQ	0,00	0,40	0,40	0,43	0,44 0,38 289716
2,70 0,90	-24	29	IDLI BIOTECH B	0,08	1,07	1,07	1,26	1,07 1,07 1975
12,00 7,20	44	IGRENE		-0,40	7,20	6,10	7,95	7,95 7,20 1001
7,00 3,13	-28	24	INEV STUDIOS	0,29	4,39	3,50	4,45	4,49 4,00 14760
0,10 0,01	51	73	INTERFOX RESO	0,00	0,03	0,03	0,04	0,04 0,03 5299953
9,80 1,08	-24	17	JOJKA COMMUNI	0,22	2,60	2,50	2,60	2,84 2,12 115992
22,00 3,50	-4	663	JOSAB INTERNA	0,00	13,95	13,75	13,80	14,20 13,60 36657
25,00 11,75	9	43	KLICK DATA B					
8,63 6,47	2	90	LATVIAN FOR B	-0,15	7,10	7,10	7,30	7,25 7,10 6020
39,70 27,00	-18	104	LOVISAGRUVAN	-0,10	30,40	30,10	30,50	30,40 30,40 587
4,50 2,02	-15	6	LUCENT OIL	-0,06	3,00	3,00	3,10	3,50 3,00 4933
2,80 0,94	6	32	MASSOLIT ME B	0,13	1,85	1,76	1,84	2,05 1,72 118580
22,00 10,20	-6	202	MEDFIELD DIAG	-0,05	13,40	13,00	13,40	12,80 13,00 3505
2,75 1,00	-25	67	MEDICPEN	0,01	1,16	1,13	1,17	1,19 1,12 77499
19,00 9,35	53	101	MEDROX A					
18,90 8,05	38		MEDIROX B					
5,50 0,50	173	20	MEDIRÄTT	0,00	2,65	2,38	2,80	2,65 2,39 21941
4,90 1,99	-25	113	MICROPOS MEDI	0,00	3,00	2,92	3,00	3,00 2,91 10780
0,46 0,16	-48	24	MIRIS HOLDING	-0,04	0,19	0,19	0,24	0,20 0,19 161145
1,16 0,17	-35	30	MOBILE LOYALT	-0,01	0,39	0,35	0,40	0,39 80000
4,25 1,15		18	MORETIME PROF	-0,09	1,71	1,67	1,99	1,71 1,71 50
12,75 5,05		61	MOTION DISPLA	-0,20	6,80	6,70	7,10	7,30 6,60 2165
52,95 29,11	10	1355	MR GREEN & CO	0,00	37,80	37,80	38,10	38,30 37,80 23028
1,70 0,10	127	25	NET GAMING EU	0,00	0,43	0,43	0,49	0,43 0,43 20000

ELMARKNAD OCH UTLÄPPSRÄTTER

OMSÄTTNING UNDER DAGEN		SPOTPRISER		SLUTKURS	ÄNDRING
Sum gWh:883,45Sum MSEK:273,6		Systempris Norden, euro/MWh:		34,02	1,69
		Omrädepris Sverige 1, euro/MWh:		35,10	2,72
		Omrädepris Sverige 2, euro/MWh:		35,10	2,72
		Omrädepris Sverige 3, euro/MWh:		35,10	2,72
		Omrädepris Sverige 4, euro/MWh:		35,56	3,18

PRODUKT	SLUTKURS	ÄNDRING	OMS	PRODUKT	SLUTKURS	ÄNDRING	OMS
FORWARD ÅR				okt-dec 2016			
2015	32,49	-0,01	102,0		32,60	0,10	1,0
2016	31,30	0,05	31,0	41 2014	32,55	-0,10	610,0
2017	30,31	0,03	20,0	42 2014	33,30	-0,23	111,0
2018	30,00	0,00	17,0	43 2014	32,80	-0,88	1,0
2019				44 2014	33,00	-0,83	1,0
2020				45 2014			
2021				46 2014			
2022				FUTURE EUROPEAN UNION ALLOWANCES			
2023				2014	5,77	-0,14	18,0
2024				FUTURE CERTIFIED EMISSION REDUCTIONS			
FORWARD SÄSONGER				2014			
okt-dec 2014	34,50	0,04	401,0				
jan-mar 2015	36,49	0,06	432,0				
apr-jun 2015	30,80	0,00	16,0				
jul-sep 2015	29,20	0,00	15,0				
okt-dec 2015	33,70	-0,05	8,0				
jan-mar 2016	35,60	0,10	5,0				
jul-sep 2016	27,85	-0,10	1,0				

FRAKTNOTERINGAR

TYP AV FARTYG	LASTSTORLEK	TRADE	TYP	INTJ. USD/DAG
VLCC	280 000	PERSIAN GULF/UKC C/S	WS 18	0
VLCC	270 000	PERSIAN GULF/SINGAPORE	WS 37	8700
VLCC	270 000	PERSIAN GULF/S.KOREA	WS 36	8500
VLCC	260 000	WEST AFRIKA/FAR EAST	WS 42	18700
SUEZMAX	130 000	WEST AFRIKA/USAC	WS 65	15600
SUEZMAX	130 000	CROSS SEA	WS 67,5	16300
AFRAMAX	80 000	NORTH SEA/UKC	WS 92,5	16100
BUNKER	IFO	ROTTERDAM	790,00	</

Fiskekrogen

JULBORD AV HÖGSTA KLASS

Varmt välkomna till oss
28 november - 22 december!
LARS AHLSTRÖM MED PERSONAL

Bordsreservation rekommenderas.
Ring 031-10 10 05 • www.fiskekrogen.com

Anrika Stortorgskällaren

Välkommen till vårt klassiska svenska *Julbord* med alla våra hemlagade läckerheter. Avnjut det i våra mysiga valv eller i salarna.

3 sittningar varje dag:

22-30 November
11.30-14.30 295 sek
15.30-18.30 395 sek
19.30-24.00 525 sek

1-22 December
11.30-14.30 395 sek
15.30-18.30 465 sek
19.30-24.00 565 sek

Glögg och kaffe ingår

Varmt välkomna att boka på 08-10 55 33
eller info@stortorgskallaren.se
www.stortorgskallaren.se

Julbord på Stockholms Stadion

STOCKHOLM
— 1912 —
med underhållning
signerad
**CIRKUS
CIRKÖR**

Datum
27 nov - 21 dec

Bokning
08-120 577 66

stockholm1912.se
info@stockholm1912.se

MAGISK JULBUFFÉ

Allt det godaste från julen
med magisk underhållning vid borden
och från scenen.

Restaurant
MAGICBAR

Karlaplan 6 - 08-667 25 00
www.magicbar.se

LÅT JULEN BLI GOD!

Boka din julfest eller julbord redan idag!
Varmt välkommen!

Julbord 495 kr, Tvårätters 435 kr,
Trerätters 490 kr, Dryckespaket
205 kr (pris exkl moms)

World Trade Center
Stockholm
wtc.se | 08-700 45 34

Viltjulbord

All mat lagad från grunden

Unikt ölutbud • Underhållning
Eget mjöd • Medeltida källarvalv
Gamla stan • 495 kr

Maten serveras bordsvis

Medeltidskrogen

Sjätte tunnan

sjattetunnan.se • 08-440 09 19

Beirut Cafe

BOKA JULBORD!

Startar 26 november

08-212025. info@beirutcafe.se / www.beirutcafe.se
Sittningar 18-21 och 21.15-01.00

Den 6 november dukar
vi upp vårt populära
alternativ till julbord

- en storslagen
skaldjursbuffé

En buffé med bl a
hummer, löjrom, lax
räkor och ostron i alla
former du kan tänka dig
Pris 975,-

NAGLO
Gustav Adolfs Torg i Stockholm
Tel 08-10 27 57
info@naglo.se • www.naglo.com

**SKALDJURSJULBORD
PÅ FIRST HOTEL REISEN**

28 NOVEMBER - 20 DECEMBER

FÖR MER INFORMATION 08-545 139 91
MAIL: RESTAURANT.REISEN@FIRSTHOTEL.SE

OCCO

LIBANESISKT JULBORD & NYÅRSCATERING

DROTTNINGTORGET 6 • MALMÖ
+46 (0) 40 220 717 • OCCORESTAURANT.COM

East julbord

30 Nov – 23 Dec, från 520 kr
www.east.se 08-611 49 59 Stureplan 13

幸せな休日

Vill du annonsera under **Julbord?**

Kontakta vår säljorganisation
NewsFactory på 08-505 738 05

www.dl.se/annons

Dagens
industri

Restaurang Rökeriets
Klassiska Julbord på Fjäderholmarna

28 november till 21 december 2014
Avnjut ett traditionellt svenskt julbord med noga utvalda rätter, tillagade med kärlek och fyllda av smaker från vårt eget rökeri.

Upplev en kort och mysig båttur från Nybrokajen eller Nacka Strand för att komma in i värmen och avnjuta ett oförglömligt julbord.

Bordsbokning: 08-716 50 88 | info@rokeriet-fjaderholmarna.se
www.rokeriet-fjaderholmarna.se

Jul på Djurgårn'
"Allt känns hemlagat, vässat och ibland lite vågat!"

"Snabba dig på :)"

08 - 663 87 59
blaporten.com

HEMLAGAT JULBORD
HERR JULIUS
C/O STRAND HOTEL
595 kr/person 27/11 - 18/12
08-50 66 40 44 info@herrjulius.se

Julbord i skön skärgårdsmiljö. Vi kommer i julstämning runt grytorna och dukar upp juldorset, från och med den 27 november, med allt som hör en klassisk jul till. Priser mellan 375 och 555 kronor. Cinderella avgår från Strandvägen, lunch och middag. 150 kronor tur-och-retur och 75 kronor enkel resa.

Boka bord och båt på 08-541 301 50
eller på waxholmshotell.se/julbord

THORSKOGS SLOTT

- Ett sagoslott i julskrud 35 min norr om Göteborg -

I den vintervackra Engelska parken fladdrar 100-tals marschaller. Vid slottsentrén sprider sig doften av glögg. Fantastisk fyrrätters juldag eller festfyllt nyårsfirande!

Varmt välkomna till en magisk december!

info@thorskogsslott.se 0520-66 10 00 www.thorskogsslott.se

PANEVINO

Julavsmakningsmeny på italienskt vis.
Serveras mellan 25 nov - 20 dec.

Charkblock
Utvalda charcuterier, Pachinotomater, kronärtskocka, syrad fänkål
Selected charcuterie, Pachino tomatoes, artichoke, pickled fennel

Fettucine Panevino
Gödkafile, kalvbuljong, Mascarpone, tryffelcrème, spenat, parmesan, Veal fillet, veal stock, Mascarpone, truffle cream, spinach, parmesan

Sorbetto limone
Citronsorbet
Lemon sorbet

Quaglia
Kalvfylld vaktel, tryffel, svampstortelli, svartkål, (cavolo nero), vaktelreduktion
Stuffed quail, veal, truffle, mushroom tortelli, kale, quail reduction

eller/or Salmerino
Röding, grönärtskrème, hummerravioli, spenat, iskrabba
Char, green pea cream, lobster ravioli, spinach, snow crab

Formaggi
Italienska ostar
Italian cheeses

Pannacotta
Pannacotta, balsamicomarinerad bär
Pannacotta, balsamico marinated berries

Två sittningar kl. 16.00 & 19.30
kl. 16.00 495:- / vinpaket 495:-
kl. 19.30 595:- / vinpaket 595:-

brännkyrkagatan 93 | www.panevino.se | 08 720 35 50

Godtaste Julbordet.

Förra året fick vi högsta betyg. I år upprepar vi succén: Hemlagade & Förfinade rätter i form av vackert upplagda portionsbitar. Dignande bord med Desserten & Sötsaker (i år får vi hjälp av Per Bäckström, finalist i Årets Konditor 2014). Välkommen önskar Carina & Peter Nordin.

VILLA GODTHEM

ROSENDALSVÄGEN 9, DJURGÅRDEN. 08-684 238 40
MER INFO OCH BOKNING PÅ WWW.GODTHEM.SE

Boka vår populära juldorsetsresa till Bad Gastein, från 2 795 kr

Res med dina vänner, kollegor eller familj till Bad Gastein i november/december. Under juldorsetsresan kan du uppleva årets första skidåkning eller besöka julmarknaden i Salzburg. Det omtalade juldorset är komponerat av TV-kocken Fredrik Eriksson.

Avresor med två övernattningar: 7, 9, 14, 16 och 18 dec.

Weekends (tors-sön): 27 nov, 4 och 11 dec.

Pris fr 2 795 kr – allt detta ingår

- Flygres Sverige-Salzburg t/r
- Två övernattningar på Hotel Gisela inkl frukostbuffé
- Stort juldorset med alla läckerheter och en fem-rätters middag serveras på Hotel Salzburger Hof

Boka idag – begränsat antal platser. Välkommen!

 ALPRESOR
STÖRST I NORDEN PÅ RESOR TILL ALPERNA

Boka din resa idag på tel 0771-20 20 20 eller www.alpresor.se

Julbord á la TRATTORIAN

VAD VORE SKINKAN UTAN PANACOTTA?
Trattorians mest magnifika juldorset någonsin förenar det bästa av två världar. I grunden: Klassiska svenska juldorsetsspecialiteter. Jättebonus: Stort bord med italienska delikatesser. Efter trettio års resor till Italien: Examen på hemmaplan.

Välkommen till Stockholms mest spännande juldorset önskar Fruga & Peter.

Norr Mälarstrand. 08-505 244 50
Mer info och bokning på www.trattorian.se

Di Julbord

Julbord i skärgården
28 nov - 20 dec

Pensionat
STYRSÖ SKÅRET

031-97 32 30 www.pensionatskaret.se

Stämningsfullt julbord med mordpjäs:
www.sundbyholms-slott.se/julbordsmord

MORD
på jultomten!

016 - 428400
info@sundbyholms-slott.se

28 NOV - 23 DEC
Jul på
Sjömagasinet
VÄLKOMMEN

Wagners Julbord på Sjömagasinet

Vi välkomnar er till vårt klassiska julbord, fyllt med traditionella
läckheter och efterlängade delikatesser.

SJÖMAGASINET

Tel 031-775 59 20 • info@sjomagaset.se • www.sjomagasinet.se

LÅNGHOLMEN
Wärdshus

Välkomna till vårt hemlagade julbord
21 nov - 21 dec, pris från 495:- till 745:-
Glögg, kaffe och garderob ingår

Bokning: 08-720 85 50
julbord@langholmen.com

ARTIPELAG

JULBORD

Välkommen till Artipelag för att njuta av
lovordad mat, konst och skärgård i julskrud.
Vi dukar upp julbordet 27/11. Kombinera
gärna med Cirkus Cirkörs succéforeställning
Knitting Peace. Bussar t/r från Vasagatan.
Vår lunchbuffé serveras som
alltid i Buffé & Café Bådan.

BOKA JULBORD: 08-570 130 00
LÄS MER PÅ ARTIPELAG.SE

ARTIPELAG

Sånga
HOTELL & KONFERENS
Säby

JULBORD

29 NOVEMBER - 14 DECEMBER

Julbordet på Sånga-Säby dignar av
traditionella läckerheter och modern
gastronomi i en perfekt mix där utvalda
råvaror från Sveriges bönder spelar
huvudrollen. Allt tillagat med kärlek
och omsorg. Från 550 kr. Välkommen!

www.sanga-saby.se
Bokning på 08-560 480 00, info@sanga-saby.se

Julgalan 2014
SVERIGES STÖRSTA JULSHOW!

ACE WILDER - LENA PHILIPSSON - EBBOT
LASSE BERGHAGEN - MIRIAM BRYANT - TIMBUKTU
PETRA MARKLUND - BO KASPER ORKESTER - DAVID HELLENUS
PETER SETTMAN - DANNY SAUCEDO - ALBIN
E-TYPE - LINDA BENGZING - ERIK SEGERSTEDT
ROBIN STJERNBERG - BROLLE - MOLLY SANDÉN
ALCAZAR - MATTIAS ANDREASSON - HELENA PAPARIZOU
ANDREAS JOHNSON - SHIRLEY CLAMP - KALLE MORAUS
LISA MISKOVSKY - MARTIN STENMARCK - JUDIT & JUDIT
RYDELL & QUICK - HOFFMAESTRO - SMALÅRE ÅN THORD
OCH MÅNGA FLER...

BESÖK JULGALAN.SE FÖR ATT SE VILKA ARTISTER SOM KOMMER TILL DIN STAD!

JULBORD MED STORSLAGEN GALASHOW

FRÅN MALMÖ I SÖDER
TILL LULEÅ I NORR

20 STÄDER
40 ARTISTER
50 SHOWER

0771 - 299 000 • www.julgalan.se

Konferera på "Brunnen"
i småstadsidyllen
Söderköping!

Kombinera gärna med
vårt delikata julbord.

Hotell med 102 rum, Spa & relaxavdelning,
Kryssningar, Weekendarrangemang,
Högklassig konferensanläggning.

SÖDERKÖPINGS BRUNN
0121-109 00
www.soderkopingsbrunn.se

Di Annonsmarknaden

W wallace & co
executive search
est. 1989

**Medicinsk
rekrytering**
– när det är viktigt

Tel 08-662 03 10

www.wallace-co.se

Di Rapporter & Meddelanden

BNP PARIBAS
INVESTMENT PARTNERS

BNP PARIBAS FLEXI I
SICAV enligt Luxemburgsk lag – UCITS-klass
Säte: 33, rue de Gasperich, L- 5826 Hesperange
Nummer i Luxemburgs handels- och bolagsregister: B 117 580
("Bolaget")

KALLELSE TILL STADGEENLIG BOLAGSSTÄMMA

Den stadgeenliga bolagsstämman kommer att äga rum måndagen den 27 oktober 2014 klockan 11.00 på
BNP Paribas Investment Partners Luxembourg kontor, byggnad H20, enhet A, bottenvåningen, 33, rue de Gasperich,
L-5826 Hesperange, Storhertigdömet Luxemburg, för överläggningar enligt följande dagordning:

- 1) Presentation och godkännande av styrelsens rapport och revisorns revisionsberättelse;
- 2) Godkännande av årsredovisningen för räkenskapsperioden som löpte ut den 30 juni 2014 och av resultat-fördelningen;
- 3) Beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen för uppdragets utövande;
- 4) Stadgeenliga utnämningar;
- 5) Övrigt.

Ägare till innehavandelar som önskar närvara eller bli representerade på bolagsstämman uppmanas att deponera
sina andelar hos representanten för den finansiella tjänsten minst fem hela dagar före bolagsstämman, enligt vad
som anges i prospektet.

Ägare till registrerade andelar som önskar närvara eller bli representerade på bolagsstämman ges tillträde mot
uppvisande av identitetshandling, förutsatt att de meddelar sin avsikt att närvara på mötet minst fem hela dagar i förväg.
Bolagsstämman kommer att överlägga med laga kraft oavsett hur många andelsägare som är närvarande eller
representerade och beslutet kommer att fattas med enkel majoritet av de andelsägare som är närvarande eller
representerade. Nedlagda röster beaktas ej. Varje andel ger rätt till en röst, oavsett enhetsvärde. Delar av andelar
ger ingen rösträtt.

Årsredovisningen samt revisions- och förvaltningsberättelserna finns tillgängliga på bolagets säte. Andelsägare kan
begära att dokumenten skickas till dem. De ska skicka en förfrågan per post till följande adress: BNP Paribas
Investment Partners Luxembourg, 33, rue de Gasperich, L-5826 Hesperange – eller skicka e-post till fs.lu.legal@
bnpparibas-ip.com.

Styrelsen

Vill du annonsera under Rapporter & Meddelanden?

Kontakta vår säljorganisation
Annonssäljarna på 08-21 28 50

**Dagens
industri**

www.di.se/annons

CREDIT SUISSE

Credit Suisse Index Fund (Lux)
Investment Company with Variable Capital under Luxembourg Law
5, rue Jean Monnet, L-2180 Luxembourg
R.C.S. Luxembourg B 167.524
(the "Company")

The Company's shareholders (the "Shareholders") are invited to an extraordinary general meeting to be held at
4.00 p.m. on 31 October 2014 at the Company's registered office.

As the quorum requirement of at least one half of the share capital of the Company has not been met at the first
extraordinary general meeting of Shareholders that has taken place on 1 October 2014 the Shareholders are invited
to attend and vote at the Company's second extraordinary general meeting of Shareholders (the "Extraordinary
General Meeting") which will be held on 31 October 2014 at 4.00 p.m. at 5, rue Jean Monnet, L-2180 Luxembourg,
with the purpose of amending the articles of incorporation of the Company (the "Articles of Incorporation").

The items on the agenda of this Extraordinary General Meeting are as follows:

- 1) Amendment of Article 5 "Capital and Certification of Shares" in order to introduce the possibility for the Company
to issue shares in dematerialised form and to remove the possibility to issue bearer shares. Further introduction
of the obligation for holders of bearer shares to convert these shares into registered or dematerialised shares,
and of other minor changes in order to align on the provisions of the law of 6 April 2013;
- 2) Amendment of Article 8 "U.S. Person" to "U.S. Matters" in order to update the articles of incorporation of the
Company in line with the requirements of the U.S. Foreign Account Tax Compliance Act ("FATCA"), by introducing
the requirement for the shareholders and investors of the Company to provide certain information required under
FATCA, which may be disclosed by the Company or its management company to the U.S. internal revenue
service ("IRS");
- 3) Amendment of Article 21 "Calculation of the Net Asset Value" in order to perform the net asset value of the shares
of each subfund on each banking day on which banks are normally open all day for business in Luxembourg and
not only on days when the markets on which 75% of the relevant subfund's assets are traded, are open.
Furthermore, and notwithstanding the foregoing, the net asset value of each subfund shall also always be
calculated at the end of each month.
- 4) Amendment of Article 24 "Dividends" to specify that distributions may be declared on an annual basis or at any
intervals to be specified by the Board of Directors unless otherwise specified for a subfund.

The Extraordinary General Meeting may validly deliberate, regardless of the proportion of the capital represented.
The items on the agenda of the Extraordinary General Meeting require a minimum majority of two-thirds of the votes cast.
Shareholders who cannot attend personally the Extraordinary General Meeting may vote by proxy forms which are
available at the registered office of the Company. In order to be taken in consideration, the proxies duly completed
and signed must be received at the registered office of the Company, at least 3 calendar days prior to the meeting.

Luxembourg, 1 October 2014
The Board of Directors

Di Kommersiella fastigheter

Fastigheter till salu
i Skövde

Två bostadsfastigheter i Skultorp, Skövde samt en kommersiell fastighet i Skövde. Totalt uppgår den uthyrningsbara ytan till 6 700 kvm, varav bostäder 2 447 kvm. Fastigheterna säljs via en bolagsöverlåtelse.

För mer information och prospekt kontakta;
Benny Ivarsson på
Fastighets AB Balder
Telefon 031-10 95 95
alternativt
benny.ivarsson@balder.se

BALDER

Fastigheter till
salu i Tidaholm

14 bostadsfastigheter med bra lägen i Tidaholm. Totalt omfattar fastigheterna 89 lägenheter i en uthyrningsbar yta om 6 770 kvm. Fastigheterna säljs via en bolagsöverlåtelse.

För mer information och prospekt kontakta;
Benny Ivarsson på
Fastighets AB Balder
Telefon 031-10 95 95
alternativt
benny.ivarsson@balder.se

BALDER

Fastighet
till salu
i Vänersborg

Fastigheten ligger mycket centralt vid Stora Torget i Vänersborg. Totalt omfattar fastigheten 18 lägenheter och tre lokaler. Den totala uthyrningsbara ytan uppgår till 2 400 kvm fördelat lika mellan bostäder och lokaler. Fastigheterna säljs via en bolagsöverlåtelse.

För mer information och prospekt kontakta;
Benny Ivarsson på
Fastighets AB Balder
Telefon 031-10 95 95
alternativt
benny.ivarsson@balder.se

BALDER

Galleria - till salu

i en mindre stad i nedre Norrland.
4 000 kvm butiksytor med riksbe-
kanta detaljkedjor. Besöksparkering
med 50 P-platser. Starkt driftnetto med
10% direktavkastning.

Välkomna att ringa!

036-120550

cw@malms.nu

malms

Just nu!
3 större flyttbara
kontorsbyggnader

Flyttbara byggnader för uthyrning eller försäljning.

MODULTORGET.se
HANDELSPLATSEN FÖR BEGAGNADE MODULBYGGNADER50 000 kvm logistikarea
med järnvägsförbindelse

- 2 timmar från Oslo med Göteborg, Stockholm, Mälardalen och VästSverige som upptagningsområde
- Intermodal logistiklösning med järnvägsförbindelse
- Avdelnings- och anpassningsbara ytor – Stor flexibilitet
- Total markareal 130 000 kvm

Kontakta mäklare:
Mårten Rosén, 070-228 06 20
martens@rpreatail.se
Tom Lerndal, 070-941 59 71

NY HUSKATALOG
MED KONTOR!

Beställ katalogen
på www.flexator.se

Flexator

Bygger i en föränderlig värld

Fastigheter TEMA

NÄSTA TEMA: ONSDAG 15 OKTOBER

För information och bokning kontakta
Fredrik Eriksson på 08-505 738 34
eller maila fredrik.eriksson@newsfactory.se

Dagens
industri

Di Rapporter & Meddelanden

Kallelse har utfärdats till extra bolagsstämma
i Kilimanjaro Gold Holding AB (publ)

Aktieägarna i Kilimanjaro Gold Holding AB (publ), org. nr. 556802-2155, ("Bolaget") upplyses härmed om att kallelse till extra bolagsstämma skett. Stämman äger rum onsdagen den 29 oktober 2014 kl. 10.00, på Brahegatan 29 i Stockholm.

Kallelsen finns tillgänglig på Bolagets webbplats www.kilimanjarogold.com samt kommer utan kostnad för mottagaren att sändas till aktieägare som begär det (kontaktuppgifter nedan) och uppger sin postadress.

Anmälan m.m.

För att äga rätt att delta på stämman ska aktieägare dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken torsdagen den 23 oktober 2014, dels anmäla sitt deltagande på stämman senast torsdagen den 23 oktober 2014. Anmälan ska ske skriftligen till Kilimanjaro Gold Holding AB (publ), Brahegatan 29, 114 37 Stockholm eller per e-post till Bolagets VD Peter Hjorth, peter.hjorth@kilimanjarogold.com. Vid anmälan ska uppges namn, person- eller organisationsnummer, adress, telefonnummer samt registrerat aktieinnehav.

Förvaltarregistrerade aktier

Aktieägare, som låtit förvaltarregistrera sina aktier genom bank eller annan förvaltare, måste för att äga rätt att delta i stämman begära att tillfälligt föras in i aktieboken hos Euroclear Sweden AB i eget namn. Sådan registrering, s.k. röst-rättsregistrering, måste vara verkställd torsdagen den 23 oktober 2014, vilket innebär att aktieägaren i god tid före detta datum måste underrätta förvaltaren härom.

Kilimanjaro Gold Holding AB (publ)
Styrelsen

Di Annonismarknaden

FÖR SPECIELLA ÖGONBLICK

Hotell | Konferens | Weekend | Fest | Bröllop

Julbord i Slottsmiljö

- fr. 487 kr/pp (ex moms)

Julbord bör upplevas på ett Slott! Våra duktiga kokkar har gravat, rökt, bakat och lagt in julens alla råvaror med stor kärlek.

Varmt Välkomna!

HEDENLUNDA SLOTT

0157-754 00 | www.hedenlundaslott.se | FlenINDUSTRIFASTIGHET
Vilmoren, Smedjebacken

4 000 kvm produktionslokaler, 1 250
kvm kallager. Byggt 1970. 4 traver-
ser à 5 ton. Upplagsytor. Tomt 3 ha.
Lämplig för tung industri, logistik mm.

Johnny Palmqvist VLMT
Tel. 021-30 92 50 Näringsfastigheter AB

Hotell & Konferens

För information och bokning kontakta
Niklas Stenqvist på telefon 08-505 738 35.

Du kan även maila till
niklas.stenqvist@newsfactory.se

Dagens
industri

Redaktör:
Mattias Bergman
ps@di.se
08-573 650 00

STRÖMMAR TILL. Claes Johansson, grundare av J:son Sweden, har fått pris för bästa nya sötvattenfiskefluga på den amerikanska branschmässan International fly tackle dealer. Här flugfiskar han i Säreån. Sportfiske har blivit en het trend i Sverige där antalet kvinnor även ökar.

FOTO: ANDERS UVBERG

Nya flugor het trend

Öppnar miljardmarknad för svenska prisbelönta flugor

Det har blivit trendigt att fiska bland hippa storstadsbor.

Då banas också väg för nya innovatörer.

En av dem gör prisade flugor som ska locka fisken bättre.

Joel Norlin, projektkoordinator på förbundet Sportfiskarna, har själv flugfiskat i över 20 år och ser hur intresset för flugfiske ökar i landet – framför allt i storstäderna.

”Det har hamnat i en underkategori till extremsport, inte för att fiske är en extremsport i sig, men utövandet lockar på liknande sätt. Det har blivit trendigt att fiska, vilket man bland annat ser i utvecklingen av modet i fiskekläder”, säger han.

Allt fler kvinnor fiskar

Sportfiskarnas medlemsantal ökar, bland annat på grund av framgångsrikt arbete i sociala medier. Inte minst kvinnor fiskar i större utsträckning.

Sportfiske är en av världens största fritidssysselsättningar och just flugfiske är en av de mest påkostade formerna – en materialkrävande sport. Tidigare har designen av fiskeflugor präglats av naturen, ömtåligt material.

Claes Johansson startade sitt företag J:son Sweden med produkter som direkt ska avspejla fiskens föda. Hans innovation är flugor av syntetiskt material som är hållbarare och lätta att massproducera.

”Jag fann en metod för att binda flugor som var just osänkbara och stryktåliga, men som imiterade riktiga insekter”, säger Claes Johansson.

En miljardmarknad

Tidigare i år vann företaget första pris i klassen för bästa nya sötvattenfiskeflugor under den amerikanska branschmässan International fly tackle dealer.

Mässan hålls årligen i USA där tillverkare, grossister och återförsäljare från hela världen möts.

”Majoriteten av flugfiskare binder inte längre själva flugor. Vårt bindsystem är till för entusiasterna, men vi producerar även kommersiellt bundna flugor”, säger Claes Johansson.

Gino Vettese, affärsutvecklare och delägare i J:son

LANDAR FULA FISKAR. Claes Johanssons flugor tillverkas i syntetiskt material som håller för fiskbett och är lätta att massproducera.

2

miljoner

■ Så många sportfiskar i Sverige, enligt beräkningar.

Sweden, berättar att det handlar om en miljardmarknad.

”Det finns butiker i USA som säljer en halv miljon flugor per säsong. Vi är inne och bryter ny terräng på en annars traditionsbunden marknad”, säger Gino Vettese.

Kundprofilen unga och vetgiriga

Claes Johansson har en yrkesbakgrund inom reklam och tycker sig se på fiskeribranschen med andra värderingar och synsätt.

”Jag är inte belastad av historien. Det finns puritaner som uteslutande fiskar med bambuspön och traditionella flugor bundna av fjäder, päls och silke. De menar att du annars begår våld på kulturen och historien.”

Det här är mer uppkäftigt, säger han. ”Vi gör en fluga som ser ut som en fluga i stället för som en fjäderboa. Konstflugor är fina, men gjorda i material som går sönder om en fisk biter i dem”, säger Claes Johansson.

Claes Johansson tänker sig en köpare ur en vetgirig yngre generation som letar sig fram via internet.

”Vårt utbud är som att stirra rakt ned i en biologilåda. Det är ett kul och modernt sätt att förstå flugfiske på, i stället för att träffa en tweedklädd snobb som

står och slänger sig med latinska fraser vid en bäck.”

J:son Sweden har hittills återinvesterat kapital för att expandera sin verksamhet, med produktionsfabriker i Kenya och Sri Lanka. Material köps in från USA, Taiwan, Kina och Sverige. Förra året sålde företaget 200 000 produkter till drygt 30 länder.

”Efterfrågan i sig hade varit enkel att tillmötesgå på någon enskild marknad, men säljer och agerar man i så många länder ska man klara av logistik, frakt, moms, skatte- och tullregler”, menar Gino Vettese.

Traditioner från 1400-talet

Joel Norlin konstaterar att marknaden inom flugfiske, som har traditioner från 1400-talet, sukter efter innovation:

”I dag är många flugmönster ömtåliga för slitage. Hittar man en produkt som fungerar globalt så finns en enormt stor potentiell marknad. Men risken är att det är relativt lätt att kopiera.”

JESPER B HASSELL

jesper.hassell@di.se

072-519 27 50

Rika har minst på kontot

Svenska folkets sparande sätter rekord, men det är inte höginkomsttagarna som är duktigast på att lägga pengar på hög. De med lägst inkomst sparar mest.

Under de senaste decennierna har svenska folkets sparkonton vuxit dramatiskt. Andelen som säger att de kan spara har ökat från 50 procent 1996 till 80 procent i dag, enligt KI:s hushållsbarometer.

Och sparkulturen är en bred företeelse som omfattar alla inkomstgrupper, visar bolåneinstitutet SBAB:s nya detaljstudie av de egna sparkunderna.

Även om höginkomsttagarna har större sparkonton, så sparar alla inkomstgrupper ungefär lika mycket i förhållande till sin inkomst, enligt SBAB. Det

är till och med så att det allra största kontosparandet, räknat som totalt spar-kapital dividerat med årsinkomsten, är störst hos dem med lägst inkomst och minst bland hushållen med högst inkomst.

Förvånande resultat

Bland dem med en årsinkomst på 50 000–99 000 kronor är det genomsnittliga kontosaldot 87 procent av årsinkomsten.

Lägst är det relativa sparandet för den grupp som tjänar mest – över 600 000 kronor per år – där sparkonton i snitt endast motsvarar 62 procent av årsinkomsten.

Att de med lägst inkomster har så pass högt sparande i relation till årsinkomsten förvånar SBAB:s chefsekonom Tor Borg:

”Det är slående att alla sparar ungefär lika mycket sett i relation till inkomsten.

Oftast handlar det i grupperna med låga inkomster om att ha en buffert. Men det kan också vara för att ha råd med bostad, bil och en resa.”

Kvinnor väljer kontosparande

Kontosparandet är också i högre grad en kvinnlig företeelse än en manlig. Kvinnorna har ett högre sparande än män i 14 av de 18 inkomstintervallen.

”Kvinnor är mer benägna att spara på sparkonto och väljer säkrare sparformer”, säger Tor Borg.

Männen kompenserar med största sannolikhet genom att välja andra sparformer – och då i första hand sådana som innebär högre risk, konstaterar SBAB.

SBAB:s rapport baseras på 206 000 sparkonton som finns hos SBAB, vilka sammanlagt summerar till ett kapital på 46 miljarder kronor.

(Di.se)

Favorit på biblioteken

■ Martin Widmark var Sveriges mest utlånade författare på biblioteken 2013, enligt Sveriges författarfonds nya lista. Han har toppat listan sedan 2008. Barn- och ungdomslitteraturen dominerar om vanligt rankningen. Mest utlånade vuxenförfattaren är Anna Jansson, som skrivit deckarna om kriminalinspektör Maria Wern, på plats 22. (TT)

1380

■ Så många mil är världens längsta flygrutt, som går mellan Sydney i Australien och Dallas i USA. Flygbolaget Qantas sätter in Airbus A380, världens största passagerarplan, på resan som tar cirka 15 timmar. Sträckan är längst i världen sedan Singapore Airlines lagt ned sin flight mellan Singapore och Newark, USA. (Di.se)

Inställt näthot är också ett hot

Falska rykten på nätet sprids snabbare nätet än texter där uppgifterna rättas.

Det blir ett problem för vår världsbild.

”Allt på webben var fejk förra veckan”, konstaterar Washington Post.

Fotot av en kvinna som skulle ha plastikopererat sig till tre bröst var autentiskt, men den extra kroppsdelen var en protes.

Få intresserade av rättelserna

Problemet att nya Iphone böjer sig när man har den i bakfickan var också starkt överdrivet. Och det spreds inga läckta privata foton av Emma Watson, trots att det ömsom skämtande, ömsom hotande nätforumet 4chan flaggat för det. Ett företag

som skapat sajten EmmaYouAreNext, som räknade ned till en tidpunkt då bilderna möjligen skulle läckas, existerade heller inte mer än tre dygn.

Men när hotet om faran sprids med exponentiell hastighet i medier blir det reellt även om det visar sig vara ett falsarium. Falska rykten, och obekräftade uppgifter, på nätet sprids dessvärre mycket bredare än rättelserna. Det visar

HOTADES. Skådespelaren Emma Watson.

FOTO: THIBAUT CAMUS

Emergent, ett verktyg av den amerikanska journalisten och forskaren Craig Silverman som citeras av New York Times.

Fejk roligare än fakta

Emergent visar spridningen av uppgifter på nätet och konstaterar att i historien om kvinnan med tre bröst tog bara en tredjedel så många nätanvändare del av texter som rättade de falska uppgifterna, som av de osannolika ryktesartiklarna.

Fejk är roligare att dela än fakta, helt enkelt. (Di)

Ballmer bannlyser Apple

Microsofts färgstarke före detta vd Steve Ballmer avskyr fortfarande Apple. Nu bannlyser han allt Applerelaterat i sitt basketlag, skriver Washington Post via Reuters. Steve

Ballmer köpte basketlaget Los Angeles Clippers så sent som i maj 2014 för 13 miljarder kronor.

Nu vill han att spelarna och tränarna har en Apple-fri tillvaro. Han har dock lovat huvudtränaren Glenn Anton

”Doc” Rivers att bytet från Apple till Microsoft kommer ske utanför säsong.

Microsoft för sedan länge en kamp mot konkurrentens övertag i den amerikanska sportvärlden. (Di.se)

Pipeline för öl går under jorden

De styrande i den belgiska staden Brygge har klubbat en plan för att dra underjordiska pipelines för öl genom staden, som är en del av Unescos världsarv.

De 500 lastbilarna som kör från det anrika bryggeriet De Halve Maan genom den mycket gamla stadskärnan anses störa, skriver AFP. Ölledningen ska kunna transportera upp till 3 750 liter öl per timme.

”Idén har fötts ur hänsyn till miljö och livskvalitet, inte av ekonomiska skäl”, säger öl-vd:n Xavier Vanneste. (Di)

Sudoku

6		7					3
			5				
			8	6	7		1
				5	3	4	
	9						5
	7	1	6				
4		2	3	6			
				1			
7					8		2

Rutorna ska fyllas i så att varje rad, vågrätt och lodrätt, och varje 3x3-ruta, innehåller siffrorna 1–9 utan att någon siffra förekommer två gånger. Lösningen finns på sista sidan i dagens tidning.

NYA FORD TRANSIT-FAMILJEN

NYA FORD TRANSIT COURIER Pris 1 050:-/mån¹

NYA FORD TRANSIT CONNECT Pris 1 138:-/mån²

NYA FORD TRANSIT CUSTOM Pris 1 623:-/mån³

NYA FORD TRANSIT Pris 1 882:-/mån⁴

1. Transit Courier Ambiente 1,5 TDCI 75 hk månadskostnad är beräknad på pris 119 900:-, första förhöjd hyra 30 %, 36 mån. samt 46 % restvärde. 2. Transit Connect Ambiente 200 L1 1,6 TDCI 75 hk månadskostnad är beräknad på pris 129 900:-, första förhöjd hyra 30 %, 36 mån. samt 46 % restvärde. 3. Transit Custom Bas 270 L1 2,2 TDCI 100 hk månadskostnad är beräknad på pris 189 900:-, första förhöjd hyra 30 %, 36 mån. 45 % restvärde. 4. Transit Trend 350 L3H2 2,2 TDCI 125 hk månadskostnad är beräknad på pris 267 200:-, förhöjd hyra 30 %, 36 mån. 45 % restvärde.

Go Further

Vilka bilar säljer bäst just nu? Färsk siffra kl 9.00

Läs hela tidningen digitalt – logga in med ditt Di-konto

Sudokulösning

6	4	7	9	2	1	5	8	3
1	2	8	7	5	3	4	6	9
9	3	5	4	8	6	7	2	1
2	8	6	1	9	5	3	4	7
3	9	4	8	7	2	1	5	6
5	7	1	6	3	4	2	9	8
4	1	2	3	6	8	9	7	5
8	5	9	2	1	7	6	3	4
7	6	3	5	4	9	8	1	2

UTE PÅ TUR. Västsvenska företagsledare fick igår en guidad tur genom regionen av industrimannen Leif Johansson.

FOTO: CICCIO JONSON

Di Fakta

Här stannade bussen

- **Textile Fashion Center** på Högskolan i Borås. Här fick de medverkande fick även möta bolagen Oxeon och TST, båda verksamma inom textilindustrin.
- **Kabona i Borås**, som sysslar med energilösningar för fastigheter.
- **Läkemedelsbolaget Astra Zeneca**.
- **3D-skrivarföretaget Arcam**.
- **Universeum**. Här berättade högskolan Chalmers om materialet grafen och RUAG Space berättar om sitt rymdarbete.

Reseledare för en dag

I går antog styrelseproffset Leif Johansson rollen som reseguide. I Västsvenska handelskammarens regi ledde han nätverkande företagsledare på en bussresa i regionen.

Textilhögskolan i Borås, börsbolagen Astra Zeneca och Arcam i Mölndal var några hållplatser i rutten.

Schemat var späckat för de 38 företagsledare som i går följde med på Teknikresan arrangerad av Västsvenska handelskammaren.

Längst fram i bussen satt Leif Johansson, tidigare vd

för Volvo, nu styrelseordförande för forskningstunga bolag som Ericsson och Astra Zeneca. Han och Johan Trouvé, vd på Västsvenska handelskammaren, är hjärnorna bakom initiativet.

”Jag och Johan Trouvé hade en diskussion om att det finns så mycket roligt i Göteborg, men att vi som vanliga göteborgare kanske oftare åker till ställen som Singapore för att titta på andra företag. Så vi tyckte att det var en bra idé att samla ihop ett gäng och köra runt med en buss en dag”, säger han.

Nyfiken på högskolan

Nätverkandet är en viktig del av resan. Själv uppskattar Leif Johansson att han känner ungefär en tredjedel av deltagarna sedan innan.

Inför avresan var han själv extra nyfiken på besöket på

högskolan i Borås. Under sin tid som Chalmersstudent arbetade han med att få i gång nya företag i Borås, som en konsekvens av textilkrisen där. Att återbesöka en bransch och en stad som varit i kris och få uppleva utvecklingen tycker Leif Johansson ger vissa insikter.

”Man lär sig att man inte ska vara så rädd för stora strukturella förändringar. I Borås finns det nu ett nav med textilkunskap, som vi på 1970-talet inte trodde skulle finnas. Då var det bara sorg och elände överallt. Nu blomstrar det.”

Som reseledare drog han

ett och annat skämt, och på vägen till Astra Zeneca hade han en dragning om läkemedelsindustrin.

Bra blandning

Det är handelskammaren som sytt ihop schemat och valt ut vilka chefer som skulle bjudas in.

”Vi tänkte att vi skulle visa upp en blandning av företag, som de medverkande företagsledarna kanske inte känner till”, säger Johan Trouvé.

Astra Zenecas Sverigechef Jan-Olof Jacke var, tillsammans med Mölndalsanläggningens chef Elisabeth Björck, värd när bussresenärerna

anlände till Astra Zeneca.

Jan-Olof Jacke tycker att gruppresan ger något extra, utöver den information deltagarna får på de olika företagsbesök.

”Förstärker värdet”

”Vi skulle kunna åka runt och göra de här studiebesöken var för sig, och det skulle vara jättebra. Men att vi gör det tillsammans och kan samtala tillsammans förstärker värdet. Alla ser ju inte samma saker.”

CATHRINE HOFBAUER

cathrine.hofbauer@di.se
08-573 650 33

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

VARFÖR ŠKODA FINANSIERING?

ŠKODA Finansiering

Du kan finansiera bilen på olika sätt. Betala kontant, belåna boendet eller med den nya bilen. Vi anpassar för just ditt bilnehav vilket ger många fördelar. **Bil, finansiering till lägre månadsbetalning, serviceavtal och rabatterad försäkring** ger dig en svårslagen kombination. Allt på en faktura och betalning per månad.

Allt på en faktura.

Läs mer på skoda.se/finansiering